

Talousarvio 2018

Taloussuunnitelma 2018-2020

Kaupunginvaltuusto 27.11.2017

SISÄLLYS

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	4
1.1 VÄESTÖ	4
1.2 TYÖPAIKAT JA TYÖLLISYYS.....	5
1.3 HYVINVOINTI JA TERVEYS	7
2 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	11
2.1 TALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT.....	11
2.2 KUNTATALOUS	12
2.3 KAUPUNGIN TALOUS	15
3 JOENSUUN KAUPUNGIN ORGANISAATIO.....	17
4 KAUPUNKISTRATEGIA	19
5 TALOUSARVION PERUSTELUT	20
5.1 VUODEN 2018 TALOUSARVION LINJAUKSET	20
5.2 TULOPERUSTEET	23
5.3 MENOPERUSTEET	28
5.4 HENKILÖSTÖPOLITIikka	30
6 TALOUSARVION SITOVUUS, TOIMINTAVALTUUDET JA MÄÄRÄYKSET	32
6.1 SITOVUUSMÄÄRÄYKSET	32
6.2 TALOUSARVIOSSA ANNETTAVAT TOIMINTAVALTUUDET VUODELLE 2018	34
6.3 MUUT MÄÄRÄYKSET	37
7. PERUSKAUPUNKI.....	38
7.1 KÄYTTÖTALOUS	38
7.1.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	38
7.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	39
7.1.3 KAUPUNGINHALLITUS	40
7.1.4 ELINVOIMAN TOIMIALA	45
7.1.5 HYVINVOINNIN TOIMIALA	52
7.1.6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	71
7.2 INVESTOINTIOSA	90
8 JOENSUUN VESI –LIKELAITOS.....	97
9 RAHASTOT.....	99
10 KONSERNI JA KONSERNIYRITYKSET	100
11 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT.....	102
11.1 TULOSLASKELMA	102
11.2 RAHOITUSLASKELMA.....	104

LIITTEET

- Liite 1 Yhteenveto muutoksista tulosalueittain*
- Liite 2 Yhteenvetotaulukot*
- Liite 3 Vuoden 2018 valtionosuudet*
- Liite 4 Joensuun Tilakeskuksen tulosbudjetti, toimitiloja koskevat toimenpiteet ja talonrakennushankkeiden kuvaukset*
- Liite 5 Joensuun Vesi –liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys*
- Liite 6 Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelma*

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 VÄESTÖ

Joensuun väkiluku vuodenvaihteessa 2016-2017 oli 75 848. Väestömäärä kasvoi vuoden 2016 aikana 334 henkilöllä (+0,44 %). Kasvuvauhti on hidastunut nopeimman kasvun vuosiin nähden. Väestömäärän kasvua on viime vuosina selittänyt erityisesti positiivinen muuttoliike: vuonna 2016 nettomuutto siirtolaisuus huomioiden oli 409. Vuoden aikana syntyä 689 lasta ja kuolleiden määrä oli 754.

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan kaupungin väestömäärä olisi laskenut kuluvan vuoden aikana. Tilastojen mukaan syyskuun lopussa Joensuun väkiluku oli 75 729 henkilöä, mikä on 181 henkilöä edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa ja 119 henkilöä vuodenvaihdetta matalammalla tasolla. Väestömäärän muutosta selittää erityisesti viime vuosiin nähden kasvanut lähtömuutto. Syntyneiden määrä on vuoden 2017 aikana laskenut Joensuussa koko maan trendiä seuraten ja koko vuoden syntyneiden määrä jää vuotta 2016 pienemmälle tasolle. On kuitenkin ilmennyt, että Tilastokeskuksen tilastoihin kohdistuu epävarmuutta vuoden 2017 muuttoliikkeen tilastoinnin osalta ja on todennäköistä, että kaupungin väestömäärä on korkeampi kuin ennakkotilastot osoittavat.

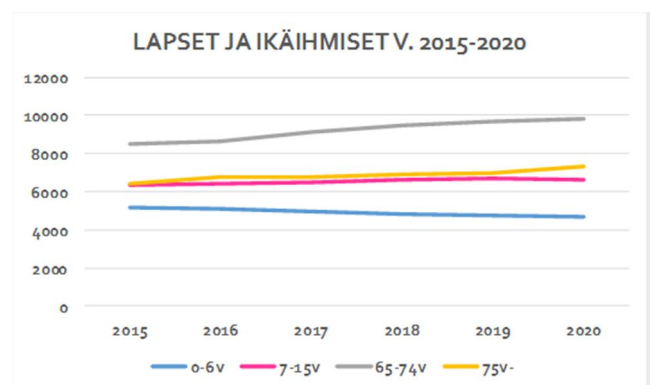
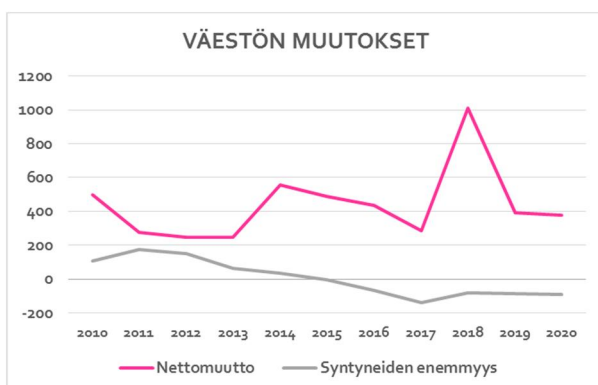
Joensuun seudun kasvu on viime vuosina keskittynyt entistä voimakkaammin Joensuun ydinkaupunkiseudulle. Vuonna 2016 Joensuu oli Joensuun seudun ja koko Pohjois-Karjalan kunnista ainoa kunta, jonka väkimäärä kasvoi. Vuoden 2017 aikana väestömäärän kehitys on ollut positiivista myös Kontiolahdella.

Kaupungin oman syyskuussa 2017 päivitetyn väestöennusteen mukaan väestömäärän ennustetaan kasvavan lähivuosina keskimäärin noin 300 asukkaalla vuodessa vuoteen 2024 asti, jonka jälkeen kasvu hidastuu noin 250 henkilön tasolle. Vuonna 2018 väestömäärän ennustetaan kuitenkin nousevan runsaalla 900 henkilöllä Itä-Suomen yliopiston opettajakoulutuksen keskittämisen seurauksena.

	2016	2017	2018	2019	2020
Väkiluku	75 848	75 994	76 922	77 227	77 509
Muutos	334	146	928	305	282

Syntyneiden määrä on vaihdellut 2010-luvulla vuositasolla 689-814 välillä. Viime vuosina syntyneiden määrä on kuitenkin ollut laskusuunnassa. Vuonna 2017 syntyy runsas 600 lasta. Väestöennusteessa syntyvyyden ennustetaan olevan noin 700 lapsen vuositasolla, mikä on hieman vuosien 2016-2017 tasoa korkeampi.

Syntyvyyden muutoksilla on merkittävää vaikutusta päivähoitoikäisten määrään. Päivähoitoikäisten määrä laski vuonna 2016 yhteensä 71 lapsella edellisvuoteen nähden. Vuonna 2017 0-6 vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan edelleen 140 lapsella ja vuonna 2018 yhteensä 128 lapsella. Vuoden 2020 lopussa päivähoitoikäisten määrän on arvioitu olevan syntyvyyden laskun myötä lähes 400 pienempi kuin vuoden 2016 lopussa.

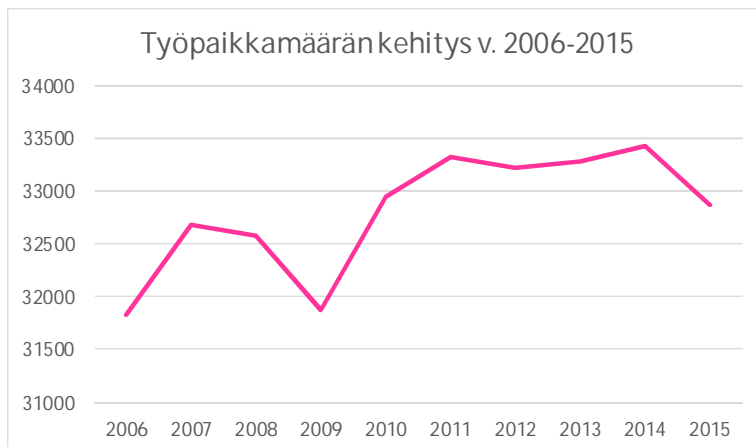
Kouluikäisten määrä on kääntynyt nousuun. Vuonna 2016 7-15 –vuotiaiden määrä kasvoi 66 lapsella. Kouluikäisten määrän on arvioitu kasvavan lähivuosina ja vuonna 2020 kouluikäisiä ennustetaan olevan noin 200 lasta enemmän kuin vuoden 2016 lopussa. Alle 16-vuotiaiden osuus väestöstä oli vuoden 2016 lopussa 15,3 %. Väestöennusteen mukaan osuus laskisi hieman taloussuunnitelmakaudella ja olisi suunnittelukauden lopussa 14,7 %.

Työikäisten määrä laskee ennusteen mukaan vuonna 2017, mutta nousee vuonna 2018, kun Itä-Suomen yliopiston opettajakoulutuksen keskittämisen myötä opiskelijoiden määrä kaupungissa nousee. Vuosina 2019-2020 työikäisten määrä hieman laskee.

Yli 65-vuotiaiden ikäryhmien muutokset ovat lähivuosina merkittäviä. 65-74-vuotiaiden määrä kasvaa vuosina 2017-2019 voimakkaasti, jonka jälkeen ikäryhmän kasvu hidastuu. Vuonna 2020 65-74 –vuotiaita on noin 1 160 henkilöä enemmän kuin vuoden 2016 lopussa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa lähivuosina maltillisemmin, mutta kasvu kiihtyy 2020-luvulla. 65-vuotta täyttäneiden osuus kaupungin väestöstä oli vuoden 2016 lopussa 19,8 % ja osuuden arvioidaan nousevan runsaaseen 22 %:iin vuoden 2020 loppuun mennessä.

1.2 TYÖPAIKAT JA TYÖLLISYYS

Joensuussa oli vuoden 2015 lopussa 32 863 työpaikkaa. Työpaikkamäärä väheni edellisvuoteen nähden 554 työpaikalla. Työpaikkamäärä väheni määrällisesti eniten tukku- ja vähittäiskaupan sekä koulutuksen toimialoilla. Toimialoista kasvoivat mm. majoitus- ja ravitsemustoiminta, julkinen hallinto sekä ammatillinen, tieteellinen sekä tekninen toiminta. Joensuun seudulla työpaikkamäärä kasvoi ainoastaan Liperissä vuoden 2015 aikana. Joensuun seudulla oli vuoden 2015 lopussa 46 478 työpaikkaa, yhteensä 932 työpaikkaa edellisvuotta vähemmän.

Työpaikoista 35 % sijoittuu julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen toimialalle. Toimialan osuus on viime vuosina kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on noin 13 % kaikista työpaikoista. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on noin 19 % kaikista työpaikoista.

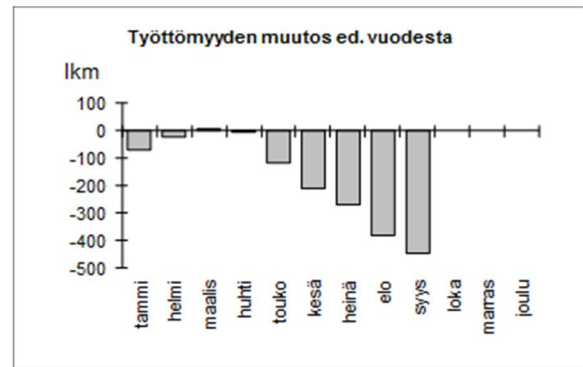
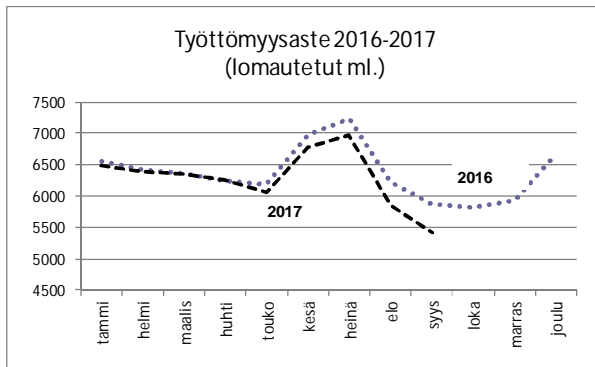
	2015	
(A) Maa-, metsä- ja kalatalous	606	1,8 %
(B, D-E) Kaivostoim.; Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto; vesi-, viemäri- ja jätehuolto	368	1,1 %
(C) Teollisuus	4 320	13,1 %
(F) Rakentaminen	2 196	6,7 %
(G-I) Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 284	19,1 %
(J) Informaatio ja viestintä	1 079	3,3 %
(K) Rahoitus- ja vakuutus toiminta	414	1,3 %
(L) Kiinteistöalan toiminta	285	0,9 %
(M-N) Ammatill., tieteell. ja tekn. toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3 474	10,6 %
(O-Q) Julkinen hall. ja maanpuolustus; Pakoll.sosiaalivak.; Koulutus; Terveys- ja sosiaalip.	11 511	35,0 %
(R-U) Muut palvelut	2 013	6,1 %
(X) Tuntematon	313	1,0 %
Yhteensä	32 863	100,0 %

Joensuun työpaikkakehitys oli suurten kaupunkien vertailussa vuosina 2012-2014 hyvä. Vuonna 2015 työpaikkamäärä kehittyi suurista kaupungeista myönteisesti mm. Helsingissä, Vantaalla, Jyväskylässä, Turussa ja Oulussa. Joensuun ohella useissa verrokkaikaupungeissa, kuten Kuopiossa ja Lappeenrannassa, työpaikkojen määrä kuitenkin laski Joensuun tavoin vuonna 2015.

Tilastokeskuksen tilastotuotantoon liittyvän viiveen johdosta vuoden 2016 vastaavia lukuja ei ole vielä käytettävissä. Pohjois-Karjalan Trendit –julkaisun mukaan Joensuun seudun kehitys parantui vuotta 2017 kohden mentäessä ja kasvu pysyi koko maan vauhdissa. Joensuun seutukunnan kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2016 aikana 2,4 %, kun koko maassa kasvu oli 2,3 %. Vuoden 2017 ensimmäisen vuosipuoliskon kuluessa liikevaihdon kasvu on ennakkotietojen mukaan vahvistunut, mutta Joensuun seutukunnan kasvu on kuitenkin jäänyt koko maan kasvuvauhtia heikommaksi. Erityisesti teollisuuden kasvuvauhti jää koko maan tasosta. Myös henkilöstömäärän kasvuvauhti näyttää jäävän koko maata hitaammaksi.

Kaupungin työllisyystilanne on ollut viime vuosina vaikea. Työttömyysaste heikkeni vuoden 2011 loppupuolelta vuoden 2016 marraskuuhun asti. Vuonna 2016 työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 6 369 ja keskimääräinen työttömyysaste oli 18,1 %, kun se vuotta aiemmin oli 17,6 %. Alkuvuonna 2017 työttömyysaste oli lievästi, 0,1-0,2 % -yksikköä edellisvuotta matalammalla tasolla. Elokuussa työttömyysaste oli kuitenkin jo 1,1 % -yksikköä edellisvuotta matalammalla tasolla ja koko vuoden 2017 keskimääräinen työttömyysaste laskenee vuoden 2016 tasolle.

Syyskuussa 2017 työttömyysaste oli 15,4 % ja työttömiä työnhakijoita oli 5 419. Miehiä työttömistä oli 55,9 % ja naisia 44,1 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli 2 102 (38,8 % työttömistä) ja alle 25-vuotiaita 783 (14,4 % työttömistä). Kausivaihtelu mm. koulujen päättymisestä ja alkamisesta johtuen on edelleen suurta: työttömyys on tyypillisesti lokakuussa matalimmillaan ja heinäkuussa korkeimmillaan. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on laskenut edellisvuoteen nähden kesän 2016 jälkeen. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu taittui syyskuussa 2017. Yli vuoden työttömänä olleita oli syyskuussa 2 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Koko maan tasolla työllisyystilanne on parantunut Joensuuta nopeammin, mutta kokonaisuutena työttömyysaste on laskenut hitaasti suhteessa talouden suhdannetilanteen nopeaan kohentumiseen. Hyvän suhdannetilanteen myötä työttömyysasteen ennakoidaan kuitenkin laskevan vuoden 2018 aikana koko maassa. Joensuun työttömyysasteen kehitys on kääntynyt myönteiseen suuntaan ja kehitys jatkuu myös vuoden 2018 aikana.

1.3 HYVINVOINTI JA TERVEYS

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Joensuun konsernistrategiassa (25.09.2017 § 111) koko konsernin yhteisenä tavoitteena on mm. luoda edellytyksiä kuntalaisten onnellisuudelle, terveydelle ja hyvinvoinnille. Joensuu on terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä uudessa tilanteessa. Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät vuoden 2017 alussa maakunnallisen Siun sote -kuntayhtymän järjestämisvastuulle ja siksi kaupungin käytettävissä olevat keinot terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ovat siis erilaiset kuin aiemmin. Varhaiskasvatuksen, koulutuksen, liikunnan ja kulttuurin ennaltaehkäisevä rooli korostuu.

Kaupunginvaltuusto käsittelee kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä tietoja mm. talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä. Keväällä ja kesällä 2017 strategian taustalle tehdyissä selvityksissä kerättiin runsaasti terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää tietoa. Tuloksista on raportoitu mm. talous- ja strategiaseminaarissa. Varsinainen hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa.

Yleisiä taustatekijöitä

Joensuu on opiskelijakaupunki, noin kolmasosa väestöstä on alle 25-vuotiaita. Samalla yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa, vaikkakin on edelleen hieman alle valtakunnallisen keskiarvon. Ulkomaan kansalaisten osuus on 3,0 % väestöstä; osuus on kaksinkertaistunut vuodesta 2000, mutta on edelleen alle valtakunnallisen keskiarvon (4,4 %). Lähes joka neljäs joensuulainen on eläkkeellä.

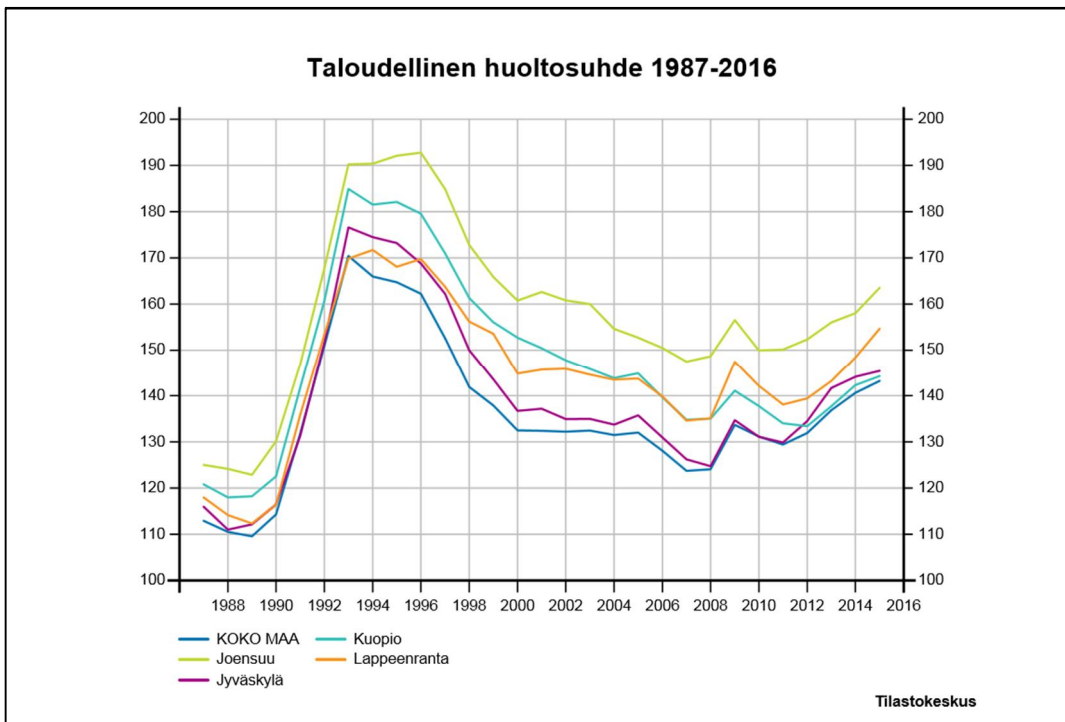
Joensuulaisten koulutustaso on valtakunnan keskiarvon yläpuolella. Vähintään keskiasteen tutkinto on yli 75 %:lla ja korkea-asteen tutkinto 30,2 %:lla 15 vuotta täyttäneistä kuntalaisista. Koulutusaste on noussut jatkuvasti, vielä 1980-luvun loppupuolella keskiasteen tutkinto oli vain noin joka toisella ja korkea-asteen tutkinto joka kuudennella kuntalaisella.

Perheitä Joensuussa oli vuonna 2016 hieman alle 20 000, asuntokuntia kaksinkertainen määrä. Yli puolet asuntokunnista asuu Joensuussa rivi- ja pientaloissa, koko Suomessa vastaava luku on alle 40 %. Vuokralla Joensuussa asutaan useammin kuin Suomessa keskimäärin. Kevään 2017 kuntalaistutkimuksen mukaan noin 92 % kuntalaisista pitää asuinalueestaan. Tyytyväisyys asuinalueeseen lisääntyi hieman iän myötä, naiset olivat hieman miehiä tyytyväisempiä. Maaseutualueilla ja kantakaupungissa asuvien välillä ei ollut eroja.

Yli 96 % kuntalaisista voisi myös suositella Joensuuta asuinalueksi tuttavilleen. Tätä on pidettävä varsin korkeana lukuna.

Joensuulaisten hyvinvoinnin suurin haaste on alueen korkea työttömyys. Tähän liittyvää taustatietoa on käsitelty omassa alaluvussa ”Työllisyys ja työpaikat”. Lisäksi väestörakennetta voidaan mitata ns. taloudellisella huoltosuhteella, jossa lasketaan kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Joensuun kehitys on seurannut valtakunnallista trendiä, mutta on sekä valtakunnan keskiarvoa että verokkikaupunkeja heikompi. Uudessa konsernistrategiassa työllisyyden ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen on todettu tämän hetken tärkeimmäksi yksittäiseksi tavoitteeksi.

Valtakunnallista vertailutietoa yli 50 000 asukkaan kaupungeista on saatavissa vuosina 2013 – 2015 kerätyn alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen tuloksista. Tutkimuksessa on selvitetty noin 100 kysymyksen kyselyllä varsin laajasti aikuisväestön terveyttä ja hyvinvointia. Joensuussa on koettu jonkin verran enemmän mm. toimeentuloon, pätkätöihin, masennukseen ja yksinäisyyteen liittyviä ongelmia kuin Suomessa keskimäärin. Myös äänestysaktiivisuus on varsin alhainen. Iäkkäiden kaatuminen kävellessä on ollut korkeammalla tasolla kuin valtakunnassa keskimäärin.

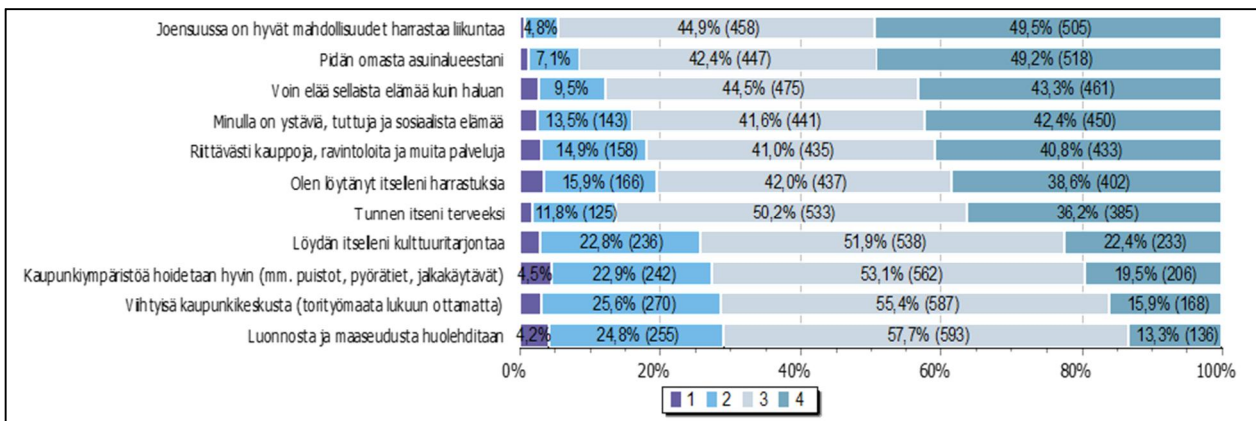
Monien eri mittareiden tulokset eivät juurikaan eroa kaupunkien välillä, tai ainakaan erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä. Esimerkiksi asuinympäristöön ja ihmissuhteisiin ollaan kutakuinkin yhtä tyytyväisiä kaikissa yli 50 000 asukkaan kaupungeissa. Myös luottamus sosiaali- ja terveyspalveluihin on samalla tasolla.

Joissain asioissa Joensuussa ollaan tyytyväisempiä kuin valtakunnassa keskimäärin. Yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa Joensuussa ollaan kaikkein tyytyväisimpiä viimeiseen työpaikkaan. Myös työn ja perheen myönteistä vuorovaikutusta kokeneiden määrä on valtakunnan keskiarvoa korkeammalla tasolla. Asuinalueet koetaan turvallisiksi, huonot liikenneyhteydet haittaavat keskimääräistä vähemmän ja asumisen kustannuksia pidetään kohtuullisina. Myös alkoholia liikaa käyttäviä ja humalahakuista juomista on Joensuussa tutkimuksen mukaan vähemmän kuin valtakunnassa keskimäärin.

Viihtyminen, harrastaminen ja sosiaaliset suhteet

Kevään 2017 otantaan perustuvan kuntalaistutkimuksen mukaan lähes 95 % kuntalaisista on sitä mieltä että väittämä ”Joensuussa on hyvät mahdollisuudet harrastaa liikuntaa” vastaa melko tai erittäin hyvin nykytilaa. Myös väittämien ”Voin elää sellaista elämää kuin haluan”, ”Minulla on ystäviä, tuttuja ja sosiaalista elämää” sekä ”Olen löytänyt itselleni harrastuksia” koettiin vastaavan melko tai erittäin hyvin asioiden nykytilaa (80 – 90 % vastaajista). Eniten kriittisiä painotuksia saivat kulttuuritarjontaan, kaupunkiympäristöön, keskustan viihtyisyyteen sekä luonnosta ja maaseudusta huolehtimiseen liittyvät väittämät.

län lisääntyessä tyytyväisyys kasvaa hieman. Kantakaupungissa asuvat ovat hiukkasen maaseudulla asuvia tyytyväisempiä, mutta ero on hyvin pieni. Naiset ovat keskimäärin hieman miehiä tyytyväisempiä, samoin he jotka ovat asuneet Joensuussa yli viisi vuotta (verrattuna lyhempään aikaan).

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut

Uuden Joensuun mallissa suurin osa kaupungin itse tuottamista palveluista kohdistuu lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin – esimerkiksi koulutus, varhaiskasvatus, nuorisotyö sekä monet vapaa-ajan palvelut. Näiden palvelujen kautta kaupungilla on parhaat mahdollisuudet vaikuttaa suoraan tasa-arvoon, sosiaaliseen kestävyteen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Uuden strategian taustalle koulutuspalveluissa ja varhaiskasvatuksessa toteutettiin kevään ja kesän 2017 aikana varsin laajat asiakaskyselyt.

Kokonaisuutena perheet vaikuttavat olevan kohtuullisen tyytyväisiä saamaansa päivähoitopalveluun. Vastanneista 91 prosenttia on hyvin tai erittäin tyytyväisiä saamaansa hoitopaikkaan. Neuvontaa ja opastusta hakuvaiheessa on kuitenkin toivottu enemmän. Muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvissa perheissä päivähoitopaikan hakemiseen ja tiloihin ollaan tyytyväisempiä kuin suomenkielisissä perheissä. Samoin perhepäivähoidossa oltiin tyytyväisempiä kuin päiväkodeissa. Yksityisen ja kunnallisen päivähoidon välillä ei ole suuria eroja.

Lapsista 90 prosenttia jää erittäin hyvin tai hyvin hoitopaikkaan. Ongelmia tässä on alle kolmella prosentilla perheistä. Niin toimintaan, lepoon kuin varhaiskasvatuksen laatuunkin ollaan varsin tyytyväisiä. Lähes 80 prosenttia syö päiväkodin ruokia hyvin tai erittäin hyvin, 15 prosenttia kohtuullisesti. Kuusi prosenttia vastanneista kertoo, että lapsi syö huonosti tai erittäin huonosti.

Koulujen hyvinvointikysely järjestetään kahden vuoden välein. Kevään 2017 kyselyyn vastasi 2017 alakouluista, 670 yläkouluista ja 505 lukiolaista. Kyselyn perusteella koulujen tilat koetaan erittäin hyväksi ja turvalliseksi. Näin ovat arvioineet niin tytöt kuin pojat aina ensimmäisestä luokasta lukioon saakka. Lukiolaisten mielestä penkkejä, sohvia ja muita istuimia voisi olla enemmän. Myös koulujen pihat koetaan yleisesti toimiviksi ja mukaviksi paikoiksi. Tosin etenkin yläkouluilaiset toivoisivat enemmän viihtyisyyttä ja välituntiaktiiviteetteja pihoilta.

Yleisesti koulussa viihdytään hyvin: opetus on hyvää, oppimiseen kannustetaan ja tukea saa tarvitessaan. Oppilaiden ja opiskelijoiden mielipiteet otetaan vähintään hyvin huomioon opetuksen ja koulun kehittämisessä. Koulun ja opiskeluun liittyvistä tehtävistä suoriudutaan pääosin hyvin. Kyselyn perusteella myös sosiaaliset suhteet ovat erittäin hyvällä mallilla: koulussa on myös ystäviä. Oppitunneilla työrauha ei aina kuitenkaan ole hyvä – etenkin yläkoulussa. Myös kouluruoka sai osakseen kritiikkiä.

Kyselyvastausten perusteella kiusaamista esiintyy, mutta siihen myös puututaan. Eniten kiusaamista koetaan alakoulussa ja vähiten lukiossa. Kiusaamisesta myös kerrotaan eteenpäin eniten alakoulussa. Noin 30 % alakoululaisista ilmoitti tulleen kiusatuksi ainakin kerran kevään aikana. Suurin osa kiusatuista on kertonut asiasta esimerkiksi opettajalle. Tytöt ovat olleet rohkeampia kertomaan kiusaamisesta kuin pojat. Kun luokka-aste nousee, nousee myös kynnys kertoa kiusaamisesta.

Yläkoululaisista noin 19 % ilmoitti tulleen kiusatuksi muutaman kerran kevään aikana. Pojat ovat kokeneet kiusaamista tyttöjä enemmän, ja eniten kiusaamista on koettu 7. luokalla. Vain vähän yli neljäsosa kiusatuksi tulleistä on kertonut asiasta eteenpäin. Lukiolaisista vain 4 % ilmoitti tulleen kiusatuksi.

Kun koululaisilta kysyttiin parhaasta asiasta elämässä ja koulussa, nousi kaksi asiaa ylitse muiden: kaverit ja perhe. Myös harrastukset ovat erittäin tärkeitä. Alakoululaisille tärkeää on lisäksi leikkiminen, koti, pelaaminen ja ruoka. Myös sukulaiset ja lemmikkieläimet ovat tärkeitä. Koulussa parasta ovat välitunnit, liikunta, oppiminen – ja kaverit.

Yläkoululaisille kaverit ovat parasta elämässä ja koulussa. Myös perhe ja lemmikit koetaan todella tärkeiksi. Muita tärkeitä asioita elämässä ovat terveys, harrastukset ja vapaa-aika. Lukiolaisten vastaukset ovat moninaisemmat. Elämässä parasta on perheen ja kavereiden lisäksi harrastukset, mahdollinen parisuhde ja elämän tasapaino. Koulun parhaiksi puoliksi nousivat hyvä ilmapiiri, uuden oppiminen, opiskelun joustavuus ja rentous, rauhallinen työympäristö, hyvälaatuinen opetus ja mukavat opettajat sekä valmiuksien saaminen tulevaisuutta ja jatko-opiskeluja varten.

Sairastavuus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarve

Terveyden ja hyvinvoinnin ikävakioidusta sairastavuusindeksistä on saatavissa tuoreimmat tulokset vuosilta 2012-2014. Joensuun indeksi on 111,8 (koko maa = 100), sijoitumme kvartaaleina keskelle sinne missä 50 % Suomen kunnista on. Pohjois-Karjalassa Liperin ja Kontiolahden tulokset ovat samassa ryhmässä, muiden kuntien sen sijaan heikommat. Koko 2000-luvun sairastavuusindeksi on ollut Joensuussa lievästi laskusuhtainen. Verrokkikaupungeista Kuopion (124,3) ja Oulun (114,8) luvut ovat Joensuuta huonompia ja Jyväskylän (102,0) ja Lappeenrannan (93,6) Joensuuta parempia.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos laskee ja tilastoi myös mm. sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekerrointa ja tarvevakioituja menoja. Jokaiselle kunnalle lasketaan varsin laajaa mittaristoa käyttäen asukaskohtainen tarvekerroin, joka kuvaa asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeita suhteessa maan keskiarvoon. Laskennassa hyödynnetään tietoja mm. väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta, sairastavuudesta ja sosioekonomisesta asemasta. Tarvevakioidut menot saadaan suhteuttamalla alueiden ja kuntien nettomenot asukkaiden palvelutarpeisiin.

Joensuun tarvekerroin oli 105 vuonna 2015 (koko maa = 100) ja menot tarpeeseen suhteutettuna, menoindeksi 93 (koko maa = 100). Eli Joensuun palvelutarve on valtakunnan keskiarvoa suurempaa, mutta suhteessa palvelutarpeeseen kustannukset varsin maltilliset. Luvut eivät 2010-luvulla ole juurikaan muuttuneet. Kuopiolla vastaavat luvut olivat vuonna 2015 106/96 eli palvelutarve hyvin samalla tasolla Joensuun kanssa, menot suhteessa hieman suuremmat. Lappeenrannassa (101/98) ja Jyväskylässä (96/93) palvelutarve on Joensuuta pienempi.

Kevään 2017 kuntalaistutkimuksessa 86,4 % joensuulaisista vastasi, että väittämä ”Tunnen itseni terveeksi” kuvaa melko tai erittäin hyvin omaa tilannetta. 1,8 % oli väittämästä täysin eri mieltä. Maaseudulla ja kanta-kaupungissa asuvien välillä ei terveyden kokemisessa ollut eroa. Ikäryhmistä 26-35 -vuotiaat tunsivat itsensä kaikkein terveimmiksi, mutta erot ikäryhmien välillä eivät olleet kovin suuret. Töissä olevat tunsivat itsensä terveimmiksi verrattuna opiskelijoihin, yrittäjiin, eläkeläisiin tai muussa elämäntilanteessa oleviin. Naiset tunsivat olevansa hieman miehiä ja lapsiperheelliset lapsettomia terveempiä.

2 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 TALouden KEHITYSNÄKYMÄT

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen (19.9.2017) mukaan Suomen talous on nopeassa kasvuvaiheessa. Vuonna 2017 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,9 %. Myönteisen suhdanteen jatkumisesta tukee muun muassa merkit teollisuuden uusien tilausten ja yksityisten palvelutuotannon liikevaihdon kasvusta sekä kasvukeskusten vahvana jatkuneesta rakennustoiminnasta. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden kohenemisen tukevana. Viennin kasvuedellytykset ovat parantuneet maailmanlaajuisen kysynnän kasvaessa sekä yritysten kustannuskilpailukyvyyn kohentumisen myötä. Maailmantalouden kasvua ylläpitävät erityisesti kehittyvät taloudet, mutta myös teollisuusmaissa kasvu on vahvistunut.

Kehittyneiden talouksien sekä Yhdysvaltojen myönteinen kehitys jatkuvat ja euroalueen merkitys tulee korostumaan jatkossa. Euroalueen talouskasvu kiihtyy reiluun pariin prosenttiin vuonna 2018. Myös Suomessa talouskasvu jatkuu viime vuosiin nähden vahvana, mutta BKT:n kasvu hidastuu vuoteen 2017 nähden ja jäänee 2,1 %:iin. Kasvun hidastuminen johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jää vuotta 2017 hitaammaksi. Inflaation nopeutuminen heikentää palkansaajien ostovoimaa, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukeekin sitä. Kotimainen inflaatio kiihtyy ensi vuonna. Eniten hinnat tulevat nousemaan palveluissa. Hintojen nousua kiihdyttää myös alhaisen korkotason nouseminen. Hintatason nousua hidastavat vahvistuva Yhdysvaltain dollari ja maltillisena pysyvä öljyn hinta.

Viennin kasvuvauhti jatkuu hyvänä maailmankaupan kasvun vetämänä. Viennin kasvu tulee jatkossakin pääosin tavaraviennistä, mikä kasvattaa myös tuotantopanosten tuontia. Uusien tilauksien määrät ja korkea luottamus kertovat hyvistä vientinäköymistä. Investoinnit lisääntyvät kone- ja laitehankintojen ansiosta tätä vuotta nopeammin. Myös rakennusinvestoinnit kasvavat edelleen, vaikka asuinrakennusinvestointien kasvu hidastuu.

Taloudellisen aktiviteetin laajapohjainen ja nopea voimistuminen on lisännyt työllisyyttä vuoden 2017 aikana, mutta työttömyys ei ole juurikaan laskenut: työttömyysasteen ennustetaan laskevan vuoden 2017 aikana 8,6 %:iin, kun vuonna 2016 työttömyysaste oli 8,8 %. Työttömyysaste alentunee 8,1 %:iin vuonna 2018. Työllisyystilanteen kohentumisen hidasteena ovat viime vuosina olleet erilaiset alueelliset ja ammatilliset yhteensopivuusongelmat työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen välillä.

Vuonna 2019 BKT kasvaa 1,8 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, kun kotitalouksien reaalityulojen kasvu hidastuu. Yksityisten investointien kasvu jatkuu hyvänä, kun tuotannolliset investoinnit lisääntyvät mm. metsäteollisuuden suunniteltujen suurhankkeiden vuoksi. Työllisyys jatkaa kohenemistaan, mutta hieman aiempaa hitaammin. Kuluttajahintojen nousu tasoittuu 1,5 %:iin.

Kokonaiskuva vuosista 2017–2019 on talouskasvun kannalta aiempia vuosia positiivisempi. Talouden kasvun yleiset edellytykset ja niitä määrittävät rakenteet eivät kuitenkaan ole muuttuneet siinä määrin, että talouden kasvupotentiaali olisi noussut. Vuosina 2020 ja 2021 talous kasvaa arviolta enää keskimäärin alle 1,5 % vuodessa.

Julkisen talouden alijäämä on pienentynyt asteittain viime vuosina. Julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet sekä viime vuonna virinnyt talouskasvu. Alijäämän supistuminen jatkuu lähivuosina. Noususuhdanne ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia. Myönteisestä suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi.

Julkisen velan määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2008 jälkeen. Nopea bruttokansantuotteen kasvu ja alijäämän pieneneminen alentavat velkasuhdetta lähivuosina. Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa on kuitenkin pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvajeesta johtuen velkasuhde uhkaa kääntyä tulevina vuosikymmeninä uudelleen nousuun.

Taulukko 1. Kansantalouden kehitys vuosina 2015–2018, ennuste syyskuu 2017

	2015*	2016*	2017**	2018**
BKT:n arvo, mrd. euroa	210	216	224	232
BKT, määrän muutos, %	0,0	1,9	2,9	2,1
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,6	8,1
Työllisyysaste, %	68,1	68,7	69,4	70,1
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	-0,2	0,4	0,9	1,5
Pitkä korko, 10 v, %	0,7	0,4	0,5	0,9

* Ennakkotieto

** Ennuste

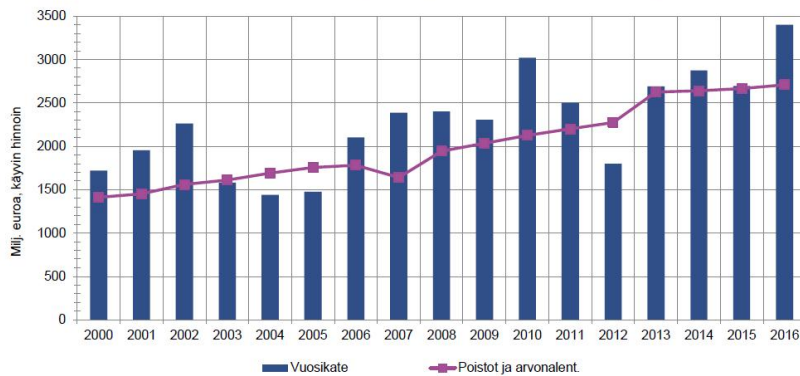
2.2 KUNTATALOUS

Kuntatalouden tilanne on ollut viime vuosien vaimeasta suhdannetilanteesta huolimatta kohtuullinen. Vuonna 2016 kuntatalouden tilanne vahvistui. Ennakkotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli 3,4 mrd. euroa ylijäämäinen. Vuosikate vahvistui yli 700 milj. eurolla edellisvuodesta ja riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Vuosikate vahvistui erityisesti asukasluvultaan suuremmissa kunnissa. Kuntatalouden tilikauden tulos oli 1,07 mrd. euroa positiivinen, kun vuonna 2015 vastaava luku oli 360 milj. euroa. Kuntatalouden vahvistuminen perustui erityisesti toimintamenojen matalaan 0,5 %:n kasvuun. Maltillista kasvua selittää erityisesti kuntien omat sopeuttamistoimenpiteet sekä kilpailukykysojpi-mukseen liittyvät säästöt. Kuntien investointien kasvu hidastui, mikä näkyi lainakannan viime vuosiin nähden hitaampana kasvuna. Vaikka kuntatalous kokonaisuutena vahvistui, on kuntien välillä edelleen suuria eroja. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin joka kolmannessa kunnassa.

Kuntatalouden tilanne parani myös kuntakonsernin tasolla. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate oli 5,29 mrd. euroa. Vuosikate riitti 227 konsernilla poistojen ja 129 konsernilla myös nettoinvestointien kattamiseen. Kuntakonsernien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli peräti 1,68 mrd. euroa positiivinen. Edellisten tilikausien yli-/alijäämät huomioiden konserneilla oli yhteenlaskettuna taseeseen kertynyttä ylijäämää 1974 euroa/asukas. Myös kuntakonsernitason tarkastelussa korostuvat kuitenkin kuntien väliset ja etenkin kuntakokoryhmittäiset erot.

Kuntatalouden vuosikate vahvistui vuonna 2016

Vuosikatteen vahvistumista selittää erityisesti peruskuntien toimintamenojen matala kasvu

Lähde: kuva valtiovarainministeriö, tiedot Tilastokeskus

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 5

Kuntatalouden arvioidaan olevan vahvimmillaan vuonna 2017, jonka jälkeen kuntatalouden tunnusluvut heikkenevät. Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa vuonna 2017 selvästi aiempaa arvioitua vahvemmassa. Etenkin verotulojen odotetaan kasvavan arvioitua paljon suotuisammin. Lisäksi kuntataloutta vahvistaa toimintamenojen supistuminen, mikä on seurausta kilpailukykykysymyksen toimenpiteistä, kuntatyönantajan eläkemaksujen alentumisesta sekä kuntien omista ja hallituksen linjaamista sopeutustoimista.

Suomen talouden myönteinen kasvu ei ratkaise julkisen talouden ongelmia. Työttömyysaste pysyy rakenteellisten tekijöiden takia melko korkeana, minkä vuoksi kuntien osaltaan rahoittamat työmarkkinatukimenot laskevat hyvin hitaasti. Lisäksi väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Myös kasvanut maahanmuutto lisää kuntien tuottamien palvelujen tarvetta. Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouden tilikauden tulos heikkeneekin heikon verotulokehityksen ja valtionosuuksia koskevien leikkausten johdosta jo vuodesta 2018 alkaen sote- ja maakunta-uudistuksen voimaantuloon saakka. Sote-uudistuksen myötä kuntatalouden tehtävät painottuvat jatkossa muun muassa koulutukseen, johon ei väestön ikärakenteen muutoksen vuoksi kohdistu vastaavia menopaineita kuin sosiaali- ja terveystalouteen. Tästä syystä kuntatalouden menopaineen arvioidaan helpottuvan vuodesta 2020 alkaen ja velkaantumisen arvioidaan hidastuvan.

Valtion toimenpiteiden vaikutuksen arvioidaan olevan nettomääräisesti noin 129 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2018. Hallitusohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää kuntien menoja. Näitä ovat muun muassa erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen ja omais- ja perhehoidon kehittäminen. Kuntatalouteen vaikuttavat vuonna 2018 merkittävästi myös kuntien työvoimakustannuksia alentava kilpailukykykysymys. Ilman suotuisten työllisyysvaikutusten huomioimista kilpailukykykysymyksen vaikutus on kuitenkin lyhyellä aikavälillä julkista taloutta heikentävä. Vuonna 2018 kilpailukykykysymyksen on arvioitu heikentävän kuntataloutta noin 100 milj. eurolla. Kuntatalouden menopaineita lisää osaltaan myös se, että vuoteen 2017 ja aiempiin vuosiin kohdistuvien tehtävämuutosten ja kilpailukykykysymykseen sisältyvän työajanpidennyksen säästöt eivät ole toteutuneet valtion arvioimien kustannussäästöjen mukaisina.

Kuntatalouden nettoinvestointien arvioidaan pysyvän edelleen korkealla tasolla. Kuntien nykyisen rakenskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja.

Kuntatalouden tulot kehittyvät vuonna 2018 hyvin vaatimattomasti. Vuoden 2017 yhteisveron kasvu selittyy osaltaan kertaluonteisella vuonna 2016 koskeneella ennakontäydennysmaksulla, joka näkyy vuoden 2017

kassakertymässä. Sen vaikutus ei ulotu vuoteen 2018 saakka ja yhteisöverotuotot kääntyvät laskuun. Lisäksi kunnallisveron kehitys on jäämässä hyvin vaikeaksi ja kuntien saamat valtionavut laskevat.

Kuntakokoryhmittäin tarkasteltuna kuntatalouden sopeutuspaaine on suurin pienissä kunnissa. Kuitenkin myös 40 000 – 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä rahoituksen tasapainon saavuttaminen on vaikeaa verojen ja valtionosuuksien vähäisen kasvun ja korkean investointitason seurauksena. Lainakanta uhkaakin kasvaa eniten juuri pienissä ja 40 000 – 100 000 asukkaan kuntaryhmissä. Suurin paine tuloveroprosentin nostoon kohdistuu 40 000 – 100 000 asukkaan kuntaryhmään.

Talouden sopeutuspaaine vaihtelee kuntakokoryhmittäin

Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino)	2016 milj. €	2017 milj. €	2018 milj. €	2019 milj. €	2016 €/as.	2017 €/as.	2018 €/as.	2019 €/as.
> 100 000 as., 2 121 551 as. ja 9 kuntaa	-3,6	337,6	147,2	127,3	-2	159	69	60
40 001 – 100 000 as., 1 016 239 as. ja 17 kuntaa	-63,2	12,9	-90,2	-146,9	-62	13	-89	-145
20 001 – 40 000 as., 804 375 as. ja 29 kuntaa	47,2	115,4	35,1	-7,8	59	143	44	-10
10 001 – 20 000 as., 612 683 as. ja 43 kuntaa	-22,1	46,9	-23,9	-78,4	-36	77	-39	-128
6 001 – 10 000 as., 479 846 as. ja 59 kuntaa	-18,1	69,6	12,9	-37,2	-38	145	27	-77
< 6 000 as., 439 389 as. ja 138 kuntaa	-14,4	45,8	-15,5	-81,1	-33	104	-35	-185
Manner-Suomen kunnat yhteensä	-74,3	628,2	65,6	-224,1	-14	115	12	41

- Toiminnan ja investointien rahavirta vaihtelee kuntakokoryhmittäin, mutta näyttää paranevan kaikissa ryhmissä vuonna 2017.
- Vuosina 2016-2019 lainakanta uhkaa kasvaa eniten alle 6 000 ja 40 000 – 100 000 asukkaan kuntakokoryhmissä.

Julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasematavoite olla saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2019.

Valmisteilla oleva sote- ja maakuntauudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi kuntien asemaan, tehtäviin ja kustannusrakenteeseen. Uudistus on tulossa voimaan 1.1.2020. Tämän hetkisen aikataulun mukaan uudistusta koskevien lakien on tarkoitus tulla voimaan kesäkuussa 2018. Maakuntien väliaikaishallinto aloittaisi toimintansa heti lakien tultua voimaan. Maakuntavaalit järjestettäisiin uuden aikataulun mukaan loka-kuussa 2018 ja maakuntavaltuustot aloittaisivat toimintansa vuoden 2019 alussa.

Uudistuksen myötä kuntien järjestämisvastuulla olevat tehtävät vähentyvät noin puolella sote-palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä maakunnille. Siirtyvien tehtävien rahoitusvastuun poistuessa kunnilta kuntien tuloja vähennetään niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei muutoksen seurauksena nouse, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa yhtä suurella prosenttiyksiköllä vuonna 2020. Lisäksi kuntien osuus yhteisöveron tuotosta pienenee. Kuntien valtionosuuksia vähennetään siirtyviä tehtäviä vastaavalta osalta, noin 5,8 mrd. eurolla, mikä vastaa noin 2/3 kuntien nykyisistä valtionosuuksista. Samalla uudistetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää. Siirtyviä tehtäviä vastaavien kustannusten ja tulojen siirrosta sekä kunnallisveron alentamisesta aiheutuvia muutoksia rajoitetaan valtionosuusjärjestelmään sisällytettävällä pysyvällä määräytymistekijällä ja järjestelmämuutoksen taustuksella. Kuntien taseiden ali- ja ylijäämät sekä velat säilyvät käytännössä ennallaan, mutta kuntien suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa. Tavoitteena on, että uudistuksen yhteydessä kunnan rahoitusasema säi-

lyisi mahdollisimman ennallaan. Valtionosuusjärjestelmään sisällytettävällä ns. muutosrajoittimella ja järjestelmämuutoksen siirtymätasauksella huolehditaan siitä, että uudistus ei aiheuta yhdellekään kunnalle yli +/- 100 euroa/asukas ylittävää muutosta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on maakuntauudistusta koskevan valmistelun yhteydessä valmistellut hallituksen esitystä työttömyysturvalain muuttamisesta työmarkkinatuen rahoituksen osalta. Rahoitusta muutettaisiin erityisesti maakuntien kannustamiseksi tehokkaaseen työllisyyden edistämiseen. Esityksessä ehdotetaan, että nykyisin työmarkkinatuen saajan kotikunnalle kohdistuva työmarkkinatuen rahoitusvastuu jaettaisiin jatkossa maakunnan ja henkilön kotikunnan kesken puoliksi.

Maakuntauudistuksen yhteydessä on valmistelussa laaja kasvupalvelu-uudistus, jonka puitteissa nykyiset TE- ja yrityspalvelut on tarkoitus koota julkiseksi kasvupalveluksi, avata tuotantoa kilpailulle ja uudistaa myös aluekehittämistä koskeva sääntely. Alueiden kehittämisestä vastaisivat jatkossa maakunnat, valtio ja kunnat omilla alueillaan. Aluekehittämismääräyksiä toimitettiin maakunnat, jotka kaikki toimitettiin myös kansallisen rakennerahasto-ohjelman välittävinä toimieliminä.

2.3 KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin talous on ollut viime vuosina kuntatalouden kireästä tilanteesta huolimatta kohtuullisella tasolla, joskin taloudellinen tilanne on heikentynyt. Vuonna 2014 kaupungin tilikauden tulos oli 10,7 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2015 1,5 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2016 tilikauden tulos painui 0,9 milj. euroa alijäämäiseksi. Tilikauden ylijäämäksi muodostui kuitenkin tuloksenkäsittelyerien jälkeen 1,3 milj. euroa.

Vaimean suhdannekehityksen johdosta verotulojen kasvu on ollut viime vuosina hidasta ja valtionosuuksiin on kohdistunut leikkauksia. Samanaikaisesti käyttötalouden menokasvu on ollut nopeaa, mikä on heikentänyt kaupungin taloudellista tilannetta. Vuonna 2014 toimintakate kasvoi 3,6 %, vuonna 2015 4,0 % ja vuonna 2016 kasvuksi muodostui 3,5 %. Kasvu on selvästi koko maata nopeampaa. Kasvu selittää osaltaan kuntien työllistämistä koskevien vastuiden lisääntyminen, mutta kasvu on ollut korkeahko myös sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluissa.

Kaupungin investointiohjelma on ollut mittava viimeisten vuosien aikana. Vuosi 2017 on talonrakennuksen "huippuvuosi": investointitaso on lähes 50 milj. euroa. Samanaikaisesti yhdyskuntatekniikan investointitaso on korkea mm. käynnissä olevien kehittämishankkeiden johdosta. Korkea investointitaso näkyy poistotason ja lainakannan kasvuna. Vuonna 2010 kaupungin lainakanta oli 1 274 euroa/asukas, kun se vuoden 2016 lopussa oli jo 2 421 euroa/asukas. Lisäksi talonrakennushankkeita on toteutettu leasing-rahoituksella. Matkailun korkotason johdosta korkomenojen taso on säilynyt hallinnassa, mutta lainakannan kasvun myötä korkoriski on kasvanut. Lainakannan kasvusta huolimatta lainakanta on kuitenkin edelleen koko maata matalammalla tasolla: kunnilla oli lainaa keskimäärin 2 939 euroa/asukas.

Kaupungin taseessa oli vuoden 2016 lopussa kumulatiivista ylijäämää 27,6 milj. euroa (363 euroa/asukas).

Kaupungin vuoden 2017 talousarvio on syyskuun talousarviomuutoksen jälkeen 0,4 milj. euroa ylijäämäinen. Tulosten mukaan kaupungin tilinpäätös muodostuisi lievästi ylijäämäiseksi erityisesti ennakoitua paremman verotulokehityksen johdosta. Kunnallisveron kertymään liittyy haasteita, mutta yhteisöverokertymä on koko maan suhdannetilanteen ennakoitua nopeamman kohentumisen johdosta kehittynyt myönteisesti. Käyttötalouden puolella suurimmat haasteet kohdistuvat työllistämisen talousarvion toteutumiseen.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2016. Sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut siirtyivät kuntayhtymän järjestämis-

vastuulle 1.1.2017 lukien. Muutoksella on ollut merkittävä vaikutus kaupungin talouden hallinnan näkökulmasta, kun runsas 60 % peruskaupungin käyttötalouden toimintakatteesta kohdistuu kuntayhtymän tuotamiin palveluihin. Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan mahdollista yli- tai alijäämää ei tasata vuosittain. Mahdollinen talousarvion ylittyminen heijastuu kuitenkin kuntien tulevien vuosien maksuosuuksiin.

Lähtökohdat tuleville vuosille ovat edelleen talouden näkökulmasta kireät. Kokonaisuutena kuntien taloustilanne on kohtuullisella tasolla parantuneen talouskehityksen sekä kuntien toimenpiteiden johdosta, mutta kuntien väliset erot ovat kasvussa. Kaupungin talouden tilaan heijastuu välittömästi koko maata heikompi työllisyystilanne, joka aiheuttaa talouden paineita korkeiden työllistämismenojen sekä koko maata vaikeamman verotulokasvun seurauksena. Valtionosuuksiin kohdistuu edelleen merkittäviä leikkauksia ja kustannustenjaon tarkistus vaikuttaa valtionosuusarviota pienentävästi. Vero- ja valtionosuusrahoitus ei käytännössä juurikaan kasva vuoteen 2017 nähden. Väestömäärän kasvu ja väestön ikääntyminen lisäävät palvelutarvetta ja menopaineita. Mittava toimitilaohjelma näkyy poistojen, käyttötalouden menojen ja lainakannan kasvuna.

Valmisteilla olevalla sote- ja maakuntauudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen. Muutoksen myötä kaupungin toimintamenoista siirtyisi valtiovarainministeriön ennakkolaskelmien (26.6.2017) mukaan maakunnalle noin 56 % ja kunnallis- ja yhteisöverotulokertymästä lähes 55 %. Valtionosuuksista valtaosa eli lähes 73 % siirtyisi maakunnalle. Ennakkolaskelman mukaan kaupungin rahoitusasema heikkeneisi muutoksen myötä. Laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine olisi 0,64 % -yksikköä. Muutoksen vaikutusta tasataan neljän vuoden pituisella siirtymäjärjestelmällä, mistä johtuen muutoksen vaikutus on korkeintaan 25 euroa/asukas/vuosi.

Sote- ja maakuntauudistuksen talousvaikutukset määräytyvät lopullisesti vuosien 2018-2019 talouden toteutumatietojen pohjalta, joten ennakkolaskelmat muuttuvat taloustietojen tarkentuessa. Laskelmat kuitenkin osoittavat, että uudistus lisää kaupungin talouden haasteita. Uudistukseen kytkeytyy elementtejä, kuten sote-siirron muutosrajoitin sekä järjestelmämuutoksen tasaus, jotka korostavat kunnan hyvän taloudellisen tilanteen merkitystä. Tästä seuraa, että onnistuminen vuosien 2018-2019 talouden hallinnassa luo paremmat lähtökohdat maakuntauudistuksen jälkeiseen aikaan.

Talousarvion valmistelua ja sen sisältöä ohjaa uudistetun kuntalain 110 §, jonka mukaan:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

3 JOENSUUN KAUPUNGIN ORGANISAATIO

Kaupungin organisaatio on vuoden 2017 alusta lukien rakentunut kolmeen toimialaan, jotka ovat elinvoima, hyvinvointi ja kaupunkiympäristö. Konsernipalvelut sovittavat yhteen näiden kolmen toimialan toimintaa.

Elinvoiman toimiala vastaa kaupungin elinkeino- ja kasvupolitiikasta, kilpailukyvyistä sekä elinvoiman kehittämisestä. Tavoitteena on kaupunkiseudun kasvu ja vahva kilpailukyky niin kansallisella kuin valituilla aloilla kansainvälisellä tasolla. Lisäksi tavoitteena on luoda yrityksille ja yrittäjyydelle toimintaympäristö, joka edistää yritysten sijoittumista, syntymistä, toimintaa, kasvua sekä kilpailukykyä ja työllisyyttä. Elinvoiman toimialasta vastaa elinvoimajohtokunta.

Hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja ilta-päivätoiminta, konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Hyvinvoinnin koko toimialasta vastaa hyvinvointilautakunta. Sen alla toimivat kasvatus- ja opetusjaosto sekä sivistys- ja vapaa-aikajaosto. Hyvinvoinnin toimialalle sijoittuu myös sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on mm. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän ja Joensuun kaupungin palvelujen rajapintaan liittyvien toimintojen koordinointi ja yhteensovittaminen.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä teknisten palvelujen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto ja rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa tiejaosto. Teknisten palvelujen johtokunta toimii kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa. Tilakeskus on sijoittunut vuoden 2017 alusta kaupunkiympäristön toimialan alle. Tilakeskus toimii kuitenkin erillisenä taseyksikkönä ja sen vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto.

Kaupungilla on yksi liikelaitos, vesihuoltolain mukaisesta vesihuollosta vastaava Joensuun Vesi –liikelaitos. Teknisten palvelujen johtokunta toimii liikelaitoksen johtokuntana.

4 KAUPUNKISTRATEGIA

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Joensuun uuden vuoteen 2021 ulottuvan konsernistrategian "Rohkeasti uudistuva" 25.09.2017 § 111. Vision mukaan koulutuskaupunki Joensuu halutaan Itä-Suomen kärkeen sivistyksessä, elinvoimassa ja hyvinvoinnissa – kestävästi yhdessä tehden. Strategiaa varten tehtiin erilaisia taustaselvityksiä ja kuultiin kuntalaisia laajasti, yli 5 000 joensuulaista ja lähes sata järjestöä osallistui työhön. Strategia ja taustatutkimukset löytyvät verkko-osoitteesta www.joensuu.fi/strategia.

Strategian toimeenpanoa varten hyväksytään mittarit ja niiden tavoitetasot sekä laaditaan toimialojen eli hyvinvoinnin, kaupunkiympäristön ja elinvoiman toimeenpano-ohjelmat vuoden 2017 loppuun mennessä. Myös konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukset uusitaan samassa aikataulussa strategian mukaisiksi. Vaikka strategian jalkautus on siis osin kesken, talousarvion 2018 toiminnalliset tavoitteet on kuitenkin pyritty sitomaan strategiaan. Kunkin tavoitteen tai toimenpiteen kohdalla on arvioitu mitä strategista teemaa tuetaan – ja mikä on tavoitetaso vuoden 2018 lopussa. Nämä tavoitteet löytyvät kunkin toimi- tai vastualueen kohdalta.

Strategian taustana on vastuullinen taloudenpito – niin kuntalaisten kuin kuntapäättäjienkin mielestä. Työllisyyden ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen on tämän hetken tärkein yksittäinen tavoite. Lisäksi kaikille yhteisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä onnellisuudelle, terveydelle ja hyvinvoinnille.

Taloudellisen pohjan lisäksi strategian tavoitteet on ryhmitelty seuraaviin teemoihin ja piirretty yhteen kuvaan:

- vetovoima;
- kestävyys;
- yhdessä tekeminen;
- hyvinvointi ja sivistys;
- kaupunkiympäristö;
- elinvoima ja työllisyys.

Strategian mukaan Joensuun asukasluku ja rakentaminen pidetään kasvu-uralla sekä kaupunkilaiset ja yrityselämä tyytyväisinä konsernin palvelujen laatuun. Matkailun edistämässä otetaan aiempaa aktiivisempi rooli, samalla vahvistetaan arjen moninaisuutta ja vireyttä monin tavoin. Sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden edistäminen on meille tärkeää, samalla Joensuulla on Euroopan kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiilineutraali jo 2025. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia. Rakennamme turvallista kaupunkia, maakuntaa, Suomea ja Eurooppaa yhdessä.

Joensuussa on parasta elinikäistä oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Strategiakaudella Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutus keskittyy Joensuuhun ja oppimiseen liittyvästä yhteistyöstä kehitetään uusi kansainvälisen tason toimintamalli. Samalla yhteistyö Siun soten kanssa on sujuvaa. Kaupunkiympäristön toimialalla symmetrisen kaupungin eteneminen on keskeinen strategiakauden tavoite, samalla yrittämiseen, asumiseen ja virkistäytymiseen järjestyy hyviä paikkoja niin maaseudun rauhasta kuin kaupungin vilskkeestä. Kaupungin keskeiset hallinnon toimitilat kootaan strategiakaudella yhteen paikkaan.

Asenteena Joensuu pyrkii yllättämään positiivisesti, myös viestinnällisesti. Työpaikkojen lisääntyminen ei jää kaupunkikonsernin toimista kiinni. Haluamme olla kokoluokkamme yritysystävällisin kaupunki ja kaksinkertaistaa kasvuyritysten määrän strategiakaudella. Teemme töitä työpaikkainvestointien ja työllistymisen eteen sekä olemme edelläkävijä julkisten hankintojen ja investointien hyödyntämisessä innovaatioihin sekä sosiaalisten ja ympäristökriteerien kannalta hyödyllisiin ratkaisuihin.

5 TALOUSARVION PERUSTELUT

5.1 VUODEN 2018 TALOUSARVION LINJAUKSET

Vuoden 2018 talousarvion perusteita ja linjauksia käsiteltiin 4.-5.9.2017 pidetyssä valtuuston strategia- ja talousseminaarissa.

Vuoden 2018 talousarvion ja vuosien 2018 – 2020 taloussuunnitelman laadinta perustuu seuraaviin lähtökohtiin:

1. Strategian talouslinjaukset, vuoden 2017 tulosenuste ja talouden näkymät vuosille 2018 - 2020

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konsernistrategian 25.9.2017. Strategian mukaan toiminnan perustan määrittää vastuullinen taloudenpito – hyvin tuotetut palvelut ja järkevä veroprosentti.

Strategian mukaan vastuullinen taloudenpito muodostuu kuudesta tavoitteesta

- Päätöksenteossa huomioidaan pitkäaikaiset talousvaikutukset
- Talous pidetään kunnossa ja valmistaudutaan maakuntauudistuksen aiheuttamiin ennalta arvaamattomiin seurauksiin
- Toimintakatteen kasvu on verojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa
- Lainakanta sekä pitkäaikaiset leasing- ja vuokravastuut kääntyvät laskuun
- Vastaamme Siun soten omistajaohjauksesta osaltamme niin, että kustannuskehitys pysyy maltillisena.
- Veroprosentit ovat kilpailukykyiset

Koko maan talouskehitys on ollut kuluvana vuonna ennustettua vahvempaa. Talouden tilanne jatkuu positiivisena myös vuonna 2018, vaikkakin kasvunäkymät hidastuvat kuluvasta vuodesta.

Talouskehityksen parantumisen ja kuntien toimenpiteiden johdosta kuntien taloustilanne on kokonaisuutena kohtuullinen, mutta kuntien väliset erot kasvavat. Työttömyys on edelleen korkealla tasolla, väestön ikääntyminen lisää julkisia menoja ja kuntatalouteen kohdistuu valtionosuusleikkauksia, joiden taustalla ei ole havaittu vastaavaa kustannusten pienenemistä. Verotulojen kasvuennuste vuodelle 2018 on suhdanteesta huolimatta vaisuhko, valtionosuuksien määrä on pienenemässä koko maan tasolla leikkausten ja kustannustenjaon tarkistuksen johdosta.

Joensuussa ja koko Pohjois-Karjalassa työllisyystilanteen kehitys on ollut koko maata heikompaa. Joensuussa väestökehitys on kuluvana vuonna ollut positiivinen, mutta kasvu on hidastunut viime vuosiin nähden.

Kaupungin taloudessa tämä tarkoittaa, että verotulojen kasvu jää koko maan tasosta. Valtionosuuksiin kohdistuu negatiivinen kustannustenjaon tarkistus sekä leikkauksia mm. kilpailukykykysymyksen johdosta. Työllistämisen menot ovat kasvaneet nopeasti.

Tammi-syyskuun toteutumien perusteella vuoden 2017 tilikauden tuloksen ennustetaan olevan lievästi ylijäämäinen.

Kaupungin investointiohjelma on viime vuosina ollut mittava. Vuosi 2017 on investointitasolla mitattuna "huippuvuosi". Talonrakennuksen investoinnit leasing-kohteet huomioiden ovat lähes 50 milj. euroa. Kaupungin lainakanta ja leasingvastuiden määrä on viime vuosina kasvanut. Vastuullinen taloudenpito edellyttää investointitason asettamista tasolle, jonka myötä velkaantumisen ja leasingvastuiden kasvu pysähtyy. Matalan korkotason myötä korkomenot ovat säilyneet hallinnassa, mutta korkotason nousu tulee tulevina vuosina kasvattamaan korkomenojen kokonaistasoa.

Tavoitteena on, että kaupungin talous on taloussuunnitelmakaudella tasapainossa.

2. Käyttötalouden talousarvioiden perusta vuoden 2017 taso

Vuoden 2018 talousarvio perustuu vuoden 2017 talousarvioennusteeseen:

- Talouden suhdanteen parantumisen myötä kustannuksissa on nousupaineita, mutta muutos säilyy matalana. Elinkustannusindeksin muutos edelliseen vuoteen nähden on ollut alkuvuonna matalahkoa, muutos syyskuussa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan 0,8 %.
- Sisäisten vuokrien muutos on 0,73 %.
- Kilpailukykykysymyksen mukaisesti palkat eivät nouse vuonna 2017. Työnantajamaksut alenevat vuonna 2018 vuoteen 2017 nähden.

Talousarviopohjassa on huomioitu vuoden 2017 talousarvion toteutuminen. Kaupunginvaltuuston syyskuussa hyväksymän talousarviomuutoksen yhteydessä on kohdistettu lisämäärärahaa koulutuspalveluihin, työllistämiseen ja Siun soten maksuosuuksiin. Muutokset on huomioitu vuoden 2018 talousarviopohjassa.

Kilpailukykykysymyksestä seuraava työnantajamaksujen alentuminen on huomioitu tulosaluekohtaisissa luvuissa. Muut muutokset vuoteen 2017 nähden esitetään eriteltyinä. Yhteenveto muutoksista on esitetty [liitteessä 1](#).

Voimassa olevat kunta-alan virka- ja työehtosopimukset päättyvät 31.1.2018. Uuden sopimuskauden muutoksiin on varauduttu keskitetysti yleishallinnon tulosalueelle varatulla määrärahalta.

Sosiaali- ja terveystalouden kehityksestä päättää kuntien yhteinen omistajaohjaus. Kehysvalmistelua on tehty kuntien yhteistyössä. Vuoden 2018 kehysten lähtökohtana on ollut Siun soten kuntien taloudelliseen kantokykyyn perustuva kasvu. Siun soten maksuosuudet kasvavat kuntien yhteisen omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti 0,25 % vuoden 2017 keväällä tarkistettuihin maksuosuuksiin nähden. Kaupungin maksuosuus Siun sotelle määräytyy perussopimuksessa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, mikä nostaa kaupungin maksuosuuksien muutosta kuntien keskimääräistä kasvua korkeammaksi.

3. Tasapainoisen talouden kautta maakuntauudistukseen

Sote – ja maakuntauudistus on tulossa voimaan 1.1.2020. Uudistus tuo merkittävää epävarmuutta kuntatalouden näkökulmasta.

Maakunnille siirtyvien tehtävien kustannukset poistuvat kuntien taloudesta vuodesta 2020 lähtien. Siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntatalouden tuloja siirretään maakuntien rahoitukseen vähentämällä kuntien valtionosuuksia ja verotuloja. Samanaikaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistetaan. Kuntien suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa muutoksen seurauksena.

Kuntakohtaiset erot ovat suuria, mistä johtuen muutoksen vaikutuksia tasataan järjestelmämuutoksen tasauksella sekä niin sanotulla sote-siirron muutosrajoittimella. Kuntakohtaiseen lähtökohtatilanteeseen vaikuttaa vuosien 2018-2019 talouskehitys. Muutoksen elementit on rakennettu siten, että ne korostavat kunnan hyvän taloudellisen tilanteen merkitystä.

Ennakkolaskelmien mukaan maakuntauudistuksen vaikutus on kaupungille negatiivinen. Tasapainossa oleva talous luo hyvän lähtökohdan uudistuksen jälkeiseen aikaan, jolloin sopeuttamismahdollisuudet ovat rajatun kuntien tulojen ja tehtävämäärän pienentymisen johdosta.

Kuntaliiton suositusten mukaisesti kaupungin talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2020 on laadittu nykyisen lainsäädännön mukaisesti ja talouden luvuissa ei vuoden 2020 osalta ole siten huomioitu tulevaa uudistusta. Muutoksen vaikutukset tarkennetaan, kun uudistukseen liittyvät lait on hyväksytty.

4. Maksupolitiikka osana tulorahoitusta

Asiakasmaksuja on viime vuosina pääsääntöisesti korotettu kustannusten nousua vastaavasti. Kilpailukyky-sopimuksen myötä kuntien kustannukset alenivat merkittävästi vuodelle 2017, mistä johtuen asiakasmaksuja ei pääsääntöisesti korotettu vuodelle 2017.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin on tehty 1.3.2017 lukien varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tuomat muutokset. Lisäksi asiakasmaksuihin on tulossa 1.1.2018 alkaen muutoksia, joiden tavoitteena on pieni- ja keskituloisilta perittävien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen. Koko maan tasolla 1.1.2018 voimaan tulevien muutosten vaikutukseksi on arvioitu 71 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkistetaan lisäksi 1.8.2018 lukien varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa määritettyjen indeksitarkistusperiaatteiden mukaisesti.

Maksujen tasoa on tarkasteltava osana muuta tulorahoitusta. Heikon vero- ja valtionosuuskehityksen johdosta vuodelle 2018 kaupungin päätösvallassa olevia maksuja korotetaan pääsääntöisesti 2 %:lla. Mikäli korotuksia ei tehdä, tulee mahdollista toimintamenojen kasvua kattaa tulosalueen sisällä toimintaprosesseja tai rakenteita muuttamalla.

5. ICT-ratkaisut ja toimitilainvestoinnit tukevat palveluprosessien kehittämistä

Mittavat päiväkotij- ja kouluinvestoinnit ovat nostaneet ja nostavat lähivuosina käyttötalouden toimintamenoja. Palveluverkkoratkaisujen ja erityisesti varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän myötä tavoitellaan entistä sujuvampia prosesseja, jolla voidaan vastata toimitilainvestointien aiheuttamaan kustannusten nousuun.

Tulevien vuosien talonrakennuksen investointien priorisoinnin linjaukset tarkennetaan. Ensisijalla ovat palveluverkon kannalta välttämättömät koulu- ja päiväkotikohteet.

Ict-ratkaisuilla tuetaan prosessien kehittämistä edelleen. Tiedolla johtamista sekä reaaliaikaista raportointia parannetaan.

Talouteen yhdennetyllä henkilöstö- ja rekrytointisuunnittelulla varmistetaan tarkoituksenmukainen henkilöstön määrä ja rakenne. Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä mahdollistaa resurssien suuntaamista entistä paremmin tarpeen mukaan.

6. Talouden hallinta ja seuranta

Talouden hallinnan varmistamiseksi omia budjetteja tulee tehdä niin pienille yksiköille, että budjettivastuullinen henkilö tuntee hyvin yksikön toiminnan ja sen kustannuksiin vaikuttavat tekijät. Kullekin budjetille nimetään vastuhenkilö käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Mikäli yksikön toimintaan vaikuttavaa päätösvaltaa on annettu muulle kuin budjettivastuulliselle, on toiminnan kustannuksiin vaikuttaviin olennaisiin päätöksiin saatava budjettivastuullisen hyväksyntä.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Mikäli kuukausittain laadittava koko kaupungin tulosenusteen vuosikate osoittaa vähintään 1 %:n heikentymistä talousarvioon verrattuna, kaupunginhallitus ryhtyy heti toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi.

Toimenpiteet voivat kohdistua kaikkiin menolajeihin, myös henkilöstömenoihin. Henkilöstömenoihin liittyvien toimenpiteiden valmistelu tehdään yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

6. Talouden kokonaisuus

Peruskaupungin käyttötalouden toimintakatteen kasvu on muutettuun talousarvioon nähden 0,4 %. Talousarvio on 0,56 milj. euroa ylijäämäinen.

Peruskaupungin nettoinvestointien taso on 26,4 milj. euroa, josta Tilakeskuksen oman taseeseen tulevat investoinnit 9,4 milj. euroa. Omaan taseeseen rakennettavien kohteiden lisäksi vuonna 2018 toteutetaan leasing-rahoituksella investointeja 22,4 milj. eurolla. Tulorahoituksen taso huomioiden lainakanta kasvaa lievästi vuonna 2018. Lisäksi leasing-vastuiden määrä kasvaa vuoden 2018 aikana.

5.2 TULOOPERUSTEET

Verotulot

Kunnallisvero

Joensuun verotulojen kasvu on viime vuosina ollut koko maan keskimääräistä kasvua hitaampaa. Vuonna 2015 kunnallisverokertymä kasvoi koko maassa 1,6 %, kun Joensuussa kasvu oli 0,9 %. Vuonna 2016 kunnallisverotulojen kasvu oli koko maassa 0,8 %, kun Joensuussa muutos oli negatiivinen, -0,3 %.

Kuluvana vuonna kunnallisveroja arvioidaan kertyvän Kuntaliiton tilityksiä koskevien arvioiden sekä alkuvuoden kertymien mukaan 219,5 milj. euroa.

Valtion talousarvioesityksen mukaan ansiotuloverotulosta kevennetään 270 milj. eurolla kaikille tuloluokille, mikä huomioi kilpailukykysovimuksen vaikutukset. Veromuutosten arvioidaan alentavan kunnallisveron tuottoa 182 milj. eurolla. Suurin yksittäinen muutos on työtulovähennyksen korottaminen, joka vähentää kunnallisveron tuottoa 115 milj. eurolla. Ottaen huomioon aiemmin päätetyt kunnallisveron tuottoa parantavat veroperustemuutokset (lapsivähennyksen päättymisen ja asuntolainan korkovähennyksen leikkaus), muutosten arvioidaan alentavan kunnallisveroa yhteensä 131 milj. eurolla. Päätösperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta ne kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kilpailukykysovimuksessa sovittiin palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017-2020. Maksujen muutokset vaikuttavat kunnallisverotuloja alentavasti myös vuoden 2017 jälkeen. Muutoksista aiheutuvia kuntien veromenetyksiä ei ole kompensoitu kunnille vuoden 2017 osalta, eikä menetyksiä kompensoida myöskään vuoden 2018 osalta.

Kuntaliitto on arvioinut (6.11.2017), että kunnallisverotilitykset kasvavat vuonna 2018 kuluvaan vuoteen nähden koko maan tasolla 0,3 %.

Vuoden 2018 kunnallisveroprosentti on 20,50 %. Vuoden 2018 kunnallisverokertymäksi on arvioitu 220,2 milj. euroa. Joensuun osalta on arvioitu, että veroperustemuutokset pienentävät kunnallisverokertymää 1,9 milj. euroa, mutta muutokset lisäävät vastaavasti valtionosuuksia.

Vuonna 2019 kunnallisverokertymäksi on arvioitu 224,0 milj. euroa ja vuonna 2020 228,0 milj. euroa. Maa-kuntauudistuksen toteutuessa kunnallisverokertymä pienenee. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan tämän hetkisen tiedon perusteella 12,37 % -yksikköä. Joensuun osalta kunnallisveroprosentti olisi muutoksen jälkeen 8,13 %. Muutoksen suuruus tarkentuu, kun laskelmia päivitetään toteutuneita kuntatalouden tietoja vastaavasti.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuodelle 2017 on arvioitu vajaat 20,8 milj. euroa.

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit muuttuvat vuodelle 2018. Hallitusohjelman mukaisesti kiinteistöveroja korotetaan. Lisäksi varhaiskasvatusmaksuja koskevan muutoksen vaikutusten kompensoimiseksi kiinteistöveroja korotetaan 25 milj. eurolla. Kiinteistöveroja korotetaan edelleen vuodelle 2019.

Hallituksen esityksen mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroveroprosentin vaihteluväliä muutetaan 0,93-1,80 %:sta 0,93-2,00 %:iin vuodesta 2018 alkaen.

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluväliä korotettaisiin nykyisestä 0,41-0,90 %:sta 0,41-1,00 %:iin vuoden 2019 alusta lukien

Joensuun kiinteistöveroprosentit vuodelle 2018:

	Vaihteluväli	Joensuu 2017	Joensuu 2018
Yleinen kiinteistövero	0,93-2,00	1,10 %	1,10 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-0,90	0,45 %	0,45 %
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93-2,00	1,00 %	1,00 %
Voimalaitosrakennukset	0,93-3,10	2,85 %	2,85 %

Vuodelle 2018 kiinteistöveron tuottoarvioksi saadaan edellä esitetyillä veroperusteilla 20,9 milj. euroa.

Vuosina 2019-2020 kiinteistöverokertymän on arvioitu kasvavan vuositasolla 0,2 milj. euroa rakennuskannan kasvun myötä.

Yhteisövero

Kuntaryhmän jako-osuus vuonna 2017 on 30,34 %.

Tämän hetkisen tiedon mukaan kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2018 on 31,35 %. Jako-osuutta nostaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutosten vaikutusten kompensointi osittain yhteisöveron jako-osuuk-sien muutoksen kautta. Muutos lisää kuntasektorin yhteisövero-osuutta arviolta 60 milj. eurolla. Lisäksi va-rainsiirtovero poistetaan tietyissä yhtiömuodon muutoksissa, minkä arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöve-ro tuottoa noin 1 milj. eurolla vuonna 2018.

Joensuun osuus kunnille tilittävistä veroista on kuluvana vuonna 1,112 %. Osuus määräytyy kahden vii-meksi valmistuneen verotuksen keskiarvona.

Vuonna 2017 yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 20,8 milj. euroa. Yhteisöverokertymän ennuste on noussut koko maan suhdannetilanteen parantumisen seurauksena. Lisäksi vuoden 2017 tilityksiä nostaa poikkeuk-sellisen iso ennakontäydennysmaksu.

Kuntaliitto on ennustanut (6.11.2017), että yhteisöverotilitykset laskevat vuoteen 2017 nähden 3,9 %. Vuo-delta 2018 tilittävä yhteisövero kasvaa, mutta yhteisöverotilitysten kasvuennustetta pienentää vuodelle 2017 kohdistunut kertaluontoinen täydennysmaksu.

Joensuun kaupungin yhteisöverokertymäksi vuodelle 2018 voidaan arvioida 21,75 milj. euroa.

Vuosina 2019-2020 yhteisöverokertymä kasvane 2-3 % vuodessa. Maakuntaudistuksen toteutuessa kun-tien jako-osuutta yhteisöverosta alennetaan tämän hetkisen tiedon perusteella 8,77 % -yksikköä vuonna 2020.

Yhteenvedo

Verotulot (1000 euroa)	TP2016	TA2017 alkuper.	TA2017 muut.	TA2017 ennuste	TA2018	TS2019	TS2020
Kunnallisvero	224 447	221 300	219 300	219 500	220 200	224 000	228 000
Kiinteistövero	20 727	20 500	20 800	20 800	20 900	21 100	21 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 132	17 400	20 400	20 800	21 750	22 400	23 000
Yhteensä	262 306	259 200	260 500	261 100	262 850	267 500	272 300

Valtionosuudet

Kuntien valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta lukien. Vuoden 2018 valtionosuusarviot perus-tuvat valtion talousarvioehdotukseen ja Kuntaliiton ennakkotietoihin.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuk-sen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kun-tien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys (0-5-vuotiaat, 6-vuotiaat, 7-12-vuotiaat, 13-15-vuotiaat, 16-18-vuotiaat, 19-64-vuotiaat, 65-74-vuotiaat, 75-84-vuotiaat ja yli 85-vuoti-aat). Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Peruspalvelujen valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohden yhtä suuri. Näiden perusteiden lisäksi kunnille myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosia, joissa ei ole omarahoitusosuutta, ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin (asukasluku x perusosan hinta) ja kriteereittäin (asukasluku x perusosan hinta x kriteerin kerroin). Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat erikseen päätetyt kansansairaudet.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tase. Tasausraja on 100 %, mutta tasealisässä on 20 %:n omavastuu. Tasevähennys on 30 % lisätynä kunnan laskennallisten verotulojen ja tasausrajan erotuksen luonnollisena logaritmina. Taseuksen laskennassa huomioidaan puolet ydinvoimaloiden kiinteistöveron laskennallisesta tuotosta.

Valtion talousarvioesityksen mukaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan noin 8 543 milj. euroa, joka on noin 35 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuden vähenemiseen vaikuttavat eniten kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen kasvu 118 milj. eurolla ja valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, joka vähentää valtionosuutta noin 68 milj. euroa. Kilpailukyky sopimukseen liittyvä leikkaus nousee, koska lomarahojen leikkaukset ja työajan pitenemisestä aiheutuva potentiaalinen menosäästö huomioidaan valtionosuuksissa täysimääräisesti vuonna 2018. Hallitusohjelman mukaisten kuntien tehtävien vähentämisten arvioidaan alentavan kuntien menoja lähes 182 milj. euroa. Suurin yksittäinen toimenpide on erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen. Kuntien tehtäviä vähentävät toimenpiteet vähentävät valtionosuutta noin 46 milj. euroa. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ei tehdä vuodelle 2018 indeksikorotusta. Verotukseen tehtävien muutosten johdosta valtionosuudet kasvavat koko maan tasolla 131 milj. euroa.

Muutokset eriteltyinä (vaikutus koko maan tasolla):

Valtionosuuksia vähentävät tekijät:

- kilpailukyky sopimus (-118 me, - 22 €/asukas)
- kustannusten jaon tarkistus (-68 me)
- alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen (-32 me)
- eläketuki uudistus (-9 me, 2 euroa/asukas)
- oppilaitosten perustamishankkeet (-6 me)
- perustoimeentulotuen siirto, hallinnolliset kustannukset (-4 me)
- omais- ja perhehoidonmuutokset (- 4 me)
- vanhuspalvelujen laatusuosituksen tarkastaminen (-4 me)
- muut muutokset (-4 me)

Valtionosuuksia lisäävät tekijät:

- väestömäärän ja tiedossa olevien määräytymisperusteiden muutokset (55 me)
- varhaiskasv.maksujen alentamisen kompensatio (25 me)
- uudet verokompensatiot (131 me)
- oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutos (6 me)
- muut muutokset (2 me)

Tehtävien ja veloitteiden muutos vähentää valtionosuuksia pääosin valtionosuuksien perusteena olevien laskennallisten kustannusten suhteessa. Osa vähennyksistä (kiky-leikkaus, eläketuki uudistus) vähennetään asukaslukujen suhteessa (€/asukas –vähennys).

Peruspalvelujen alustava valtionosuusprosentti vuodelle 2018 on 25,34 % (vuonna 2017 25,23 %).

Ennakollisten laskelmien mukaan kaupungin vuoden 2018 peruspalvelujen valtionosuus on 145,35 milj. euroa (vuonna 2017 141,5 milj. euroa). Valtionosuuksiin sisältyvä verotulotasaus on 38,70 milj. euroa (vuonna 2017 35,5 milj. euroa). Veroperusteiden muutoksiin liittyvät kompensaatiot nostavat valtionosuuksia vuodelle 2018 yhteensä 1,92 milj. euroa.

Valtionosuuslaskelmat ovat ennakkotietoja. Lopulliset valtionosuuspäätökset vuodelle 2018 tehdään joulukuun lopussa.

Peruspalvelujen valtionosuuden ohella kaupungin kokonaisvaltionosuuksien määrään vaikuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus (mm. lukio- ja ammatillisen koulutuksen, kansalaisopiston, liikunnan ja nuorisotyön sekä orkestereiden ja museoiden rahoitus). OKM:n valtionosuuksien määrään vaikuttaa suorittemäärien (oppilasmäärät, tuntimäärät, henkilötyövuodet) muutokset sekä mahdolliset yksikköhintojen muutokset.

Alustavien laskelmien mukaan kaupungin saama OKM:n valtionosuus vuodelle 2018 on negatiivinen, -2,72 milj. euroa.

Valtionosuuksien määräksi on arvioitu vuodelle 2018 yhteensä 142,63 milj. euroa. Vuonna 2017 valtionosuuksia kertynee vajaan 139,30 milj. euroa.

Valtionosuuksien yhteenvetolaskelma [liite 3](#).

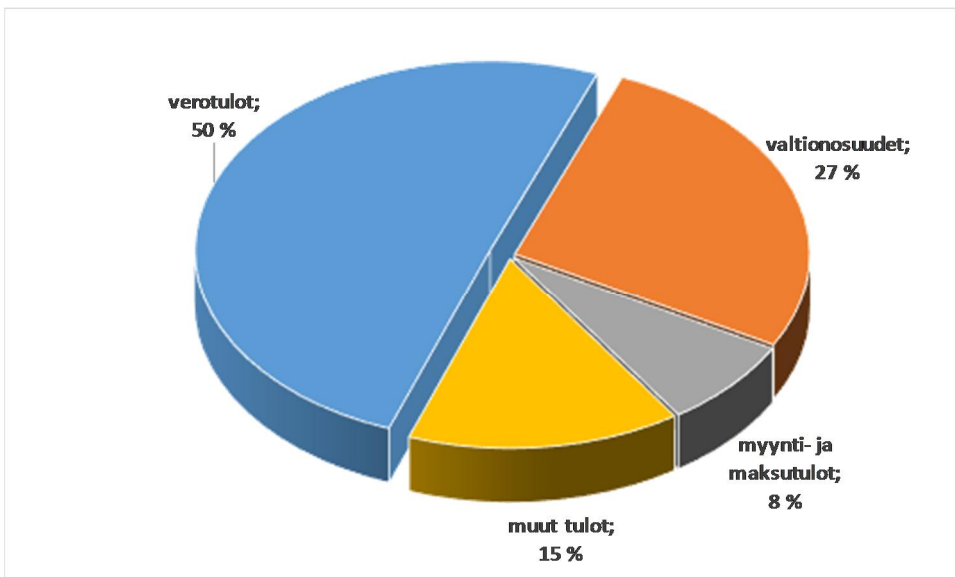
Maksut ja taksat

Asiakasmaksuja on viime vuosina pääsääntöisesti korotettu kustannusten nousua vastaavasti. Kilpailukyky-sopimuksen myötä kuntien kustannukset alenivat merkittävästi vuodelle 2017, mistä johtuen asiakasmaksuja ei pääsääntöisesti korotettu vuodelle 2017.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin on tehty 1.3.2017 lukien varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tuomat muutokset. Lisäksi asiakasmaksuihin on tulossa 1.1.2018 alkaen muutoksia, joiden tavoitteena on pieni- ja keskituloisilta perittävien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen. Koko maan tasolla 1.1.2018 voimaan tulevien muutosten vaikutukseksi on arvioitu 71 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkistetaan lisäksi 1.8.2018 lukien varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa määritettyjen indeksitarkistusperiaatteiden mukaisesti.

Maksujen tasoa on tarkasteltava osana muuta tulorahoitusta. Heikon vero- ja valtionosuuskehityksen johdosta vuodelle 2018 kaupungin päätösvallassa olevia maksuja korotetaan pääsääntöisesti 2 %:lla. Mikäli korotuksia ei tehdä, tulee mahdollista toimintamenojen kasvua kattaa tulosalueen sisällä toimintaprosesseja tai rakenteita muuttamalla.

Tulojen yhteenveto

5.3 MENOPERUSTEET

Suunnitelmakauden menot ja tulot on esitetty kunkin vuoden rahanarvossa.

Henkilöstömenot

Kesällä 2016 hyväksytyn kilpailukyky sopimuksen mukaisten kunta-alan virka- ja työehtosopimusten piirissä ovat kaikki kunta- ja kuntayhtymien palkansaajat. Sopimuskausi on 1.2.2017-31.1.2018.

Sopimukseen sisältyy useita toimenpiteitä, jotka pienentävät kuntatyönantajan yksikkötyökustannuksia. Kilpailukyky sopimus alentaa työnantajien sairausvakuutusmaksua vuosina 2017–2020. Lisäksi työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksurasitusta siirretään osittain työnantajilta palkansaajien maksettavaksi. Maksu- muutosten työvoimakustannuksia alentava vaikutus nousee reiluun 400 milj. euroon vuoden 2018 tasolla (koko maa).

Julkisen sektorin lomarahoja leikataan 30 prosentilla vuosina 2017–2019. Leikkauksen vaikutukset kuntatalouteen näkyivät osin jo vuonna 2016, sillä vuoden 2017 lomarahaleikkaus koski lomanmääräytymisvuoden 1.4.2016–31.3.2017 lomarahoja, joka huomioitiin vuoden 2016 tilinpäätökseen kirjattavassa lomapalkkavelassa. Vastaavasti lomarahojen leikkauksen päättymisen näkyä toimintamenojen kasvuna vuonna 2019 ja 2020.

Kilpailukyky sopimukseen sisältyi vuosityöajan pidennys 24 tunnilla, jonka on arvioitu pienentävän kunta-sektorin työvoimatarvetta ja luo mahdollisuuden laskennallisesti enemmillään vajaan 250 milj. euron toimintameno säästöön. Valtionosuuksissa lomarahojen leikkaukset ja työajan pitenemisestä aiheutuva potentiaalinen menosäästö huomioidaan täysimääräisesti vuonna 2018, vaikka työajanpidennyksestä saatava säästö realisoituu vähitellen.

Em. muutokset huomioiden palkkojen sivukulut ovat KuEI:n alaisten palkkojen osalta vuonna 2018 arvion mukaan 21,18 % ja VaEI:n alaisten peruskoulujen ja lukioiden opettajien osalta 21,02 %.

KuEI-maksujen eläkemenoperusteinen maksuosuus sekä varhaiseläkemenoperusteinen maksu (varhemaksu) kohdennetaan niille tulosalueille, joista ko. maksut ovat aiheutuneet.

Eläkemenoperusteinen maksuosuus perustuu niihin maksussa oleviin eläkkeisiin, jotka ovat kertyneet ennen vuotta 2005. Kevan arvion mukaan vuoden 2018 eläkemenoperusteinen maksu voidaan budjetoida vuodelle 2018 kertomalla vuodelta 2017 perittävien eläkemenoperusteisten ennakkolaskujen yhteismäärä luvulla 0,98. Eläkemenoperusteisten maksujen taso laskee siten koko maan tasolla vuoteen 2017 nähden.

Vuoden 2018 varhaiseläkemenoperusteinen maksu perustuu niihin eläkemenoihin, jotka aiheutuvat 1.2.2015-31.12.2018 alkaneista työkyvyttömyyseläkkeistä sekä kuntoutustuista. Varhaiseläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärä on koko maan tasolla vuonna 2018 arviolta 1,00 % palkkasummasta. Kevan antama arviointikerroin vuoden 2017 ennakkomaksuihin nähden vuodelle 2018 on 1,14. Joensuun kaupungin maksu sekä erityisesti tulosaluekohtaiset kasvut voivat poiketa merkittävästikin riippuen varhe-tapausten määrästä.

Sisäiset vuokrat

Sisäisten vuokrien muutos on sidottu elinkustannusindeksin muutokseen, joka on 0,73 %. Peruskaupungin osalta sisäiset vuokrat sisältävät myös tilojen sähkön osuuden. Tilavuokria arviotaessa on huomioitu myös tilamuutokset. Kaupungin toimialojen käytössä olevat vuokrat kasvavat 1,7 milj. euroa vuoden 2017 talousarvioon nähden mm. uusien toimitilojen valmistumisen johdosta.

Rahoitustulot ja -menot

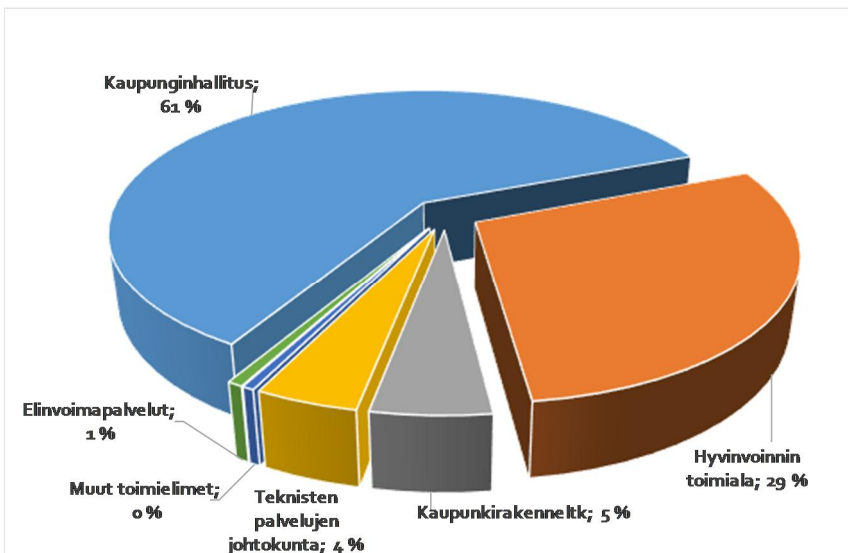
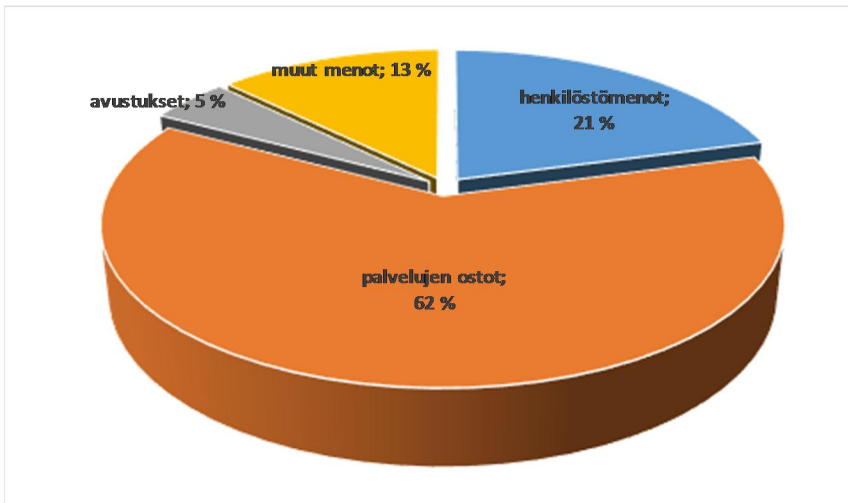
Rahoitustuloissa on huomioitu antolainojen korot sekä Joensuu Vesi -liikelaitoksen ja Tilakeskuksen peruspääomasta maksama korvaus sekä arvio osinkotuloista. Rahoitusmenoissa on varauduttu pitkä- sekä lyhytaikaisten lainojen korkomenoihin. Korkotaso säilynee vuoden 2018 aikana matalana. Korkomenoihin sisältyy myös rahoitustuloja vastaavasti Joensuu Vesi -liikelaitoksen ja Tilakeskuksen peruspääomasta maksama korvaus.

Poistot ja arvonalentumiset

Peruskaupungin suunnitelmapoistoiksi arvioidaan 27 milj. euroa, josta Tilakeskuksen osuus on 11,16 milj. euroa. Poistot nousevat mm. Siilaisen terveysaseman valmistumisen johdosta.

Purettavien rakennusten tasearvojen alaskirjauksiin on varauduttu arvonalentumisissa (0,57 milj. euroa)

Menojen yhteenveto

5.4 HENKILÖSTÖPOLITIikka

Kaupunki sai vuonna 2017 Sosiaali- ja terveysministeriön, Sitran ja Työsuojelurahaston Työelämäpalkinnon ja sen lisäksi tunnustuksen, että työnantajana kaupunki on antanut työelämän kehittämiseen erittäin innostavan esimerkin.

Henkilöstöpolitiikkaa ohjaa henkilöstöohjelma, joka uudistetaan yhdessä tehden syksyn 2017 aikana. Henkilöstöohjelman toteutumisen tueksi tehdään työpaikkakohtaiset toimintasuunnitelmat vuoden 2017 ja 2018 aikana, ja ne päivittyvät arkihavaintojen pohjalta joustavalla aikataululla.

Henkilöstöohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain päaluottamusmiesten ja työsuojeluvalltuutettujen sekä henkilöstö- ja työllisyysjaoston toimesta ja henkilöstöraporttien yhteydessä. Raportin sisältö on uudistettu valtakunnallista henkilöstöraporttisuositusta noudatellen ja Joensuun raportin sisällöstä verrattuna vertailukaupunkeihin on saatu KT:lta kiittävää palautetta.

Henkilöstösuunnitelman vuosittaista päivytystä valmistellaan talousarvioprosessin yhteydessä ja suunnitelma tulee päätettäväksi marras-joulukuussa. Henkilöstösuunnitelmalla ennakoita tulevia rekryointitarpeita ja toiminnallisia muutoksia ja samalla pyritään sovittamaan yhteen talouden ja toiminnan tarpeet.

Rekrytointiohjeissa on huomioitu pari vuotta ja huomioimme edelleen, että kaupungin määräaikaisiin tehtäviin rekrytoidaan korostuneesti henkilöitä, joiden työttömyys on pitkittynyt tai jotka kuuluvat nuorisotakuun piiriin. Tässä joukossa on myös henkilöitä, joiden koulutus vastaa kaupungin työvoimatarvetta.

Hyvästä suorituksesta voidaan palkita henkilöstöä kertapalkkioilla. Henkilöstöä kannustetaan niin yksilöinä kuin yhteisöinä kehittämään omaa työskentelyään ja työyhteisöään. Hyvästä kehittämistyöstä sekä hyvistä ideoista ja aloitteista henkilöstöä palkitaan Valopää –palkinnoin. Vuoden 2018 alussa otetaan käyttöön aiempaa kevyempiä ja nopeampia palkitsemisen keinoja käyttöön henkilöstön motivoimiseksi.

Henkilöstön työkyvystä huolehtiminen on yksi henkilöstöohjelman kulmakivistä. Työkykyhaasteisiin reagoidaan Varpu -aktiivisen tuen mallin mukaisesti. Työkyvyn alentuessa työntekijän mahdollisuuksia selvitä työssään edesautetaan joustavilla työjärjestelyillä ja tarvittaessa sijoittamalla työntekijöitä erilaisiin tehtäviin.

Työkykyasioiden ja niihin liittyvien kustannusten osalta kiinnostava ja käyttöön otettu toimintatapa on se, että työntekijöiden tehtäväkuva järjestellään ja rajataan tarvittaessa määräajaksi. Toisin sanoen kun henkilön työkyky on rajoittunut, hänen ei tarvitse automaattisesti jäädä sairauslomalle. Sen sijaan hänelle osoitetaan ensisijaisesti aina työnjohdollisesti tai työterveyslääkärin arviota noudattaen työkykyä, koulutusta ja kokemusta vastaavaa työtä. Toimintamallimme nimi on 'Osatyökykyiset sissit eli Ossit'.

Työkykyasioihin liittyen vuonna 2016 henkilöstöä haastettiin Kykyloikkaan. Näin kannustettiin koko henkilöstöä yhdessä miettimään, miten työkyvyttömyyskuluja saataisiin alennettua. Kulut koostuvat sairauspäivien palkoista, työkyvyttömyyseläkkeiden kustannuksista, työtapaturmista sekä työterveyshuollon kustannuksista. Jos yhdessä kaupungin työkyvyttömyydestä johtuvia kuluja saadaan pienemmäksi, siitä hyötyvät niin työntekijät, työyhteisöt, asiakkaat, työnantaja kuin veronmaksajat. Tulospalkkion tavoin on sovittu, että puolet siitä summasta, jonka mahdollisesti Kevan (Kuntien eläkevakuutus) todentamana saadaan työkyvyttömyyskuluja alas vuonna 2016, annetaan henkilöstön työhyvinvointitoimintaan lisäeuroiksi ja toiminnaksi, jonka kohde valitaan yhdessä äänestäen. Siis mitä enemmän säästetään kuluissa, sitä enemmän työhyvinvointia lisääviä asioita pystytään toteuttamaan.

Kykyloikassa oli kaksi tasoa: kaupunkitason haasteessa kilvoiteltiin kaikki yhdessä tämän kulun alentamiseksi. Kilvoiteltiin siinä, että kaupungin kustannukset olisivat alemmat vuonna 2016 verrattuna vuosien 2014 ja 2015 työkyvyttömyyskustannusten keskiarvoon. Lisäksi kilvoiteltiin työpaikkojen tasolla eli palkittiin kahdeksan työyhteisöä. Palkittavat työpaikat olivat niitä, jotka ovat oman alansa hyvinvoivimpia tai niitä, jotka kehittivät ja paransivat omaa toimintaansa eniten vuonna 2016.

Vuonna 2018 pyritään edelleen konkreettisilla uusilla ratkaisuilla tukemaan henkilöstön työhyvinvointia ja samalla vaikuttamaan myös työkyvyttömyyksiin ja niiden kustannuksiin. Vuonna 2018 selvitetään aktiivisesti, millaisilla toiminta- ja tuottamistavoilla työterveyshuoltopalvelut tukisivat mahdollisimman vaikuttavasti organisaation sisäistä työskentelyä.

Henkilöstön ammatillinen koulutus järjestetään kookkaampien ammattiryhmien osalta paikallisesti ja keskitetysti henkilöstöyksikön toimesta, mikä on ollut kuntakentässä poikkeava tapa. Paikallisella koulutuksella on voitu kustannustehokkaasti toteuttaa monipuolista ja eri ammattiryhmiä tavoittavaa sisäistä koulutusta, joka samalla turvaa osaamistarpeiden täyttämistä eri yksiköissä aiempaa tasapuolisemmin ja tarpeista lähtien. Kaupungin tarjoamaa koulutusta on pidetty tärkeänä ja positiivisena osana työnantajatoimintaa. Samoin saatujen palautteiden perusteella esimiehille järjestettävää koulutusta ja heille annettavaa tukea arvostetaan. Osa ammatillisesta koulutusvastuusta on edelleen toimialoilla ja toimialat voivat kohdentaa koulutusta erityisten ja yksittäisten koulutustarpeiden täyttämiseen.

6 TALOUSARVION SITOVUUS, TOIMINTAVALTUUDET JA MÄÄRÄYKSET

6.1 SITOVUUSMÄÄRÄYKSET

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talousarvioon merkityt menot, tuloarviot ja tavoitteet ovat sitovia seuraavasti:

KAUPUNGINVALTUUSTO

1) Peruskaupunki

- Käyttötalousosan tulosalueen toimintakate lukuun ottamatta seuraavia kokonaisuuksia, joissa sitovuustaso on lueteltujen tulosalueiden toimintakatteiden summa:
  - tulosalueet 210, 240, 270, 280 (kaupunkirakennelautakunta)
  - tulosalueet 400, 410, 440, 455, 660, 690 (hyvinvointilautakunta)
  - tulosalueet 850, 860, 870, 880 (rakennus- ja ympäristölautakunta)
- Joensuun Tilakeskus –taseyksikön tilikauden tulos
- Investointiosan tulosalueen menot
- Tuloslaskelmaosan korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma
- Rahoituslaskelman antolainojen lisäys
- Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus (nettolainanoton tarve)
- Strategiasta johdetut tavoitteet vuodelle 2018

2) Joensuun Vesi –liikelaitos

- Tuloslaskelman tilikauden tulos
- Toiminnalliset tavoitteet
- Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta

Mikäli toiminnalliset tavoitteet ja toimintakate tai liikelaitoksen tilikauden tulos ovat ristiriidassa, on ensisijaisesti noudatettava toimintakatetta tai tulostavoitetta.

KAUPUNGINHALLITUS, LAUTAKUNNAT JA JOHTOKUNNAT

Kaupunginhallitukseen, lautakuntaan tai johtokuntaan nähden sitovaa on sen toimialalla

- käyttötalousosan vastuualueen menot tai toimintakate toimielimen valinnan mukaisesti
- taloudelliset ja määrälliset tavoitteet
- investointiosan hankeryhmän menot
- Joensuun Vesi –liikelaitoksen tulos-, investointi- ja rahoituslaskelmien erät johtokunnan päätöksen mukaan

Peruskaupungin toimielimet hyväksyvät käyttösunnitelmat vuosittain joulukuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Samalla toimielinten tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat ja päättää talousarvion seurannasta.

Joensuun Vesi –liikelaitoksen osalta teknisten palvelujen johtokunta päättää liikelaitoksen seuraavan vuoden talousarviosta joulukuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion asettamien sitovien tavoitteiden mukaisesti. Liikelaitoksen talousarvio ei voi olla ristiriidassa valtuuston päättämien tavoitteiden kanssa. Samalla johtokunnan tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat, päättää talousarvion seurannasta ja sitovuudesta suhteessa johtokuntaan.

YHTEENVETO KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVUUSTASOSTA

Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

KÄYTTÖTALOUS			TA 2018
Kaupunginvaltuusto			
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate	-275
Tarkastuslautakunta			
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate	-104
Kaupunginhallitus			
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate	-7 314
140 Työllistäminen	tulosalue	toimintakate	-13 148
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate	-4 521
160 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos	-92
170 Siun soten maksuosuudet	tulosalue	toimintakate	-236 668
Elinvoiman toimiala			
184 Elinvoimapalvelut	tulosalue	toimintakate	-2 490
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate	0
Hyvinvoinnin toimiala			
	toimielin	toimintakate	-130 144
Kaupunkiympäristön toimiala			
75 Kaupunkirakennelautakunta	toimielin	toimintakate	-5 979
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate	-102
730 Teknisten palvelujen johtokunta	tulosalue	toimintakate	-230
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos	2 550
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta	-818
INVESTOINTIOSA			
Kaupunginhallitus			
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot	-1 750
160 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot	-9 670
400 Hyvinvointipalv.tal- ja hall.	tulosalue	investointimenot	-50
410 Koulutuspalvelut	tulosalue	investointimenot	-1 850
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot	-280
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot	-130
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot	-125
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	investointimenot	-17 000
730 Teknisten palvelujen johtokunta	tulosalue	investointimenot	-200
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA			
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma			-7 100
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys			-1 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus			36 000

6.2 TALOUSARVIOSSA ANNETTAVAT TOIMINTAVALTUUDET VUODELLE 2018

Kaupunginhallituksen toimintavaltuudet hallintosäännön 6 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostaminen, myyminen ja vaihtaminen 3 milj. euroon saakka,
2. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ja muiden kuin tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
3. tytär- ja osakkuusyhteisöjen osakkeiden hankkiminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
4. toimitiloina olevien tai niiksi tarkoitettujen rakennusten tai niiden hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
5. tavaroiden ja palvelujen hankkimista ja myymistä 3 milj. euroon saakka,
6. oman pääomanehtoiset sijoitukset ja lainan antaminen tytäryhteisöille kaupunginvaltuuston hyväksymien omistajapolitiikan linjausten mukaisesti 3 milj. euroon saakka,
7. hankkeiden tarveselvitysten sekä hankesuunnitelman ja kustannusarvion hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
8. rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
9. vahingonkorvauksen myöntäminen tapauksissa, joissa kaupunki on korvausvelvollinen ja kun vaadittu korvaus on enintään 500 000 euroa,
10. maankäyttösopimusten hyväksyminen kaupunginvaltuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 3 milj. euroon saakka (MRL 91b §), kehittämiskorvauksen määrääminen ja sille suoritettava korko.

Omistajaohjausjaoston toimivaltuudet hallintosäännön 9 §:n mukaisissa asioissa:

1. hyväksyä elinkeino- ja tulevaisuusrahastojen sijoituspolitiikka ja saattaa se kaupunginhallituksen tiedoksi,
2. päättää investointihankkeiden vaihtoehtoisista rahoitusmalleista,
3. päättää kaupungin kannasta tytäryhteisöön liittyvässä strategisessa tai muutoin sen toimintaan tai talouteen merkittävästi vaikuttavassa asiassa.

Hyvinvointilautakunnan toimivaltuudet hallintosäännön 13 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö.
2. vahingonkorvauksen myöntäminen 100 000 euroon saakka.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 20 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden myyminen, ostaminen ja vaihtaminen 1,5 milj. euroon saakka,
2. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö,
3. vahingonkorvauksen maksaminen omalla ja tilakeskuksen vastuualueella 200 000 euroon saakka,
4. hyväksyä maankäyttösopimukset valtuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 1,5 milj. euroon saakka (MRL 91 b §),

5. hyväksyä muun yleisen alueen kuin kadun suunnitelma, kun suunnitelman kustannusarvio on enintään 1,5 milj. euroa (MRL 90 §).

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 23 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka,
2. vahingonkorvauksen myöntäminen 100 000 euroon saakka.

Alueellisen jätelautakunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 26 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Teknisten palvelujen johtokunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 28 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritellyt lupakäytäntö,
2. vahingonkorvauksen myöntäminen 100 000 euroon saakka,
3. liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista päättäminen, jos investointimeno mahdolliset rahoitusosuudet huomioiden on hankesuunnitelmassa tai investointiohjelmassa esitetyn kustannusarvion mukainen, alittaa kustannusarvion tai ylittää sen enintään 20 %:lla. Jos ylitys on enemmän kuin 20 %, asia on saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.
4. hanke-, rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 1,5 milj. euroon saakka.

Kaupunginjohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 32 §:n mukaisissa asioissa:

1. vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kaupunki on korvausvelvollinen ja kun vaadittu korvaus on enintään 100 000 euroa.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajien toimintavaltuudet hallintosäännön 34 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Kansliapäällikön toimintavaltuudet hallintosäännön 35 §:n mukaisissa asioissa:

1. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.

Hyvinvointijohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 40 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta,
2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyhän hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Kaupunkiympäristöjohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 41 §:n ja 42 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta

2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyhän hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Rakennustarkastajan toimintavaltuudet hallintosäännön 44 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Teknisen keskuksen johtajan ja liikelaitoksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 45 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyhän hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. johtokunnassa.

Tilakeskuksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 46 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. liike-, teollisuus-, toimisto- ja muiden vastaavien muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettujen tilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä mainittuun käyttöön tarkoitettujen rakennusten (ilman maapohjaa) ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun Tilakeskusta koskevan sopimuksen tekeminen hyväksytyhän hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä omistajaohjausjaostossa.

Kaupunginjohtajan ja kaupunginlakimiehen toimintavaltuudet hallintosäännön 148 §:n mukaisissa asioissa

1. Kaupunginjohtajalla ja kaupunginlakimiehellä on edustaessaan kaupunkia tuomioistuimissa oikeus sopia tuomioistuimessa vireillä oleva riita-asia 100 000 euroon saakka.

Hallintosäännön 2 §:n mukaan uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen vaatii kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston päätöksen talousarvion toimintavaltuuksissa annettujen toimivalta-rajojen mukaisesti. Vuonna 2018 uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen edellyttää kaupunginhallituksen lupaa, jos palvelujen käynnistäminen tai palvelujen laajentaminen ei ole mahdollista hyväksytyhän talousarvion puitteissa. Kaupunginhallituksen suostumus on kuitenkin aina saatava uuden palvelun käynnistämiseen, jos palvelun arvioitu vuosikustannus ylittää 300 000 euroa, jos palvelun käynnistämistä ei ole hyväksytty talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Edelleen hallintosäännön 2 §:n mukaan strategisesti ja taloudellisesti merkittävät ostopalvelut ja tukipalvelujen hankinnat esitetään talousarviossa. Vuonna 2018 tällaiseksi ostopalveluksi sekä peruskaupungin että liikelaitoksen osalta luetaan käynnistettävä palveluhankinta, jonka arvo ylittää 1,5 milj. euroa. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten arvo lasketaan kertomalla vuosikustannus luvulla 4. Hankinnalle on saatava ennen tarjouspyynnön lähettämistä tai suorassa hankinnassa ennen hankintapäätöksen tekemistä kaupunginhallituksen suostumus.

Rakennuksien ja rakennelmien sekä koneiden ja laitteiden vuokraamiseen peruskaupungin tai liikelaitoksen käyttöön on saatava kaupunginhallituksen lupa, jos sovitun vuokra-ajan yhteenlaskettu vuokra (vuokravastuu) ylittää 1,5 milj. euroa. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokravastuu lasketaan kertomalla vuotuinen vuokrameno luvulla 10. Rajoitus koskee sekä rahoitusleasingkohteita että muita vuokrasopimuksia.

Tavaroiden ja palvelujen hankintoja koskevat toimintavaltuusrajat tarkoittavat sisäisiä hankintapäätöksiä. Sisäisellä hankintapäätöksellä tarkoitetaan toimialan tai liikelaitoksen päätöstä hankinnan käynnistämisestä. Sisäisten hankintapäätösten tekemisestä on tarkemmin määrätty talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Ulkoiset hankintapäätökset tekee pääsääntöisesti hankintapäällikkö.

Toimintavaltuuksissa mainitut euromäärät ovat ilman arvonlisäveroa.

6.3 MUUT MÄÄRÄYKSET

Kaupunginhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta ja puuttua vuoden kuluessa minkä tahansa määrärahan ja tuloarvion käyttöön.

Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaiset ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja tilinkäyttäjien määräämisestä.

Toimialojen ja niiden yksiköiden sekä Joensuun Vesi -liikelaitoksen on raportoitava talouden toteutumisesta kuukausittain lauta- tai johtokunnalle. Talouden toteutuminen raportoidaan kuukausittain myös kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostolle ja neljännesvuosittain kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Talousarviossa asetettavien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden sekä taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan lauta- ja johtokunnille sekä kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle osavuositarkastusten yhteydessä.

Mikäli koko kaupungin tulosennuste näyttää vähintään 1 milj. euroa heikennystä tai peruskaupungin toimintakate uhkaa heiketä vähintään 1 %:lla (3,8 milj.€) talousarvioon verrattuna, omistajaohjausjaosto valmistelee välittömästi esityksen korjaavista toimenpiteistä kaupunginhallitukselle.

7. PERUSKAUPUNKI

7.1 KÄYTTÖTALOUS

7.1.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuhenkilö: kaupunginlakimies

100 VALTUUSTO

Vastuuhenkilö: kaupunginlakimies

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Vuonna 2018 järjestetään presidentinvaalit ja vuonna 2019 eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Vuonna 2020 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

Maakuntauudistusta koskevan hallituksen esitysluonnoksen mukaan ensimmäiset maakuntavaalit toimitettiin vuoden 2018 lokakuussa.

Vaalien kustannukset jaetaan siten, että kaikissa vaaleissa valtio huolehtii keskitetysti materiaali- ja tietojärjestelmien kustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö kuitenkin suorittaa kunnille niiden äänioikeutettujen lukumäärään perustuvan korvauksen, jolla katetaan vaalien järjestämisestä kunnille aiheutuvia menoja.

Maakuntavaalien kustannukset huomioidaan talousarviomuutoksen yhteydessä maakuntauudistusta koskevien lakien hyväksymisen jälkeen. Valtion osallistumisesta maakuntavaalien kustannuksiin ei toistaiseksi ole tietoa.

Valtuuston talusseminaari järjestetään vuosittain.

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	1	0	268	...	268	0
Toimintamenot	-274	-456	-543	19,1	-542	-273
Toimintakate	-273	-456	-275	-39,8	273	-273

7.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

110 TALOUDEN JA HALLINNON TARKASTUS

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Tarkastussuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.

- Omistajaohjauksen toteutumisen seuranta
- Konsernin tavoitteiden toteutuminen
- Uuden mallisen kaupunkiorganisaation toiminnallisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi
- Arviointisuunnitelmassa mainittujen kohteiden tarkastaminen
- Sidonnaisuusilmoituksista aiheutuvat toimenpiteet
- Hankintojen kilpailutus, seuranta ja tarkastus

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	4	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-103	-110	-104	-5,5	-104	-104
Toimintakate	-99	-110	-104	-5,5	-104	-104

7.1.3 KAUPUNGINHALLITUS

Kuvaus 2018

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta, kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuraamisen toimeenpanosta, konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja maaseudun ja sen elinkeinojen kehittämisestä ja asukas- ja kylätoiminnan kehittämisestä.

120 YLEISHALLINTO

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö, strategiajohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut, yhteisöjen avustukset ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan.

Tonttien myyntivoittotavoite on 4,2 milj. euroa.

Valtiolle maksettavat verotuksen kustannusosuudet ovat ennakkotiedon mukaan 1,57 milj. euroa.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton jäsenmaksuun on varattu 1,8 milj. euroa. Suomen Kuntaliiton ja Kuntatyönantajien jäsenmaksuihin on varattu 0,27 milj. euroa.

Yhteisöjen avustuksiin on varattu 1,876 milj. euroa, josta Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n toiminta-avustuksen osuus on 1,0 milj. euroa. Lisäksi Eno-verkkokoulun avustukseen on varattu 30 000 euroa.

Suvenavaus-tapahtumaan on varauduttu 34 000 eurolla.

Tulosalue sisältää kehittämishankkeisiin varatut määrärahat. Kehittämishankkeisiin on varattu 0,925 milj. euroa, josta kasvusopimuksen mukaisiin hankkeisiin on kohdistettu 0,561 milj. euroa.

Kehittämisen vastuualueelle sisältyy myös maaseudun kehittämis- ja viranomaisasiat sisältäen Liperin kunnalle maksettavan osuuden maaseutuhallinnosta ja asukasosallistumisen kehittämisen. Maaseutuohjelman toteuttamiseen on varattu 60 000 euroa. Lisäksi asukas- ja kyläyhdistysten toiminta-avustuksiin on varattu 31 500 euroa ja Leader-hankkeiden maksuosuuksiin 65 000 euroa.

Matkailun edistämistä koskevan uuden toimintamallin vaikutukset talousarvioon arvioidaan ratkaisun kustannusvaikutusten tarkentuessa. Talousarviossa Karelia Expert Oy:n sopimuksen määrärahavaraus on vuoden 2017 tasolla.

Vuonna 2018 käynnistetään Joensuun kaupungin historiikirjan jatko-osan valmistelu.

Selvitetään vuoden 2018 aikana kansalaisvaikuttamisen ja aluetoiminnan uudet toimintatavat Joensuussa

Tulosalueelle on kohdistettu lakkautuneista toiminnoista aiheutuvat eläkemenoperusteiset maksut. Tulosalueella on myös yhtiöihin siirrettyjen toimintojen (taloushallinto ja palkanlaskenta, siivous- ja ravintopalvelut) jo aiheutuneet eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut. Maksuihin on varattu 1,9 milj. euroa.

Tulosalueella on varauduttu uuden virka- ja työehtosopimuskauden mahdollisiin palkankorotuksiin koko peruskaupungin osalta. Lisäksi vuosien 2019-2020 taloussuunnitelmaluvuissa on huomioitu keskitetysti koko peruskaupungin osalta kilpailukyky sopimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen päättymisen vaikutus.

Vuoden 2019 määrärahoissa on lisäksi varauduttu Joensuun Keskusliikenneasema Oy:n purkamisesta aiheutuvaan alaskirjaukseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Yhdessä tehden/johtaminen	Varmistetaan uuden strategian, toimeenpano-ohjelmien ja tavoite- ja tulossopimusten jalkautuminen mm. toimeenpanoa ja raportointia kehittäen	Uuden mallin mukainen raportointi ollut käytössä vuonna 2018
Yhdessä tehden/johtaminen	Varmistetaan konsernin yhteistyön kehittyminen erityisesti elinvoiman, viestinnän ja markkinoinnin sekä kansainvälistymisen asioissa	Vähintään viisi uutta yhteistä toimintatapaa/työkäytäntöä/vastaavaa otettu käyttöön
Vetovoima/matkailu	Varmistetaan Karelia Expert Oy:n uuden roolin läpimeno ja suunnitellaan konsernin omat toimet matkailun edistämiseksi.	Vuodelle 2019 sovittu yhtiön rahoitus niin, että se vastaa kaupungin omistussuutta. Konsernin matkailun kehittämisen toimet suunniteltu ja toimeenpanossa
Vetovoima	Joensuu konsernin viestinnän kehittämistä ja konsernin viestintäresurssien tehokasta hyödyntämistä koskeva selvitys ja toimenpiteet yhteistyössä konserniyhtiöiden ja muiden sidosryhmien kanssa	Selvitys tehty ja toimenpiteet aika- taulutettu ja vastuutettu
Vetovoima	Kaupungin visuaalisen ilmeen uudistaminen käynnistetty	Uudistamistyö käynnistetty

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	6 240	3 137	4 337	38,3	3 137	3 137
Toimintamenot	- 13 163	-11 358	-11 651	2,6	-13 187	-13 074
Toimintakate	- 6 924	-8 221	- 7 314	-11,0	-10 050	-9 937

140 TYÖLLISTÄMINEN

Vastuhenkilö: henkilöstöjohtaja

Elinvoiman ja yritysystävällisyyden sekä työllisyyden edistäminen kytkeytyvät elimellisesti toisiinsa, näin myös Joensuun kaupungin strategisissa tavoitteissa. Kokonaisuuden hahmottamiseksi elinvoiman ja työllistämisen katsaus ja tavoitteet esitetään talousarviokirjassa uudella tavalla samassa kokonaisuudessa, mistä johtuen myös työllistämisen tulosalueen talousarvio ja toiminnalliset tavoitteet on esitetty elinvoiman toimialan kokonaisuuden yhteydessä. Kaupunginhallituksen henkilöstö- ja työllisyysjaosto vastaa edelleen kaupungin työllistämiseen liittyvistä tehtävistä.

150 KONSERNIPALVELUT

Vastuhenkilö: kansliapäällikkö, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, strategiajohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta.

Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja. Tulosalue sisältää myös henkilöstöpalveluihin kuuluvan varahenkilöstön, joka korvaa sijaistyövoiman käyttöä varhaiskasvatuspalveluissa. Talouspalveluiden tehtävänä on vastata muun ohella tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta. Lisäksi tulosalue sisältää määrärahavarausten maahanmuuttajapalveluihin.

Taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut ostetaan Siun Talous Oy:ltä, joka tuottaa em. palvelut Joensuun kaupungin ohella Siun sotelle ja Kiteen kaupungille sekä kuntien ja kuntayhtymän tytäryhtiöille hyväksytyyn palvelusopimuksen mukaisesti.

Keskitettyihin ict-menoihin on varattu 0,73 milj. euroa. Varaus sisältää ODA –hankkeen (Omahoito ja digitaaliset arvopalvelut) omarahoitusosuudet. EU:n tietosuoja-asetus tulee voimaan toukokuussa 2018. Järjestelmien muuttamisesta aiheutuu kustannuksia, joiden vaikutukset tarkentuvat vuoden 2018 aikana. Vuoden 2018 talousarviossa on varaus PTTK:n tietosuojaprojektin kaupungin rahoitusosuuteen.

Maahanmuuttajapalveluissa on varauduttu perheryhmäkodin toimintaan sekä Siltoja rakentamassa Joensuun seudun maahanmuuttajapalveluiden kehittämis- ja käynnistämishankkeen toteuttamiseen. Hanke päättyy 30.6.2017. Maahanmuuttajien määrää seurataan ja tarvittaessa talousarvion tulo- ja menoarvioita tarkistetaan maahanmuuttajien määrää ja resurssitarvetta vastaavasti huomioiden seudullinen yhteistyö maahanmuuttopalveluissa.

Vanhusten asuntojen korjausavustuksiin sekä vanhojen hissittömien kerrostalojen hissiavustuksiin kaupunginhallituksen erikseen päättämien perusteiden pohjalta on varattu 0,211 milj. euroa.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Yhdessä tehden/uudistuminen	Aloitetaan tietovarantoperusteisen analyysityökalun kehitys. Tämän on tarkoitus mahdollistaa parempaan tietoon perustuvaa johtamista.	Tietovarantopohjaan siirretty keskeisiä kaupunkikonsernin tietoja. Analyysien teko aloitettu.
Yhdessä tehden	Laadimme henkilöstöohjelmaamme toteuttavat työpaikka-kohtaiset toimintasuunnitelmat	Arjessa elävät toimintasuunnitelmat on laadittu kaikille työpaikoille
Vetovoimainen/yhdessä tehden	Henkilöstömme työhyvinvointi ja työkyky on kunta-alan parhaimmista; keinot tarkennamme henkilöstöohjelmassamme	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset säilyvät vähintään ennallaan Työkyvyttömyyskustannukset ovat KEVA:n valtakunnallisen vertailun alhaisimpia
Yllättäminen	Otamme käyttöön ketteriä henkilöstömme kiittämisen keinoja	Toimintatavat henkilöstömme tiedossa ja käytössä
Talous	Kustannustehokkaat taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut	Siun Talous Oy:n tuottamien palvelujen hinta suhteessa vastaaviin palvelutuottajiin

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	6 987	6 433	6 433	0,0	6 433	6 433
Toimintamenot	-10 482	-10 926	-10 954	0,3	-10 894	-10 894
Toimintakate	-3 494	-4 493	-4 521	0,6	-4 461	-4 461

160 TILAKESKUS

Vastuuhenkilö: tilakeskuksen johtaja

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä, ja tilakeskuksesta vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto. Tilakeskus kuuluu hallintosäännön mukaa kaupunkiympäristön toimialaan, minkä johdosta tulosalueen talousarvio on esitetty kaupunkiympäristön toimialan yhteydessä.

170 SIUN SOTEN MAKSUOSUUDET

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää sosiaali- ja terveystalouden, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella, kuntien maksuosuuksilla. Maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos määrätään kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa.

Perussopimuksen mukaan sosiaali- ja terveystaloudessa kuntien maksuosuudet perustuvat vuosina 2017-2018 rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa 5 %. Käytön mukainen osa perustuu vuoden 2017 talousarvioon ja vuosien 2015-2016 tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti: vuosi 2017 50 %, vuosi 2016 30 % ja vuosi 2015 20 %.

Pelastustoimen maksuosuudet määräytyvät kunnan asukasluvun mukaisesti. Ensihoidon maksuosuudet määräytyvät puoliksi kunnan asukasluvun ja puoliksi toteutuneen palvelujen käytön mukaan.

Ympäristöterveydenhuollon osalta terveystalouden, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksuosuudet määräytyvät asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat yhteistoiminta-alueella sen osallistumisesta ao. jäsenkunnan alueen kotieläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitettua eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Kuntien yhteisen omistajaohjauksen mukaan Siun soten palvelujen kustannusten muutos vuoden 2017 kuntien maksuosuuksiin nähden on 0,25 %. Kuntakohtaisten maksuosuuksien kasvu määrittyy sovitun rahoitusmallin mukaisesti. Talousarviovuoden maksuosuus on lopullinen.

Tulosalueelle kohdistuu myös sosiaali- ja terveystalouden ennen Siun Soten perustamista aiheutuneet eläkekemenoperusteiset ja varhaiseläkekemenoperusteiset maksut.

Siun soten maksuosuudet

Sosiaali- ja terveystalouden maksuosuus	224,8 milj. euroa (0,8 %)
Vanhat eläkekemenoperusteiset ja varhemaksut	5,3 milj. euroa (-0,6 %)
Pelastustoimen maksuosuus	5,5 milj. euroa (1,1 %)
<u>Ympäristöterveydenhuollon maksuosuus</u>	<u>1,1 milj. euroa (1,7 %)</u>
Yhteensä	236,7 milj. euroa (0,8 %)

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintamenot	-242 151	-234 877	-236 668	0,8	-238 966	-241 237
Toimintakate	-242 151	-234 877	-236 668	0,8	-238 966	-241 237

KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMIALA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	59 158	50 179	55 054	9,7	53 854	53 854
Toimintamenot	-308 013	-295 202	-299 580	1,5	-302 054	-303 712
Toimintakate	-248 855	-245 024	-244 527	-0,2	-248 201	-249 858

* Sisältää tulosalueet 140 Työllistäminen ja 160 Tilakeskus

7.1.4 ELINVOIMAN TOIMIALA

Vastuuhenkilöt: elinvoimajohtaja, strategiajohtaja, henkilöstöjohtaja

Esitystavasta

Elinvoiman ja yritysystävällisyyden sekä työllisyyden edistäminen kytkeytyvät elimellisesti toisiinsa, näin myös Joensuun kaupungin strategisissa tavoitteissa. Kokonaisuuden hahmottamiseksi elinvoiman ja työllistämisen katsaus ja tavoitteet esitetään talousarviokirjassa uudella tavalla samassa kokonaisuudessa. Elinvoiman toimiala mielletään tässä yhteydessä erityisesti elinkeinoelämän, yrittäjyyden ja työllisyyden edellytysten edistämiseksi, sinänsä elinvoimaa voidaan käyttää paljon laajempanakin käsitteenä. Elinvoiman toimialalla tuetaan uuden työn ja uusien työpaikkojen syntyä. Kaupunkikonsernin lisäksi tätä tuetaan myös valtion toimin, mm. yritysrahoituksella ja Business Finland -toiminnalla. Myös esimerkiksi kauppakamareilla sekä yrittäjä- ja työmarkkinajärjestöillä on samanlaisia tavoitteita. Lisäksi valtion TE-toimisto huolehtii laajasti ns. normaaliin työllistymiseen liittyvistä operaatioista. Kaupungin rooli työllistämässä liittyy erityisesti siihen ihmisryhmään, joiden kohdalla muut elinvoimaan ja työllistämiseen liittyvät muut palvelut eivät syystä tai toisesta ole toimineet. Kaupungin työllistämispalvelut ovat tärkeä osa kokonaisuutta, mutta niiden kautta työttömyysongelmaa ei Joensuussa ratkaista vaan täytyy katsoa kokonaisuutta.

Elinvoiman ja työllisyyden tavoitteet esitetään tässä talousarviokirjan kohdassa kokonaisuutena. Elinvoimajohtokunta vastaa elinvoiman tehtävistä ja henkilöstö- ja työllisyysjaosto kaupungin työllistämiseen liittyvistä tehtävistä.

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Elinvoimajohtokunta vastaa kaupungin kilpailukyvyyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä elinvoimaa tukevien kumppanuuksien kehittämisestä. Johtokunta edistää ja kehittää konsernin ja muiden elinkeinotoimijoiden välistä yhteistyötä ja vastaa konsernin ja yliopiston sekä toisen asteen koulutuksen yhteistyöstä. Keskeiset elinvoiman edistämisen resurssit ovat konserniyhtiöissä Josek Oy, Joensuun Tiedepuisto Oy ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, joita omistajaohjataan elinvoiman toimialalla. Myös tonttipolitiikan rooli on elinvoiman edistämässä merkittävä. Työllisyyden osalta henkilöstö- ja työllisyysjaosto vastaa kaupungin työllisyyspolitiikasta.

Strategian elinvoiman ja työllisyyden tavoitteita tarkennetaan vuoden 2017 loppuun mennessä laadittavissa toimeenpano-ohjelmissa. Talousarvion tavoitteet on pyritty asettamaan strategian tavoitteiden suuntaisiksi, pidemmän aikavälin tavoitteet ratkaistaan toimeenpano-ohjelmissa. Lisäksi seudulla toteutetaan kaupunkistrategian ja elinvoimaohjelman kanssa yhteen sovitettua Joensuun seudun elinkeino-ohjelmaa sekä kasvustrategiaa. Lokakuun 2017 loppuun mennessä valmisteilla on myös Pohjois-Karjalan työllisyyden kasvuohtelma, jota toteutetaan laajasti yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa. Elinvoimajohtokunta koordinoi valmistelua ja toimeenpanoa. Uusien työpaikkojen luomisen ja kohtaanto-ongelman ratkaisemisen lisäksi kasvuohtelman avulla edistetään pitkään työttömänä olleiden kaupunkilaisten työllistymisen mahdollisuuksia.

Vuosina 2016 – 2018 Joensuu on yksi kuudesta pääkaupunkiseudun ulkopuolisesta kasvusopimuskaupungista, kasvusopimuksen pääteema on metsäbiotalous, tukevin teemoina ftoniikka ja oppimisen digitalisaatio. Kasvusopimusrahoituksesta noin puolet ohjautuu Joensuun Tiedepuistolle, kaupungin lisäksi muita toteuttajatahoja ovat Euroopan metsäinstituutti, Itä-Suomen yliopisto, Karelia ammattikorkeakoulu sekä Luonnonvarakeskus.

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat työllisyyspalvelut koordinoivat työllisyyden hoidon yhteistyötä sekä tarjoavat kaupunkilaisten työllistymistä tukevia palveluita. Työllisyyspalvelujen tehtävänä on edistää työelämän

ulkopuolella olevien kaupunkilaisten valmiuksia työllistyä sekä ennaltaehkäistä työttömyyden haittavaikutuksia. Työllisyyspalvelujen suurin menoerä on työmarkkinatuen kuntaosuus. Työmarkkinatuen kustannuksiin vaikutetaan sekä pitkäaikaistyöttömyyttä ehkäisevällä asiakastyöllä että tukemalla muita työttömien palveluita, kuten kuntouttavaa työtoimintaa. Työllisyyspalvelut tekevät asiakastyön lisäksi laajaa verkostotyötä sekä resursoivat yhteistyökumppaneiden toimia työllisyyden edistämiseksi. Työllisyyspalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin lakisääteisistä työllistämistehtävistä, kuten ikääntyneiden työllistämismelvoitteesta sekä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) koordinoinnista. Työllisyyspalvelut vastaavat myös kaupungin palkkatuetun työn rahoituksesta ja käytännön järjestelystä.

Vuonna 2018 toteutetaan uutta työllisyyden kasvuohjelmaa uudentyöppisessä sidosryhmäyhteistyössä. Lisäksi erilainen koordinaatio ja yhteistyö konsernin sisällä tiivistyy sekä kehittää että tehostaa toimintaa. Vuonna 2017 alkaneen elinvoiman toimialan toimintatavat kehittyvät.

Strategian toteuttaminen ja elinvoiman toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TAVOITTEET		
Joensuun työllisyydessä lähestytään merkittävästi valtakunnan keskiarvoa.	Toteutetaan hyväksyttyä työllisyyden kasvuohjelmaa (laadinnassa)	Kasvuohjelman indikaattorit (laadinnassa)
Työpaikkojen lisääntyminen ei jää kaupunkikonsernin toimista kiinni. Olemme kokoluokkamme yritysystävällisin kaupunki.	Konserniyhteistyön parantaminen.	Konserniseminaareja 3-4 kertaa vuodessa.
Vahvistetaan Joensuun roolia Euroopan metsäosaamisen keskuksena ja haetaan merkittäviä uusia avauksia.	Jatketaan kasvusopimusyhteistyötä EFI:n kanssa ja toteutetaan yhteinen kansainvälinen tapahtuma.	Tapahtuman toteutuminen, osanottajataavoite vähintään 300, joista puolet kansainvälisiä.
Yritysten liikevaihto kasvaa 1,5 % valtakunnan keskiarvoa nopeammin.	Tavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukseen.	Elinvoimapalvelujen asiakasyritysten liikevaihto kasvaa 7 % v. 2018
Kasvuyritysten määrä kaksinkertaistuu nykyisestä vuoteen 2021 mennessä.	Tavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukseen	Kasvuyritysten määrä nousee neljänneksellä v. 2018 aikana.
Joensuuhun tulee työpaikkainvestointeja.	Kehitetään investointien edistämistyötä koko konsernina.	Vähintään yksi toteutunut investointipäätös (min. 50 työpaikkaa), jossa kaupunki on ollut keskeisesti mukana
Toteutetaan reilua hankintapolitiikkaa sosiaaliset- ja ympäristökriteerit huomioiden. Joka 5. kaupungin hankinta ja kaikki merkittävät investoinnit toteutetaan innovatiivisesti	Toteutetaan innovatiivisia hankintoja. Lisäksi lisätään hankintaosaamista erityisesti laatukriteerien ja isojen hankintojen pilkkomisen osalta. Pyydetään palautte kilpailutuksiin osallistuneilta tahoilta.	20 % hankinnoista innovatiivisia v. 2018 lopussa
	Selvitetään ympäristöystävällisten ja sosiaalisten hankintojen määrät v. 2016 ja 2017, ja suunnitellaan jatko-työ ja -tavoitteet	Toteutunut selvitys. Tavoitteet asetettu vuodelle 2019

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET		
Symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy Järjestyy hyviä paikkoja erilaiseen yrittämiseen Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille	Kasvusopimuksen kautta tuetaan innovaatioalustakohteita symmetrisessä kaupungissa (mm. innovatiiviset investoinnit, kansainvälinen innovaatiokilpailu ja open data)	Vähintään kolme open data –kohdetta avattu. Kv-innovaatioalustakilpailu toteutettu (200 000 €)
TALOUSTAVOITTEET		
Päätöksenteossa huomioidaan pitkäaikaiset talousvaikutukset	Elinvoiman toimialalla edistetään pitkällä tähtäimellä kaupungin tulo-pohjan kasvua.	Esitetty elinvoiman kohdalla.
VETOVOIMATAVOITTEET		
Matkailun edistämiseksi otetaan uusi aktiivinen rooli ja tehdään laajaa yhteistyötä.	Karelia Expert Oy:n toiminta järjestetty uuden vision mukaiseksi.	Toteutettu toimintatavan muutos.
Reippaalla viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan vetovoimaa	Uudistetaan ja aktivoidaan BusinessJoensuu -nettisivut Toteutetaan Joensuu koulutuskaupunkina –portaali Toteutetaan konsernin yhteiset Invest In materiaalit	Toteutunut sivoustuudistus Toteutettu portaali Toteutettu materiaalit
KESTÄVÄ KAUPUNKI TAVOITTEET		
Joensuulla on Euroopan kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025	Huomioidaan tavoite konserniyri-tysten tavoite- ja tulossopimuk-sissa. Osallistutaan Ilmastokorttelit -hankkeen yrityksille suunnatun osion toteutukseen.	Solmitut sopimukset. Yhteistyömalli järjestetty hankkeen kanssa.
YHDESSÄ TEHDEN TAVOITTEET		
Uudistumme ja uudistamme yhdessä. Kaupunkina olemme uudessa kunnan roolissa edelläkävijä.	Konserniyhteistyötä uudistetaan ja kehitetään.	Toteutettu yhteinen sähköinen työtila. Kansainvälistymiselle asetettu yhteinen tahto-tila ja tavoitteet.

184 ELINVOIMAPALVELUT

Vastuhenkilö: elinvoimajohtaja, strategiajohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Lähes kaikki kaupungin toimet tukevat elinvoimaisuuden ja työllisyyden kehittymistä, myös viihtyisä kaupunkiympäristö, toimivat sivistyspalvelut ja vetovoimaiset kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Elinvoiman toimiala vastaa erityisesti konsernin yritys yhteistyöhön, yritysystävällisyyteen sekä uusien työpaikkojen hankkimiseen ja syntymiseen liittyvästä elinvoiman edistämisestä. Vuonna 2018 toimialalla toteutetaan uudenlaista konserniyhteistyötä ja konserniyhtiöiden uusia tavoite- ja tulossopimuksia.

Joensuun tavoite on olla Suomen yritysystävällisin kaupunki kokoluokassaan. Yritysystävällisyys tarkoittaa myös avointa asennetta ja vuorovaikutusta sekä innovatiivisuutta ja ketteryyttä kaupungin omissa toimissa. Turhaa byrokratiaa ja kapulakieltä karsitaan, ja yrityksiin suhtaudutaan tasaveroisesti yhteisten kumppanuuksien hengessä.

Joensuun kaupunkikonserni sitoutuu siihen, että yritysten tarpeisiin liittyvät asiat etenevät ja palvelut sujuvat. Päätösten yritysvaikutusten arviointia jatketaan samoin kuin säännönmukaisia tapaamisia kaupungin toimijoiden ja elinkeinoelämän välillä. Kasvustrategian toteutusta ja seuranta jatketaan eri toimijoiden laajassa yhteistyössä. Uusien työpaikkojen synnyttäminen edellyttää monipuolisen yrittäjyyden kasvamista alueella. Erityistä huomiota kiinnitetään yritysten työvoimakysymyksiin sekä työllisyyden kohtaanto-ongelman ratkaisemiseen.

Tulosalue sisältää elinvoimajohtokunnan ja elinvoimajohtajan toiminnasta aiheutuvat menot, Joensuun Seudun kehittämissyhtiö JOSEK Oy:n maksuosuudet sekä Tiedepuiston kasvustrategian toimeenpanoon varatun rahoituksen. JOSEK Oy:n maksuosuuksiin on varattu 1,84 milj. euroa. Asukaskohtainen maksuosuus säilyy vuoden 2017 tasolla (24,23 euroa/asukas). Tiedepuiston kasvustrategian toteutukseen ja hautomotoimintaan on varattu 0,4 milj. euroa.

Lisäksi Joensuu on mukana valtion kasvusopimusmenettelyssä kaudella 2016 – 2018. Vuoden 2018 kasvusopimuksen toteutukseen varataan 561 000 euroa kehittämishankemäärärahoista, jotka on kohdennettu tulosalueelle 120 Yleishallinto.

Toimialan toiminnalliset tavoitteet on esitetty elinvoiman toimialan strategisten tavoitteiden taulukossa.

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintamenot	0	-2 330	-2 490	6,9	-2 490	-2 490
Toimintakate	0	-2 330	-2 490	6,9	-2 490	-2 490

140 TYÖLLISTÄMINEN

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kaupungin työllisyyspolitiikan painopisteitä ovat

- 1) Alle 30-vuotiaiden nuorten kouluttautumisen ja työllisyyden edistäminen
- 2) Pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy
- 3) Pitkään työttömänä olevien henkilöiden tuen ja palveluiden mahdollistaminen

Kohdennetuilla painopisteillä pyritään edistämään työtä vailla olevien kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia, turvaamaan kaupungin tulevaisuuden elinvoimaa sekä vaikuttamaan työttömyyden kustannuksiin, kuten työmarkkinatuen kuntaosuuteen sekä työttömyyden pitkittymisestä johtuviin palvelutarpeisiin.

Nuorten kesätyöpaikkoja lisätään edelliseen vuoteen nähden 200 paikasta 250 paikkaan. Muutos tehdään henkilöstö- ja työllisyysjaoston budjetin sisältä.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Joensuun työllisyydessä lähestytään merkittävästi valtakunnan keskiarvoa.	Tehostamme yli 200 päivää työmarkkinatukea saaneiden palvelutarpeen arviointia, tukitoimia ja työllistämistä	Uusien työmarkkinatukea 300 päivää saaneiden määrä vähentynyt 40 % vuoteen 2017 verrattuna.
	Edistämme alle 30-vuotiaiden kouluttautumista ja työllistymistä resursoimalla ja kehittämällä Ohjaamo-toimintaa yhdessä nuorten palvelujen kanssa.	Alle 30-vuotiaiden työttömyysaste alenee 11 % :lla vuoteen 2017 verrattuna
	Kehitämme uusia joustavia työmahdollisuuksia yhteistyössä elinvoiman toimialueen ja muiden kumppaneiden kanssa.	Kehitetty ja kokeiltu vähintään kahta uutta työllistämisen mallia.
	Mahdollistamme kaupungin palkkatuetuista työpaikoista sekä kausityötä työttömille kaupunkilaisille.	Työsuhde mahdollistettu vähintään 185:lle avoimille työmarkkinoille suuntaavalle kaupunkilaiselle.
Yhdessä tehden	Tuemme kuntouttavan työtoiminnan järjestämistä resursoimalla sekä työhön ja koulutukseen suuntaavaa toimintaa että sosiaalista kuntoutusta.	Kuntouttava työtoiminta käynnistyy viimeistään kuukauden kuluessa asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista 80 %:lla asiakkaista. Toimintaan osallistunut vähintään 550 henkilöä.
	Tuemme järjestötoimijoita, hanke-toimintaa ja yrittäjiä asiakkaiden tarpeiden mukaisessa työllistämässä.	Myönnettyjen Joensuu-lisien määrä kasvanut 30 % vuoteen 2017 verrattuna. Tuettujen järjestöjen ja hankkeiden työllistämistoimissa ollut vähintään 150 asiakasta.

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	996	31	1 490	4 689,4	1 490	1 490
Toimintamenot	-12 392	-13 187	-14 638	11,0	-13 837	-13 337
Toimintakate	-11 397	-13 156	- 13 148	-0,1	-12 348	-11 848

190 POHJOIS-KARJALAN HANKINTATOIMI

Vastuhenkilö: hankintapäällikkö

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 14 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 22 muuta tahoja, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpänä tavoitteena on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee. Yhteistyötahojen määrää pyritään nostamaan.

Tavoitteemme on edistää innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistymisen julkisten hankintojen avulla).

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 alkaen ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Elinvoima/hankinnat	Uuden hankintalain osaamisen ja hankintaosaamisen kehittäminen	Henkilöstö saanut koulutuksen uuteen hankintalakiin, peitto = 100 %. Lisäksi hankintaosaamista tukevaa koulutusta tarjottu kaikille yhteistyötahoille.
	Sopimusten jalkauttamisen ja seurannan kehittäminen	Sopimusten jalkauttamisen ja seurannan järjestelmä luotu.
	Sopimushallintajärjestelmän käytöasteen nostaminen, jolla pyritään nostamaan sopimuksiin sitoutumista	Sopimushallintajärjestelmä käytössä kaikilla yhteistyötahoilla. Tavoitteena käyttäjämäärän nosto 15 %:lla.
Yhdessä tehden	Sisäisten toimintamallien, yhteistyön ja tiedottamisen kehittäminen	Toteutettu säännöllinen uutiskirje yhteistyötahoille, 4 kertaa/vuosi

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	636	668	695	4,0	695	695
Toimintamenot	-613	-668	-695	4,0	-695	-695
Toimintakate	23	0	0	0,0	0	0

ELINVOIMAN TOIMIALA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	636	668	695	4,0	695	695
Toimintamenot	-613	-2 998	- 3 185	6,2	-3 185	-3 185
Toimintakate	23	-2 330	-2 490	6,9	-2 490	-2 490

* Ei sisällä tulosaluetta 140 Työllistäminen

7.1.5 HYVINVOINNIN TOIMIALA

Vastuuhenkilö: hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja ilta-päivätoiminta, konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Hyvinvoinnin toimiala vastaa näistä palveluista ja sovittaa niitä yhteen.

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on omalta osaltaan edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä toimia yhteistyössä Siun soten ja muiden alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa hyvinvointia ja terveyttä uhkaavien tekijöiden ennaltaehkäisyssä.

Hyvinvoinnin toimialan yhtenä keskeisenä toimintaympäristön muutoksena on opettajankoulutuksen vahvistuminen Joensuussa. Tämä tarkoittaa käytännössä sekä opettajien että lastentarhanopettajien harjoittelun määrän lisääntymistä kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa, mutta myös uuden normaalikoulun tuloa Joensuuhun.

Koulutusvienti ja –myynti on nousemassa aiempaa selvästi suurempaan rooliin jo tulevana vuonna. Hyvinvointipalvelut ovat kehittämässä koulutusvientiin liittyviä palveluita ja toimintamalleja. Pääosin palvelut liittyvät kansainvälisten opiskelijoiden ja opettajien erilaisiin tutustumis- ja harjoittelujaksoihin kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa.

Syntyvien lasten määrä on kääntynyt Joensuussa laskuun. Pienentynyt syntyvyys ei kuitenkaan ainakaan vielä näy varhaiskasvatuksen palvelutarpeen vähentymisenä. Alueen sisällä on kuitenkin suuria eroja palvelutarpeen suhteen. Sisäinen muuttoliikenne keskusta-alueiden ulkopuolelta keskustaan aiheuttaa varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden palvelutarpeessa jatkuvaa muutosta eli ryhmät vajentuvat reuna-alueilla ja täyttyvät keskusta-alueella.

Tehdään selvitys syrjäytymisvaarassa olevien lasten tuen määrärahasta kouluille ja päiväkodeille. Määrärahasta päätetään erikseen talousarviomuutosten yhteydessä.

Valmistellaan K9 –kortin kohderyhmän laajentamista K7-9 –kortiksi kevään 2018 aikana.

Hyvinvointilautakunnan tulee kevään 2018 aikana tarkistaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten opetusjärjestelyjä koskevaa linjausta sekä tehdä linjaukset vaikeasti kehitysvammaisten oppilaiden opetuksen järjestämisestä vuoden 2018 elokuun loppuun mennessä. Ennen linjausten valmistumista kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2018 oppilaaksiotossa vaikeavammaisten oppilaiden opetukseen ja tuen järjestämiseen.

Strategian toteuttaminen ja tavoitteet 2018

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
HYVINVOINNIN TAVOITTEET		
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	Hyvinvoinnin toimialalla on yhteinen käsitys positiivisesta pedagogiikasta ja sen jatkumon rakentamisesta leikkaamaan koko hyvinvoinnin toimialan.	Suunnitelma toimeenpanosta on tehty.

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	<p>Monipuolista oppimista tukevat oppimisympäristöt ja osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Joensuun digisuunnitelman investointien toteutus - Oppilaiden ja henkilöstön ICT- taitotason mittaukset ja niiden pohjalta toimenpiteet kouluissa. <p>Osallisuuden lisääminen.</p> <p>Joensuun tavoitteena on jokaisen lapsen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Hyvinvoinnin toimiala ryhtyy selvittämään toimenpiteitä, joilla laajennetaan subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus kokopäiväiseksi viimeistään tämän valtuustokauden aikana. Lisäksi tuetaan sitä, että mahdollisimman moni lapsi Joensuussa tulisi varhaiskasvatuksen piiriin.</p> <p>Kasvatetaan perusopetuksen tunti-kehystä valtuustokauden aikana</p>	<p>Sovitut investoinnit on toteutettu.</p> <p>ICT-taitotasomittaukset on tehty ja koulun kehittämistoimenpiteet on käynnistetty.</p> <p>Suunnitelma osallisuuden lisäämisestä on tehty.</p> <p>Selvitys on tehty</p> <p>Selvitys tuntikehyksen kasvattamisesta on tehtynä</p>
Laajasta oppimiseen liittyvästä yhteistyöstä kv-tason malli 2020-luvulle	<p>Koko hyvinvoinnin toimiala osallistuu koulutusklusterin uuden toimintamallin kehittämiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rakenteen ja pelisääntöjen laatiminen yhteistyökumppaneiden kanssa - Hyvinvoinnin tuotepakettiaihoiden tekeminen 	<p>Rakenne ja pelisäännöt on sovittu.</p> <p>Ensimmäiset tuotepaketit on tehty.</p>
Yhteistyö Siun soten palveluketjun kanssa on asiakasnäkökulmasta sujuvaa	<p>Toimiva ja turvallinen arki lapselle ja nuorelle.</p> <p>Uudenlaisten yhteistyön mallien kehittäminen yhteistyössä Siun soten kanssa.</p>	<p>Yksilöllinen ja perhekohtainen toimintamalli on pilotoitu</p> <p>Yhteistyötä varten on vakiintuneet ja toimivat työryhmät.</p>
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan	<p>Lisätään lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastaa osana kouluarkea</p> <p>Päiväkotien salit avataan entistä laajemmin alueen asukkaiden käyttöön.</p>	<p>Koulujen tilojen tehokkaampi käyttö</p> <p>Kehitetty toimivia malleja yhdistää harrastaminen ja koulu.</p> <p>Malli päiväkotien laajemmalle käytölle on luotu.</p>

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan	Esimerkiksi ikääntyvät voisivat olla oiva apu päivähoiton ryhmissä lisäsylinä, satujen lukijoina, tarinoiden kertojina ja kulttuurin siirtäjinä tulevalle sukupolvelle.	Eri ikäryhmät läpileikkaavia osallisuuden välineitä on käytössä
TALOUSTAVOITTEET		
Talous pidetään kunnossa. Toimintakatteen kasvu verojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa	Pysytään talousarviossa	Talouden toteuma
ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TAVOITTEET		
Olemme kokoluokkamme yritystyöstävällisin kaupunki. Työpaikkojen lisääntyminen ei jää kaupunkikonsernin toimista kiinni	Koulutusklusterin uuden toimintamallin kehittäminen	Rakenne ja pelisäännöt on sovittu.
Toteutetaan reilua hankintapolitiikkaa sosiaaliset- ja ympäristökriteerit huomioiden. Joka 5. kaupungin hankinta ja kaikki merkittävät investoinnit toteutetaan innovatiivisesti	Hankinnat toteutetaan tiiviissä yhteistyössä hankintatoimen kanssa. Laajoissa kilpailutuksissa käytetään käännteistä kilpailutusta.	Hankintaprosessit ovat toteutuneet määrärahojen puitteissa
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET		
Kaupunkiympäristö ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä	Osallistutaan tilasuunnitteluun ja tilojen kuntoon liittyvään yhteistyöhön. Ratkaistaan ilmenevät ongelmat välittömästi, jotta ongelma ei kasva.	Hyvinvoinnin toimialan käytössä olevat tilat ovat kunnossa ja tai ainakin kunnostustoimenpiteistä on tehty päätökset.
Kaupungin omilla tilaratkaisuilla parannetaan palvelujen saavuutta ja yhdessä tekemisen mahdollisuuksia	Uusien ja saneerattavien tilojen yhteydessä käydään läpi tilojen hyödyntäminen kaikkien palvelujen näkökulmasta.	Heinävaaran ja Nepenmäen kouluissa on kaikkien toimialan palvelualueiden palveluja
Toimintatapana "koko kaupunki ihmisten ja innovaatioiden alustana"	Tutkimusyhteistyön lisääminen	Tutkimusaihiot opinnäytteitä ja tutkimuksia varten
VETOVOIMAISEN KAUPUNGIN TAVOITTEET		
Kaupunkilaiset ja yrityselämä ovat tyytyväisiä kaupunki-konsernin palvelujen laatuun	Yhteistyö yksityisen varhaiskasvatuksen kanssa on toimivaa.	Yhteistyötä kehitetään lapsen etu keskiössä.
Nostetaan valmiutta suunnitella ja toteuttaa kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita	Lisätään valmiutta osallistua kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeisiin	Suunnittelu on alkanut.
Tehdään kansalliselle ja kansainväliselle tasolle nousevia avauksia ja yhteistyötä.	Ampumahiihdon maailmancup	

Strateginen tavoite	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Reippaalla viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan vetovoimaa. Tarjotaan mahdollisimman monelle mahdollisuus yllättää ja viestiä positiivisesti	Kannustetaan henkilöstöä viestimään näyttävästi hyvinvoinnin toimialan toteuttamista palveluista ja tapahtumista, mutta myös arjen toimintaa tuodaan vahvasti esille sekä sosiaalisessa mediassa että lehdistössä.	Kaupungin nettisivuille on tuotettu yksi tapahtuma vuoden jokaisena viikkona. Sanomalehtiin tarjotaan hyvinvoinnin toimialueeseen liittyviä juttuideoita vähintään kerran kuukaudessa.
KESTÄVÄN KAUPUNGIN TAVOITTEET		
Joensuulla on Euroopan kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025	Tavoitteen selkeyttäminen: mitä jokainen voi tehdä tavoitteen tukemiseksi	Tavoitetta on pystytty jalkauttamaan toiminnan tasolle.
Haluamme edistää sosiaalista ja taloudellista kestävyttä sekä toteuttaa valtakunnallista kestävän kehityksen ohjelmaa.	Karhunmäen ja Nepenmäen koulujen oppimisympäristöt tukevat kestävä kehitystä.	Karhunmäen oppimisympäristö on käytössä ja Nepenmäen oppimisympäristön kehittäminen on käynnistynyt.
	Ympäristökasvatus on läpileikkävänä teemana mukana kaikessa toiminnassa kouluissa ja päiväko-deissa.	Ympäristökasvatukseen on nimetty vastuuhenkilö.
	Uusien rakennusten tekniikkaa hyödynnetään hiilijalanjäljen pienentämiseksi.	Rakennusten tekniikan hyödyntämisestä aiheutuvat säästöt raportoidaan säännöllisesti.
	Ruokahävikin osuutta pienennetään.	Lautasella käymätön hävikki-ruoka on ohjattu hyväntekeväisyyteen.
	Vältetään ylimääräistä matkustusta ja pyritään pitämään ainakin osa koontumisista sähköisinä kokouksina.	Kaikki hyvinvoinnin toimialan toimihenkilöt osaavat käyttää sähköisiä kalentereita ja skype-toimintoja. Vähintään 30 % säännöllisistä kokouksista pidetään sähköisinä.
YHDESSÄ TEKEMISEN TAVOITTEET		
Kaupungin rooli on mahdollistaa eri toimijoiden aktiivisuus ja tarjota tekemisen alustoja.	Yhteistyö järjestöjen kanssa on toimivaa ja järjestöjä aktivoivaa.	Järjestöyhteistyö on aloitettu.
Joensuulainen johtaminen ja henkilöstön kanssa tekeminen on Suomen parhaimmista	Hyvinvoinnin toimialalla on yhtenäinen johtamisjärjestelmä.	Hyvinvoinnin toimialan johtamisjärjestelmä on otettu käyttöön.
	Kehityskeskustelut käydään koko henkilöstön kanssa vuosittain.	Kehityskeskustelut on käyty kattavasti.
Joensuun viestintä ja uuden teknologian hyödyntäminen tukevat yhdessä tekemistä	Hyödynnetään teknisiä mahdollisuuksia käyttämällä jaettu työtiloja.	Yhteiset työtilat ovat käytössä kattavasti.

400 HYVINVOINTIPALVELUJEN TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT

Vastuhenkilö: talouspäällikkö

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat toimialan yhteiset palvelut, jotka tukevat muiden palvelujen toimintaa. Talous- ja hallintopalveluihin sisältyy toimialan kehittämistoimintaa. Tulosalueeseen kuuluu lisäksi tapahtumapalvelut ja sosiaali- ja terveystalouden neuvottelukunnan kustannukset.

Tapahtumapalvelujen osalta vuodelle 2017 kohdistui poikkeuksellisen paljon ennakoimattomia kertaluonteisia muutoksia. Tästä johtuen tulosalueen menot laskevat vuoden 2017 tasoon nähden.

Ampumahiihdon maailmancupin osakilpailu järjestetään Kontiolahdella maaliskuussa. Tulosalueella on varauduttu kilpailujen järjestämisen teknisen tukeen 0,1 milj. eurolla.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Talous- ja hallintopalvelut				
Toimintatulot	1 966 281	1 278 000	1 279 000	0,1 %
Toimintamenot	2 460 097	2 652 000	2 752 000	3,8 %
Toimintakate	493 816	1 374 000	1 473 000	7,2 %
Tapahtumapalvelut				
Toimintatulot	313 293	213 000	212 000	-0,5 %
Toimintamenot	484 079	593 000	436 000	-26,5 %
Toimintakate	170 786	380 000	224 000	-41,1 %
Sosiaali- ja terv.palvelujen neuvottelukunta				
Toimintatulot		0	0	..
Toimintamenot		110 000	105 000	-4,5 %
Toimintakate		110 000	105 000	-4,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	11,4	25,4	25,6	0,8 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	5,3	0,8	0	-100,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	16,73	26,2	25,6	-2,3 %
Toimintatulot	2 279 573	1 491 000	1 491 000	0,0 %
Toimintamenot	2 944 177	3 355 000	3 293 000	-1,8 %
Toimintakate	664 604	1 864 000	1 802 000	-3,3 %
Toimintatulot % menoista	77,43 %	44,44 %	45,28 %	1,9 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	2 280	1 491	1 491	0,0	1 491	1 491
Toimintamenot	-2 944	-3 355	-3 293	-1,8	-3 188	-3 188
Toimintakate	-665	-1 864	-1 802	-3,3	-1 697	-1 697

410 KOULUTUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus sekä lasten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tehtävänä on oppilaiden kasvatus ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen.

Uusien opetussuunnitelmien toimeenpano jatkuu peruskouluissa ja lukioissa. Tämä on huomioitu myös strategian toteuttamisessa ja tavoitteissa 2018.

Vuonna 2016 peruskouluikäisten määrä kasvoi 66 lapsella ja 16-18 –vuotiaiden määrä laski 146 nuorella verrattuna edellisvuoteen. Kouluikäisten määrän ennustetaan kasvavan vuonna 2018, peruskoululaisten määrä kasvaa reilulla sadalla ja 16-18 –vuotiaiden määrä lähes 150 nuorella.

Heinävaaran yhtenäisen peruskoulun yläkoululaiset siirtyvät Tuupovaarasta Heinävaaran uusiin tiloihin tammikuussa 2018 ja väliaikaisratkaisut päättyvät. Tuupovaaran alakoulu- ja kirjastoratkaisusta päätetään talvella 2017-2018. Myös Eno-Uimaharju –alueen kouluverkkoratkaisua valmistellaan samassa aikataulussa. Lisäksi Pyhäselän lukion tilannetta tarkastellaan kaupunginvaltuuston päättämien oppilasmääräkriteerien alituttua syksyllä 2017.

Nepenmäen yhtenäinen peruskoulu aloittaa toiminnan Kärpänkadun uusissa tiloissa syksyllä 2018.

Rantakylän koulun toiminta loppuu kesäkuussa 2018. Oppilaat siirtyvät Pataluodon yhtenäiseen peruskouluun ja Rantakylän normaalikouluun.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Yhdessä tehden	Rehtoreiden kanssa yhteinen käsitys johtajuudesta - Ohjattu johtajuuden kehittämisprosessi	Oma kirja johtajuudesta ja sen toimeenpano kouluissa
Hyvinvointi	Koulutuspalveluiden yhteinen käsitys positiivisesta pedagogiikasta ja sen jatkumon rakentaminen - Henkilöstön koulutus aluetapaamiset	Kaikki koulut ovat tehneet suunnitelman toimeenpanosta
Hyvinvointi	Koulutuspalvelujen yhteinen sovellus kunkin koulualueen kaikkien lasten yhteisestä koulusta. - Joustavan esi- ja alkuopetuksen kokeilut - Yläkoulun kokeilut	Kokeilujen kokemukset on jaettu ja kokeilut käynnistyneet kaikissa peruskouluissa
Hyvinvointi	- SciFest -tapahtumaan osallistuminen	Kaikki koulut ovat osallistuneet.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	314 278	305 600	305 600	0,0 %
Toimintamenot	10 880 199	10 614 200	10 539 200	-0,7 %
Toimintakate	10 565 921	10 308 600	10 233 600	-0,7 %
Esiopetus				
Oppilaat kaupungin kouluissa	147	135	96	-28,9 %
€/oppilas	8 067	9 630	9 896	2,8 %
Toimintatulot	77 454	0	0	..
Toimintamenot	1 263 352	1 300 000	950 000	-26,9 %
Toimintakate	1 185 898	1 300 000	950 000	-26,9 %
Peruspetus				
Oppilaat keskimäärin	5 658	5 745	5 463	-4,9 %
€/oppilas	8 257	8 019	8 387	4,6 %
Toimintatulot	703 887	707 400	707 400	0,0 %
Toimintamenot	47 420 754	46 776 800	46 526 800	-0,5 %
Toimintakate	46 716 867	46 069 400	45 819 400	-0,5 %
Oppilaat keskimäärin muissa joensuulaisissa kouluissa	917	940	1 090	16,0 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta				..
Lasten määrä	438	470	490	4,3 %
€/lapsi	1 023	1 030	988	-4,1 %
Toimintatulot	12 422	0	0	..
Toimintamenot	460 673	484 000	484 000	0,0 %
Lukio				
Opiskelijat	1426	1450	1450	0,0 %
€/opiskelija	5 985	6 046	6 097	0,8 %
Toimintatulot	139 696	100 000	100 000	0,0 %
Toimintamenot	8 674 669	8 867 000	8 840 000	-0,3 %
Toimintakate	8 534 973	8 767 000	8 740 000	-0,3 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	546	528	534	1,1 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	123	122	108	-11,5 %
Henkilötyövuodet yhteensä	669	650	642	-1,2 %
Toimintatulot	1 231 271	1 113 000	1 113 000	0,0 %
Toimintamenot	68 699 647	67 692 000	67 340 000	-0,5 %
Toimintakate	67 451 909	66 579 000	66 227 000	-0,5 %
Toimintatulot % menoista	1,8 %	1,6 %	1,7 %	0,5 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	1 231	1 113	1 113	0,0	1 113	1 113
Toimintamenot	-68 700	-67 692	-67 340	-0,5	-66 125	-69 425
Toimintakate	-67 452	-66 579	-66 227	-0,5	-65 012	-68 312

440 VARHAISKASVATUSPALVELUT

Vastuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä. Varhaiskasvatusta antavat kunnallisten yksiköiden ohella myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea KELAlta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan kotona.

Syntyvyyden laskun myötä 0-6-vuotiaiden määrän ennakoidaan laskevan taloussuunnittelukaudella. Vuoden 2016 lopussa ikäryhmän koko oli 5 101. Väestöennusteen mukaan vuoden 2020 lopussa päivähoitoikäisiä olisi vajaat 400 vähemmän, runsas 4 700 lasta.

Keskeiset muutokset talousarviovuodelle 2018 liittyvät yksityisen varhaiskasvatuksen volyymin kasvuun, tilamuutoksiin sekä tulokertymässä tapahtuviin muutoksiin.

Elokuussa 2017 kaksi 4-osastoista uutta yksityistä päiväkotia aloitti toimintansa (Touhula Multimäki ja Pilke Rantakylä).

Hammastahlan päiväkodin uudisrakennus (5 ryhmää) valmistuu ennakoilmoituksen perusteella marraskuussa 2018. Samassa yhteydessä kolmen ryhmäperhepäivähoitoyksikön (Pakarilantie ja Olkkolantie) toiminta lakkaa. Nuutilantien ryhmäperhepäivähoitokodit jouduttiin korvaamana siirtopäiväkotitiloilla maaliskuussa 2017 entisten tilojen sisäilmaongelmien vuoksi.

Hukanhaudan päiväkotit valmistuu ennakoilmoituksen perusteella joulukuussa 2018. Samassa yhteydessä luovutaan Petäikkölän ja Punahilkan päiväkotien siirtotiloista sekä Pikkarainen erillisestä ryhmästä.

Valmisteilla on varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos, jonka mukaan 1.1.2018 alkaen päivähoitomaksun tulorajoja muutetaan niin, että keskituloisten perheiden päivähoitomaksut pienenevät. Joensuussa niitä lapsia, joilla lakimuutos vaikuttaa maksuun, on 2500, mikä on 1 % koko valtakunnassa hoidossa olevista lapsista. Kun valtakunnantasolla on arvioitu, että tulokertymä tippuu 71 milj. euroa, tarkoittaa se Joensuun tasolla 710 000 euroa. Hoitoaikaperusteiseen varhaiskasvatukseen siirtyminen pienentää tulokertymää vuositasolla arviolta 200 000 – 300 000 euroa. Toisaalta uusi toiminnanohjausjärjestelmä mahdollistaa resurssien käytön suunnittelun aiempaa paremmin.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Yhdessä tekeminen	Vanhempien ja lasten osallisuutta lapsen varhaiskasvatukseen toteutumiseen lisätään kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa.	Lapsen mielipide otetaan huomioon lapsen ikätason mukaisesti vasu-keskustelussa. Vanhemmille tarjotaan aito mahdollisuus vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatukseen tavoitteiden asetteluun ja hoitopäivään.
Hyvinvointi	Varhaiskasvatuksessa toimitaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman ja positiivisen pedagogiikan mukaisesti lapsen vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita korostaen.	Positiivinen pedagogiikka on näkyvästi käytössä kaikissa yksiköissä ja kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa.
Taloudellisuus	Uusien yksiköiden käynnistyessä päivähoitopaikkojen käyttöä tehostetaan niin, että yksittäisistä ryhmistä, siirtopäiväkotitiloista ja ryhmäperhepäivähoitoyksiköistä luovutaan. Daisy-toiminnanohjausjärjestelmän tuomat mahdollisuudet hyödynnetään ja prosesseja kehitetään	Hukanhaudan päiväkodin valmistuessa Petäikkölän ja Punahilkkan siirtotiloista sekä Pikkarainen erillisestä ryhmästä luovutaan. Hammaslahden päiväkodin valmistuessa luovutaan kolmesta (3) ryhmäperhepäivähoitoyksiköstä. Henkilöstön työvuorosunnittelu ja lasten hoitoaikavaraukset optimoidaan Daisya hyödyntäen.
Vastuullisuus	Mini-versions (päiväkoteihin suunniteltu vertaissovittelu) käyttö laajenee kaikkiin varhaiskasvatusryhmiin. Mini-versions ajatus on ohjata lapsia kuuntelemaan molempien osapuolten näkemys asiasta, sopimaan ristiriitoja ja korjaamaan yhdessä sovitulla tavalla aiheuttamansa mahdollinen vahinko.	Mini-verso on käytössä jokaisessa varhaiskasvatusryhmässä kaikissa varhaiskasvatusmuodoissa.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	154 126	100 000	20 000	-80,0 %
Toimintamenot	3 314 088	2 564 600	2 290 000	-10,7 %
Toimintakate	3 159 962	2 464 600	2 270 000	-7,9 %
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	133	160	160	0,0 %
€/lapsi	3 844	3 168	4 119	30,0 %
Toimintatulot	71 365	60 000	80 000	33,3 %
Toimintamenot	582 624	566 800	739 000	30,4 %
Toimintakate	511 259	506 800	659 000	30,0 %
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	1 100	1 161	1 160	-0,1 %
Toimintatulot	0	0		..
Toimintamenot	3 555 212	3 800 000	3 600 000	-5,3 %
Toimintakate	3 555 212	3 800 000	3 600 000	-5,3 %
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	475	498	450	-9,6 %
€/lapsi	9 052	9 221	9 300	0,9 %
Toimintatulot	796 247	668 300	500 000	-25,2 %
Toimintamenot	5 260 632	5 260 600	4 685 000	-10,9 %
Toimintakate	4 464 384	4 592 300	4 185 000	-8,9 %
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 090	2 126	2 160	1,6 %
€/lapsi	10 709	11 037	11 237	1,8 %
Toimintatulot	3 176 435	3 243 700	2 585 000	-20,3 %
Toimintamenot	27 228 962	26 709 000	26 856 000	0,6 %
Toimintakate	24 052 528	23 465 300	24 271 000	3,4 %
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	451	569	640	12,5 %
€/lapsi	7 382	7 293	7 656	5,0 %
Toimintatulot	823 577	880 000	800 000	-9,1 %
Toimintamenot	3 951 800	5 030 000	5 700 000	13,3 %
Toimintakate	3 128 223	4 150 000	4 900 000	18,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	490	477	505	5,9 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	165	144	120	-16,7 %
Henkilötyövuodet yhteensä	655	621	625	0,6 %
Toimintatulot	5 021 751	4 952 000	3 985 000	-19,5 %
Toimintamenot	43 893 320	43 931 000	43 870 000	-0,1 %
Toimintakate	38 871 569	38 979 000	39 885 000	2,3 %
Lapsia hoidossa	4 176	4 514	4 570	1,2 %
€/lapsi	9 308	8 635	8 728	1,1 %
Toimintatulot % menoista	11,4 %	11,3 %	9,1 %	-19,4 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	5 022	4 952	3 985	-19,5	3 985	3 985
Toimintamenot	-43 893	-43 931	-43 870	-0,1	-43 870	-43 870
Toimintakate	-38 872	-38 979	-39 885	2,3	-39 885	-39 885

455 NUORISOPALVELUT

Vastuuhenkilö: nuorisajohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kunnallisen nuorisotyön tehtävä on tukea nuorten toimintamahdollisuuksia ja osallisuutta alueellaan sekä edistää kohderyhmänsä hyvinvointia ja siihen liittyvien haasteiden ratkaisuja. Palvelujen kohteena ovat 0-29 vuotiaat lapset ja nuoret.

Alueellisten palveluluiden kokonaisuus koostuu eri kaupungin alueilla toteutettavasta perusnuorisotyöstä eri tiloissa. Toimijoina ovat pääasiallisesti 13-16- vuotiaat nuoret.

Keskittetyt palvelut koostuvat erityisnuorisotyön, järjestötyön, nuorisovaltuuston, kansainvälisen työn, työpajapalveluiden, etsivän työn, bänditoiminnan ja nuorisotiedotuksen osa-alueista.

Erytisnuorisotyön sisällä on pienryhmätoiminta sekä yhteistyö poliisin Ankkuri-ryhmän kanssa. Työpajapalveluita ja osittain myös etsivää työtä tuottaa Joensuun Nuorisoverstas ry. Toiminnot ovat osa yli 16-vuotiaille tarjottavista nuorisotyönpalveluista.

Talousarviokaudella kehitetään yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa alle 30-vuotiaiden työelämä- ja koulutuspolkuja. Etsivän työn toimintamalli vakinaistetaan. Koulunuorisotyön kehittämiseksi käynnistetään uuden Nepenmäen koulun alueella pilotti, jolla haetaan uudentyypistä mallia koulussa tapahtuvan tuen ja harrastamisen mahdollisuuksien parantamiseen. Talousarviokaudella toteutetaan lisäksi yhteistyöhanketta Joensuun Settlementin kanssa. Nuorisopalvelujen järjestämiseen vaikuttavat myös mahdolliset kouluverk-kouudistusten kautta tulevat muutokset.

Nuorisotilojen riittävyys on selvitettävä kouluverkkoselvitysten yhteydessä. Kiireellisimpinä tulee selvittää nuorisotilat Karsikon ja Marjalan alueilta.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Hyvinvointi	Harrastusmahdollisuuksien ja koulunuorisotyön kehittäminen. Nepenmäen koulun yhteistyön kehittäminen pilottina.	Jokaisella nuorella on koulun rinnalla mielekästä tekemistä.
Elinvoima	Alle 30-vuotiaiden nuorten kouluttautumisen ja työllisyyden edistäminen yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa. Etsivän työn vahvistaminen ja nuorten kohtaamismahdollisuuksien parantaminen	Nuorten työttömyysasteen aleneminen

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	15 889	10 500	10 500	0,0 %
Toimintamenot	426 347	354 362	373 582	5,4 %
Toimintakate	410 458	343 862	363 082	5,6 %
Alueellinen nuorisotyö				
Käynnit nuorisotalolla	76 220	50 000	60 000	20,0 %
Aukiolotunnit	687	600	650	8,3 %
Lomatoiminnan vuorokaudet	913	800	900	12,5 %
Toimintatulot	64 949	47 500	47 500	0,0 %
Toimintamenot	983 580	942 337	940 337	-0,2 %
Toimintakate	918 631	894 837	892 837	-0,2 %
Sosiaalinen tuki				
Asiakkaat	916	1 095	950	-13,2 %
Toimintatulot	14 590	0	0	0,0 %
Toimintamenot	305 418	436 301	435 301	-0,2 %
Toimintakate	290 828	436 301	435 301	-0,2 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	15,0	18,0	19,0	5,6 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	6,7	1,1	0,0	-100,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	21,7	19,1	19,0	-0,5 %
Toimintatulot	95 427	58 000	58 000	0,0 %
Toimintakulut	1 715 345	1 733 000	1 749 220	0,9 %
Toimintakate	1 619 918	1 675 000	1 691 220	1,0 %
Toimintatulot % menoista	5,6 %	3,3 %	3,3 %	-0,9 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	95	58	58	0,0	58	58
Toimintamenot	- 1 715	- 1 733	-1 749	0,9	-1 729	-1 744
Toimintakate	- 1 620	- 1 675	- 1 691	1,0	-1 671	- 1 686

660 KULTTUURIPALVELUT

Vastuhenkilö: kulttuurijohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kulttuuripalvelut mahdollistavat jokaiselle kulttuurin ja taiteen kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen.

Tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot (Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo ONNI, Joensuun bunkkerimuseo, Tuupovaaran taidetalo), kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Lisäksi myönnetään kulttuuriavustukset, koordinoidaan maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa ja järjestetään taiteen perusopetus. Kansalaisopiston ja kirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Konservatorio myy musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle ja antaa opetusta ammatillisen toisen asteen koulutuksessa.

Pohjois-Karjalan museo toimii kulttuurihistoriallisena maakuntamuseona, taidemuseo aluetaidemuseona ja on maakunnan ainoa taidemuseo. Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Orkesteri toimii alueellisesti ministeriön tuella.

Vuonna 2017 kulttuuripalvelut koordinoi Suomi100-tapahtumia ja niihin varatut määrärahat 166 000 euroa oli budjetoitu tulosalueelle. Juhlavuoden aikana toteutettiin kaksi musiikin kärkitapahtumaa ja tavoitteena on jatkaa tapahtumasarjaa vuosittaisella Areena-konsertilla. Kansalaisopistolle oli vuonna 2017 varattuna historiikin kirjoittamiseen 20 000 euroa, mutta työ ei ehdi valmistua, joten vuodelle 2018 siirretään määrärahaa 10 000 euroa historiikin loppuunsaattamiseksi. Konservatorion 50-vuotisjuhlaulkaisuun varataan 20 000 euroa vuodelle 2018.

Vuoden 2018 aikana käynnistetään kulttuuri-, järjestö- ja musiikkitiloja koskevan taustaselvityksen laatiminen.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Musiikin kärkitapahtumakonseptin vakiinnuttaminen	1 toteutettu tapahtuma, suunnitelma tuleville 2-3 vuodelle
	Nostetaan valmiutta suunnitella ja toteuttaa kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita. Laaditaan tarvittavat taustaselvitykset ja tuotetaan hankkeiden suunnittelussa ja priorisoinnissa tarvittavaa tietoa.	Liikunnan kärkihankkeet valittu ja priorisoitu, kulttuuritiloja koskevan taustaselvityksen valmistelu käynnistynyt. Kulttuurin kärkihankkeiden priorisointi tehdään vuonna 2019.
Yhdessä	Järjestökyselyn tulosten huomioiminen yksiköiden toiminnassa (erit. vuorovaikutus ja tilojen mahdollistaminen)	Järjestetyt osallisuutta vahvistavat toimenpiteet ja tilaisuudet
	Kake2.0-hanke	Hankesuunnitelman mukainen toiminta
Hyvinvointi	Taiteen perusopetuksen uusi opetussuunnitelma	Valmis opetussuunnitelma käytössä lukuvuoden 2018-2019 alussa
	Tuetaan kouluja ja varhaiskasvatusta perustehtävässään tuottamalla kulttuurisisältöjä	Kulttuurin virran ja Kulttuurin puron toimintasuunnitelmat
	Kulttuurisen osallistumisen tuottaminen osana toimialan yhteistä toimintaa	Osallistujamäärä
Kaupunkiympäristö	Rakennetaan uudelle Nepenmäen koululle toimiva palvelukonsepti, jossa mukana mm. kirjasto, konservatorio ja kansalaisopisto.	Toiminta käynnistynyt

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhteiset palvelut				
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	105	80	80	0,0 %
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	35 944	40 000	40 000	0,0 %
Kulttuuriavustukset				
Myönnetyt avustukset kpl	97	80	80	0,0 %
Avustukset yhteensä	137 482	138 500	145 425	5,0 %
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä		200	200	0,0 %
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat		6 000	6 500	8,3 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	2,8	2,8	2,5	-10,7 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,0	1,0	1,3	30,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	2,8	3,8	3,8	0,0 %
Toimintatulot	34 857	38 000	38 000	0,0 %
Toimintamenot	560 449	768 000	626 925	-18,4 %
Toimintakate	525 592	730 000	588 925	-19,3 %
Toimintatulot % menoista	6,2 %	4,9 %	6,1 %	22,5 %

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Joensuun museot				
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	30 534	25 000	25 000	0,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	2 866	3 000	3 000	0,0 %
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	164	75	75	0,0 %
Tapahtumat, osallistujat	6 605	2 500	2 500	0,0 %
Pohjois-Karjalan museo yhteensä (brutto)	1 012 993	976 000	966 000	-1,0 %
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	20 908	17 000	17 000	0,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 875	3 000	3 000	0,0 %
Tapahtumien määrä	198	75	75	0,0 %
Tapahtumiin osallistujat	7 506	2 500	2 500	0,0 %
Taidemuseo yhteensä (brutto)	677 616	664 000	674 000	1,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	15,7	16,0	16,0	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	2,5	1,0	1,0	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	18,2	17,0	17,0	0,0 %
Toimintatulot	147 026	143 000	143 000	0,0 %
Toimintamenot	1 690 609	1 640 000	1 640 000	0,0 %
Toimintakate	1 543 584	1 497 000	1 497 000	0,0 %
Toimintatulot % menoista	8,7 %	8,7 %	8,7 %	0,0 %

Kaupunginorkesteri	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	51	38	38	0,0 %
Esiintymiset pienryhmäkokoonpanossa, lkm	29	20	18	-10,0 %
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	54	20	30	50,0 %
Myytyjen lippujen lkm	8 252	9 000	8 500	-5,6 %
Kuulijoiden lkm	35 927	30 000	35 000	16,7 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	30,5	38,0	38,0	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	5,8	1,0	1,0	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	36,4	39,0	39,0	0,0 %
Toimintatulot	184 693	225 000	223 000	-0,9 %
Toimintamenot	2 256 133	2 272 000	2 270 000	-0,1 %
Toimintakate	2 071 439	2 047 000	2 047 000	0,0 %
Toimintatulot % menoista	8,2 %	9,6 %	9,8 %	2,2 %

Joensuun seutukirjasto	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 209 930	2 300 000	2 300 000	0,0 %
Aukiolotunnit	30 154	31 500	42 000	33,3 %
Käynnit lkm	1 115 274	1 135 000	1 135 000	0,0 %
Verkkokäyntien lkm	358 041	600 000	600 000	0,0 %
Tapahtumat	1 691	2 000	1 700	-15,0 %
Käyttäjäkoulutus	521	550	550	0,0 %
Aineistohankinnat €/asukas	5,6	5,8	5,6	-3,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	79,0	78,5	80,5	2,5 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	8,2	7,0	5,0	-28,6 %
Henkilötyövuodet yhteensä	87,3	85,5	86,5	1,2 %
Toimintatulot	1 774 076	1 760 000	1 710 000	-2,8 %
Toimintamenot	5 812 597	5 720 000	5 670 000	-0,9 %
Toimintakate	4 038 521	3 960 000	3 960 000	0,0 %
Toimintatulot % menoista	30,5 %	30,8 %	30,2 %	-2,1 %

Konservatorio	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	1 061	1100	1 070	-2,7 %
- musiikkiopistotaso	528	530	520	-1,9 %
- varhaisiän musiikkikasvatus			520	
- avoin osasto			30	
Musiikkiopiston opetustunnit	25 572	24 800	24 300	-2,0 %
Avoimen osaston opetustunnit			800	
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	76	83	70	-15,7 %
Konserttien/tapahtumien lkm	231	210	220	4,8 %
- kuulijamäärä	20 159	12 000	18000	50,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	38,9	45,0	45,0	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	6,4	1,0	1,0	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	45,3	46,0	46,0	0,0 %
Toimintatulot	517 082	482 000	482 000	0,0 %
Toimintamenot	3 147 338	3 014 000	3 022 000	0,3 %
Toimintakate	2 630 256	2 532 000	2 540 000	0,3 %
Toimintatulot % menoista	16,4 %	16,0 %	15,9 %	-0,3 %

Kansalaisopisto	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	23 253	22 500	23 000	2,2 %
opetustunnit	44 408	45 500	45 500	0,0 %
Joensuun opetustunnit, joista	29 806	30 662	30 622	-0,1 %
Lapset ja nuoret	5 845	6 202	6202	0,0 %
Kuvataide	2 295	2 300	2 300	0,0 %
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	990	900	900	0,0 %
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	241	400	400	0,0 %
Musiikki	3 730	3 900	3 900	0,0 %
Tieto- ja viestintäteknikka	997	1 000	1 000	0,0 %
Kielet	4 668	4 700	4 700	0,0 %
Kädentaidot ja muotoilu	3290	3 400	3 400	0,0 %
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	120	120	120	0,0 %
Ruoka, puutarha, luonto ja koti	588	600	600	0,0 %
Liikunta ja tanssi	7027	7 100	7100	0,0 %
Muu koulutus	15	20	20	0,0 %
Maksullinen palvelutoiminta	40	0	0	
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	15,3	18,0	18,0	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	3,3	0,0	0,0	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	18,7	18,0	18,0	0,0 %
Toimintatulot	1 718 926	1 767 000	1 767 000	0,0 %
Toimintamenot	3 706 658	3 805 000	3 781 000	-0,6 %
Toimintakate	1 987 732	2 038 000	2 014 000	-1,2 %
Toimintatulot % menoista	46,0 %	46,4 %	46,7 %	0,6 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	4 382	4 415	4 363	-1,2	4 363	4 363
Toimintamenot	- 17 174	-17 219	-17 010	-1,2	-16 923	-16 923
Toimintakate	-12 792	-12 804	-12 647	-1,2	-12 560	-12 560

690 LIIKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö: liikuntajohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta, Joensuun Urheiluakatemiasta sekä yhteistyössä Liperin kunnan kanssa ylläpidettävästä Pärnävaaran Urheilukeskuksesta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Suurimmat muutokset vuodelle 2018 kohdistuvat liikuntapaikkoihin. Uusia ja peruskorjattuja liikuntapaikkoja ovat: Rantakylän liikunnan monitoimihalli, Mehtimäen pesäpallokenttä ja 2 500 hengen katsomo, Nepenmäen koulun liikuntahalli sekä Lylykoskentien painitila.

Toiminnallisesti liikuntapalveluissa keskitytään seuraaviin asioihin:

- Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien kuntalaisten aktivoimiseen panostetaan aiempaa enemmän.
- Luontoliikunnan olosuhteita ja mahdollisuuksia kehitetään ja niistä viestitään reippaalla otteella.
- Urheiluakatemiatoiminnassa keskitytään kansallisten verkostojen vahvistamiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Huippu-urheilun edistäminen urheiluakatemiatoiminnassa Luontoliikunnan olosuhteiden tunnettuuden lisääminen	Nuorten olympiavalmentajien lukumäärä Viestintäsuunnitelma ja sen innovatiivinen toteutus
Yhdessä	Yhteistyön ylläpitäminen oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa	Yhteistyösopimukset Avustukset
Hyvinvointi	Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien kuntalaisten liikkumiseen aktivointi uudella tavalla	Aktivointisuunnitelma Toteutuneet toimenpiteet, lukumäärä
Kestävä kehitys	Liikuntapalvelujen ympäristötyön suunnitelmallinen edistäminen Lähiliikuntaan aktivoiminen	Liikuntapalvelujen ympäristöohjelma Aktivointisuunnitelma
Kaupunkiympäristö	Liikuntapaikkasuunnittelun toteuttaminen yhteistyössä Tilakeskuksen, kaupunkiympäristön sekä käyttäjien kanssa	Hyväksytty liikuntapaikkasuunnitelma

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP2016	TA 2017	TA2018	Muutos % 2017-2018
Yhteiset palvelut				
%:a liikuntapalvelujen kokonaismenoista	3,8 %	4,9 %	4,3 %	-11,5 %
Yhteiset palvelut yhteensä (brutto)	363 569	474 100	434 350	-8,4 %
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	49	55	55	0,0 %
Avustukset yhteensä (brutto)	200 000	200 000	210 000	0,0 %
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattu toiminta				
- ryhmien lkm	61	66	65	-1,5 %
- osallistujien lkm	1040	1200	1200	0,0 %
Ryhmien lkm/Soveltava liikunta, lapset ja nuoret	2	2	2	0,0 %
Ryhmien lkm/Soveltava liikunta, aikuiset	7	8	8	0,0 %
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	43 647	40 000	45 000	12,5 %
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen yhteensä (brutto)	115 044	135 000	109 200	-19,1 %
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	312	295	300	1,7 %
I ja II-tason urheilijoiden lukumäärä	28	30	30	0,0 %
saavutetut SM-mitalit	79	50	60	20,0 %
Urheiluakatemia yhteensä (brutto)	198 659	205 000	305 500	49,0 %
Uimahallit				
Käynnit lkm	317 464	325 000	325 000	0,0 %
Uimahallit yhteensä (brutto)	2 111 262	2 140 000	2 106 600	-1,6 %
Jäähallit				
Käyttöaste %	73 %	85 %	80 %	-5,9 %
Jäähallit yhteensä (brutto)	1 235 511	1 135 000	1 171 000	3,2 %
Sisäliikuntatilat				
Sisäliikuntatilat yhteensä (brutto)	1 764 178	1 885 200	2 089 500	10,8 %
Ulkoliikuntapaikat				
Ulkoliikuntapaikat yhteensä (brutto)	2 002 553	1 845 700	2 014 850	9,2 %
Joensuu Areena				
Tapahtumien lkm				
- urheilutapahtumat lkm	98	70	70	0,0 %
- messut lkm	6	4	4	0,0 %
- kokoukset ja juhlatilaisuudet lkm	4	4	4	0,0 %
- konsertit lkm	6	4	4	0,0 %
Tapahtumakäyttö vrk	37	33	33	0,0 %
Liikuntakäyttö vrk	282	320	320	0,0 %
Kokonaiskävijämäärä	336 553	300 000	300 000	0,0 %
Suljettu vrk	20	12	12	0,0 %
Joensuu Areena yhteensä (brutto)	1 615 069	1 617 000	1 571 000	-2,8 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen	52,1	55,0	55,0	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	11,0	8,0	8,0	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	63,1	63,0	63,0	0,0 %
Toimintatulot	1 967 301	2 076 000	2 120 000	2,1 %
Toimintamenot	9 605 844	9 637 000	10 012 000	3,9 %
Toimintakate	7 638 543	7 561 000	7 892 000	4,4 %
Toimintatulot % menoista	20,5 %	21,5 %	21,2 %	-1,7 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	1 967	2 076	2 120	2,1	2 120	2 120
Toimintamenot	-9 606	-9 637	-10 012	3,9	-10 053	-10 053
Toimintakate	-7 639	-7 561	-7 892	4,4	-7 933	-7 933

HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	14 993	14 105	13 130	-6,9	13 130	13 130
Toimintamenot	-144 032	-143 567	-143 274	-0,2	-141 888	-145 203
Toimintakate	-129 039	-129 462	-130 144	0,5	-128 758	-132 073

7.1.6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Vastuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala koostuu kaupunkirakennepalveluista, lupa- ja viranomaistoiminnoista, teknisestä keskuksista, Joensuun Vesi-liikelaitoksesta ja tilakeskuksesta.

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin tila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä ja turvallisuudesta sekä edistää toimillaan kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös hallintokuntien tarvitsemia sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä logistiikka- ja rakentamispalveluita ja vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista luvitus- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupungin keskeisiä strategisia päämääriä edistetään toteuttamalla mm. symmetrisen kaupungin toimeenpanosuunnitelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja kaupungin tekemiä ilmastositoumuksia sekä kehittämällä konsernin yrityspalvelujen ja yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä. Toiminnan kehittämisessä keskeistä on myös sähköisten palveluiden tehostaminen ja uuden teknologian hyödyntäminen.

Uuden strategian pohjalta laaditaan kaupunkiympäristön toimialaa koskeva toimeenpano-ohjelma, joka antaa tarkemmat askelmerkit tulevan kauden toiminnalle ja tavoitteiden laatimiselle.

Kaupunkirakennepalveluiden ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset ja toteutetaan strategiassa nimettyjä kaupungin omia hankkeita.

Toimintaympäristössä ei ole odotettavissa uusia suuria muutoksia ja palvelut säilyvät pääosin ennallaan.

Kaupunkiympäristön toimiala varautuu omilla toimillaan tukemaan edelleen Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuksen keskittämistä johtuvia toimenpiteitä. Syksyllä 2018 tapahtuva muutos tuo kaupunkiin merkittävän nopean asukaslisäyksen.

Erilaiset lakiuudistukset tuovat toimintaan jonkin verran pieniä muutoksia. Vireillä on mm. jätelain uudistus, joka tulee lisäämään jätehuoltoviranomaisen tehtäviä.

Maakuntauudistuksella on jatkossa merkittäviä vaikutuksia myös kaupunkiympäristön toimialalle. Suurimmat muutokset koskevat toimitiloja ja Ely-keskusten toimintojen jakautumista maakunnalle ja valtiolle.

Strategian toteuttaminen ja tavoitteet 2018

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy	Asemanseudun asemakaavan toteutus käynnistyy. Kauppatori ja ympäröivät kadut valmistuvat. Penttilänrannan asemakaava III.	Investointiohjelman mukaiset hankkeet ovat toteutuneet Asemakaava on hyväksytty valtuustossa
Joensuussa on maaseudun rauhaa ja kaupungin vilskettä - tarjolla monipuolisia ja omaleimaisia vaihtoehtoja asumiseen ja virkistytymiseen - järjestyy hyviä paikkoja erilaiseen yrittämiseen.	Maapoliittinen ohjelma päivitetään. Maankäytön toteuttamisohjelma (MATO20) päivitetään.	Valtuusto on hyväksynyt uuden maapoliittisen ohjelman Tarpeet tunnistettu ja otettu huomioon ohjelmoinnissa
Kaupunkiympäristö ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä	Liikenneturvallisuuksuunnitelmaa toteutetaan. Investointiohjelman mukaiset jalankulkua ja pyöräilyä edistävät hankkeet toteutetaan. Talvihoidon toimenpiteillä parannetaan jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita.	Toteutuneet suunnitellusti Toteutuneet suunnitellusti Asiakaspalaute (mm. asiakasraadit)
Kaupungin keskeiset hallinnon toiminnot kootaan yhteen paikkaan	Käynnistetään kokonaisuutta koskevan selvityksen laatiminen.	Selvityksen pohjalta on visioitu vaihtoehtoisia ratkaisuehdotuksia.
Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille	Tarkentuu toimenpideohjelmassa ja hankintasuunnitelmissa. Erityisesti avoimen datan käyttöönotto tarjoaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia.	Toimenpideohjelman mukaiset toimet
TALOUSTAVOITTEET	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Talous pidetään kunnossa. Toimintakatteen kasvu verojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa	Myyntivoitot (tontit ja rakennukset) auttavat pitämään talouden tasapainossa.	Talousarviossa asetettu myyntivoittotavoite on saavutettu
Lainakanta sekä pitkäaikaiset leasing- vuokravastuut kääntyvät taloussuunnitelmakaudella laskuun	Pitkän aikavälin investointisuunnitelmat sovitetaan tähän tavoitteeseen.	Toteutetaan vain kestävän taloussuunnitelman mukaiset hankkeet

75 KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kaupunkirakennepalveluista vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennepalveluiden keskeisimpiä tehtäviä ovat kaavojen valmistelu ja tonttien luovutus sekä vastuu maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hallinnasta, suunnittelusta rakentamisesta ja ylläpidosta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan valmistelemia keskeisiä strategian toteuttamishoelmia ovat maapoliittinen ohjelma ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-20).

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaan ei kohdistu vuodelle 2018 erityisiä muutoksia.

210 KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNNAN YHTEISET PALVELUT

Vastuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kaupunkirakennelautakunta järjestää tekniset palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. maankäyttö- ja rakennuslain, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, maantielain, tieliikennelain sekä joukkoliikennettä koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille ja viranomaisille säädetyt ja määrättyjä tehtäviä. Lautakunnan yhteiset palvelut vastaavat yleis- ja taloushallinnosta.

Tulosalueella on varauduttu Kummuntie (Mt 15693) kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelman mukaisiin tien rakentamiskustannuksiin. Kaupungin osuus on 50 % tien rakentamiskustannuksista, kuitenkin enintään 370 000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Kaupunkirakennepalvelut osallistuvat kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita koskevaan selvitystyöhön ja auttavat etsimään erilaisia yhteistyömalleja hankkeiden toteuttamiseksi myös ulkopuolisten toimijoiden kanssa.	Liikunnan kärkihankkeet valittu ja priorisoitu, kulttuuri-tiloja koskevan taustaselvityksen valmistelu käynnistynyt. Kulttuurin kärkihankkeiden priorisointi tehdään vuonna 2019.
Vetovoima	Tuotetaan tietoa maantieteelliseen saavutettavuuteen liittyvää edunvalvontaa varten ja viestitään Joensuulle tärkeistä asioista keskeisille yhteistyötahoille.	Tuotettu aineisto, valmistellut lausunnot

Kestävä kaupunki	Tavoitteet tarkennetaan toimialan toimeenpano-ohjelmassa ja ilmasto-ohjelmassa.	Toimeenpano-ohjelman mukaiset mittarit
Yhdessä tehden	Tavoitteet tarkennetaan toimialan toimeenpano-ohjelmassa.	Toimeenpano-ohjelman mukaiset mittarit
Elinvoima ja työllisyys	Tonttitarjonta vastaa kysyntään. Tonttien luovutus ja lupaprosessit hoituvat nopeasti ja sujuvasti.	MATO20 päivitetty ja tunnistettujen tarpeiden mukainen ohjelmointi on tehty Asiakaspalautetta on seurattu ja epäkohtiin reagoitu
Elinvoima ja työllisyys	Hankintasuunnitelmassa otetaan huomioon ympäristökriteerit ja innovatiivisten hankintojen tavoitteet.	Hankinnat on toteutettu tavoitteen mukaisesti
Hyvinvointi ja sivistys	Kaupunkirakennepalvelut ovat aktiivisesti mukana liikuntapaikkasuunnitelman valmistelussa ja ohjelmoinnissa.	Liikuntapaikkasuunnitelman mukaiset hankkeet on huomioitu ohjelmoinnissa

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	7,00	7,00	7,00	0,00 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	1,00	0,50	0,50	0,00 %
Henkilötyövuodet yhteensä	8,00	7,50	7,50	0,00 %
Toimintatulot	96 315	20 000	20 000	0,00 %
Toimintamenot	1 261 219	1 253 000	1 613 000	28,73 %
Toimintakate	1 164 904	1 233 000	1 593 000	29,20 %
Toimintatulot % menoista	7,64 %	1,60 %	1,24 %	-22,32 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	96	20	20	0,0	20	20
Toimintamenot	- 1 261	- 1 253	- 1 613	28,7	- 1 243	- 1 243
Toimintakate	- 1 165	- 1 233	- 1 593	29,2	- 1 223	- 1 223

240 YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Vastuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, kaupunkiympäristön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta Joensuun alueella sekä joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Asemakaavoituksella varmistetaan riittävän ja monipuolisen tonttivarannon ylläpitäminen.	Hyväksytyt asemakaavat
Kestävä kaupunki	Joukkoliikenteen käyttöoikeussopimusten kilpailutuksessa tavoitellaan joukkoliikenteen kulkutapaosuuden lisäämistä ja otetaan huomioon ympäristökriteerit.	Toteutunut kilpailutus
Kestävä kaupunki	Täydennysrakentamishjelmaa tukevat asemakaavat.	Hyväksytyt asemakaavat
Kestävä kaupunki Yhdessä tehden	Rakennusjärjestyksen uudistaminen käynnistetään yhdessä rakennusvalvonnan kanssa.	Valmistelu on käynnissä

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	350 569	870 000	271 000	-68,85 %
Toimintamenot	1 089 853	1 110 000	1 143 000	2,97 %
Toimintakate	739 284	240 000	872 000	263,33 %
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 125 859		2 300 000	
Toimintatulot	5 467 021	5 811 000	5 976 000	2,84 %
Toimintamenot	7 623 529	7 716 000	7 967 000	3,25 %
Toimintakate	2 156 508	1 905 000	1 991 000	4,51 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakainainen henkilöstö	16,50	16,40	18,00	9,76 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö				
Henkilötyövuodet yhteensä	16,50	16,40	18,00	9,76 %
Toimintatulot	5 817 591	6 681 000	6 247 000	-6,50 %
Toimintamenot	8 713 382	8 826 000	9 110 000	3,22 %
Toimintakate	2 895 791	2 145 000	2 863 000	33,47 %
Toimintatulot % menoista	66,8 %	75,7 %	68,6 %	-9,41 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	5 818	6 681	6 247	-6,5	6 427	6 427
Toimintamenot	- 8 713	-8 826	-9 110	3,2	-9 110	-9 110
Toimintakate	-2 896	-2 145	- 2 863	33,5	-2 863	- 2 863

270 MAAOMAIUUS

Vastuuhenkilö: kaupungingeodeetti

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Maaomaisuus vastaa tontinluovutusten edellyttämistä maapoliittisista toimista, maa- ja metsäomaisuuden hallintaan liittyvistä sekä paikkatiedon ja kiinteistönmuodostuksen tehtävistä.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Kestävä kaupunki	Metsän hoidon linjaukset uusitaan ja samalla luodaan tarkemmat tavoitteet kaupungin metsien käyttöön ja hoitoon.	Hyväksytyt valtuustossa
Vetovoima	Tonttimarkkinointia kehitetään yhteistyössä elinvoiman ja konserniyhtiöiden kanssa.	Toteutunut aineisto ja luovutetut tontit, tarkemmat mittarit sovitaan yhdessä elinvoiman kanssa

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Luovutetut tontit lkm	118	125	125	0,00 %
- joista omakotitalotontteja	90	100	100	0,00 %
- joista kerros- ja rivitalotontteja	16	10	10	0,00 %
- joista työpaikatontteja	12	15	15	0,00 %
Metsän myynti m ³	18 486	28 000	31 000	10,71 %
Tuottojen osuus kuluista %	151,4 %	129,4 %	136,1 %	5,23 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	12,50	13,00	13,00	0,00 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	1,50			
Henkilötyövuodet yhteensä	14,00	13,00	13,00	0,00 %
Toimintatulot	8 619 684	8 804 000	8 416 000	-4,41 %
Toimintamenot	1 983 752	2 161 000	2 154 000	-0,32 %
Toimintakate	-6 635 932	-6 643 000	-6 262 000	-5,74 %
Toimintatulot % menoista	434,5 %	407,4 %	390,7 %	-4,10 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	8 620	8 804	8 416	-4,4	8 416	8 416
Toimintamenot	-1 984	-2 161	-2 154	-0,3	-2 154	-2 154
Toimintakate	-6 636	-6 643	-6 262	-5,7	-6 262	-6 262

280 YHDYSKUNTATEKNIikka

Vastuuhenkilö: kaupungininsinööri

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntatekniikka vastaa katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen kaualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetilavuoden 2018 lopussa
Hyvinvointi	Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parantamalla kannustetaan ihmisiä arkiliikunnan lisäämiseen. Jalankulun ja pyöräilyn laatukäytävien talvihoitotasoa parannetaan.	Toteutuneet toimenpiteet Asiakasraadin tulokset palautteet
Kestävä kaupunki	Sähköautojen latauspisteiden verkostoa edistetään. Ulkovalaistuksessa jatketaan energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.	Toteutuneet latauspisteet Parantunut energiatehokkuus
Vetovoima	Leikkialueiden tarveselvitys päivitetään ja laaditaan toimenpidesuunnitelma.	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet on ohjelmoitu

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	Ta 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	531 561	457 000	469 000	2,63 %
Toimintamenot	2 244 711	2 339 700	2 261 700	-3,33 %
Toimintakate	1 713 150	1 882 700	1 792 700	-4,78 %
Liikenneväylien hoito				
Kunnossapidettävät liikenneväylät, km	780	785	793	1,02 %
- joista katuja ja teitä (ajoradat)	419	425	427	0,47 %
- joista kevyen liikenteen väyliä (ei ruutukaavan jk:t)	328	327	333	1,83 %
- joista ruutukaavan jalkakäytävät	33	33	33	0,00 %
Liikenneväylien talvihoito, € vuosi	2 011 442	1 934 800	2 029 700	4,90 %
€/m ²	0,51	0,49	0,49	0,85 %
Liikenneväylien kesähoito, € vuosi	779 765	836 300	796 300	-4,78 %
€/m ²	0,15	0,16	0,15	-8,03 %
Liikenneväylien puhtaanapito, € vuosi	163 504	167 100	167 100	0,00 %
€/m ²	0,08	0,09	0,08	-7,31 %
Hoitokustannukset €/km	3 956	3 907	3 938	0,80 %
Liikenneväylien hoito yhteensä	2 955 016	2 938 200	2 993 100	1,87 %
Puistojen hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut puistot ha	170	171	173	1,17 %
€/ha	6 190	5 346	5 204	-2,66 %
Puistojen hoito yhteensä	1 052 344	914 200	900 300	-1,52 %
Ulkovalaistus				
Ulkovalopisteiden lkm	19 063	19 200	19 500	1,56 %
€/valopiste	58	55	55	-1,54 %
Energiankulutus MWh	7 580		6 440	
Ulkovalaistus yhteensä	1 098 588	1 064 400	1 064 400	0,00 %
Muu ylläpito				
Erillislaitteet (sillat, radat, pumppaamot)	172 267	173 300	173 300	0,00 %
Uudelleen päällystys €/m ²	6,4	7,3	7,6	4,23 %
Uudelleen päällystys m ²	70 814	48 000	48 000	0,00 %
Muu ylläpito yhteensä	1 278 480	1 036 500	1 036 500	0,00 %
Ylläpito yhteensä				
Toimintatulot	189 434	2 000	2 000	0,00 %
Toimintamenot	6 384 428	5 953 300	5 994 300	0,69 %
Toimintakate	6 194 994	5 951 300	5 992 300	0,69 %
Katujen, puistojen ym. investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	4 229 105	3 510 000	3 500 000	-0,28 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	12,88	15,50	14,66	-5,42 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	1,00			
Henkilötyövuodet yhteensä	13,88	15,50	14,66	-5,42 %
Toimintatulot	720 995	459 000	471 000	2,61 %
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	<i>4 229 105</i>	<i>3 510 000</i>	<i>3 500 000</i>	<i>-0,28 %</i>
Toimintamenot	12 858 244	11 803 000	11 756 000	-0,40 %
Toimintakate	7 908 144	7 834 000	7 785 000	-0,63 %
Toimintatulot ja valm.om. käyttöön % menoista	38,5 %	33,6 %	33,78 %	0,45 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	4 950	3 969	3 971	0,0	3 971	3 971
Toimintamenot	-12 858	- 11 803	-11 756	-0,4	-11 756	- 11 756
Toimintakate	-7 908	-7 834	- 7 785	-0,6	- 7 785	-7 785

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	19 484	19 474	18 654	-4,2	18 654	18 654
Toimintamenot	-24 817	-24 043	-24 633	2,5	-24 263	-24 263
Toimintakate	-5 333	- 4 569	- 5 979	30,9	- 5 609	- 5 609

80 JOENSUU ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: jätehuoltosuunnittelija

810 JOENSUUN ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Joensuun alueellinen jätelautakunta on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Koko toimialan strategiset tavoitteet on kuvattu talousarviokirjan kohdassa kaupunkiympäristö.

Alueellinen jätelautakunta toimii lainsäädännön tarkoittamana kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontio-lahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Tulosalueen tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella. Jätelain ennakoitaan muuttuvan vuonna 2018. Muutosten odotetaan koskevan kunnan jätehuoltovastuuta ja jätehuoltoviranomaisen tehtäviä, mutta lain valmistelu on kesken eikä tarkkaa tietoa muutoksista ja niiden voimaantulon aikataulusta ole.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Kestävä kaupunki	Jätehuollon palvelutaso valmistuu ja laaditaan tarkempi toimenpidesuunnitelma.	Palvelutaso hyväksytty Toimenpidesuunnitelma tehty
Yhdessä tehden	Selvitetään sähköisen asiointin käyttöön otettavien edellytykset.	Selvitetty ja sovittu jatkotoimet
Yhdessä tehden	Tavoitteet tarkennetaan toimialan toimeenpano-ohjelmassa.	

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakainainen henkilöstö	2,00	2,00	3,00	50,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	1,00	1,00		-100,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	3,00	3,00	3,00	0,0 %
Toimintatulot	198 305	201 000	205 000	2,0 %
Toimintamenot	198 305	201 000	205 000	2,0 %
Toimintakate	0	0	0	
Toimintatulot % menoista	100,0 %	100,00 %	100,0 %	0,0 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	198	201	205	2,0	205	205
Toimintamenot	-198	-201	-205	2,0	-205	-205
Toimintakate	0	0	0	0,0	0	0

85 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunta on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Koko toimialan strategiset tavoitteet on kuvattu talousarviokirjan kohdassa kaupunkiympäristö.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueet ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja koko toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Lupaprosessit ovat nopeita ja helppoja. Sähköinen rakennuslupakäytäntö on vakiintunut toimintatapa.	Asiakaskyselyn tulokset, lupien käsittelyaika
Vetovoima	Huolehditaan ympäristöstä ja laaditaan ympäristökatselmussuunnitelma.	Suunnitelman mukaiset katselmukselut ja toimenpiteet on tehty
Kestävä kaupunki, yhdessä tehden	Tavoitteet tarkennetaan toimialan toimeenpano-ohjelmassa ja ilmasto-ohjelmassa. Rakennusjärjestyksen uudistaminen käynnistetään yhdessä kaupunkirakennepalveluiden kanssa.	Ilmasto-ohjelman mittarit Kasvihuonekaasupäästöjä seurataan CO2-raportin kautta.

850 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN YHTEISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	1,50	1,10	1,10	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö				
Henkilötyövuodet yhteensä	1,50	1,10	1,10	0,0 %
Toimintatulot	7 280	5 000	5 000	0,0 %
Toimintamenot	113 325	139 000	139 000	0,0 %
Toimintakate	106 045	134 000	134 000	0,0 %
Toimintatulot % menoista	6,4 %	3,6 %	3,6 %	0,0 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	7	5	5	0,0	5	5
Toimintamenot	-113	-139	-139	0,0	-139	-139
Toimintakate	-106	-134	-134	0,0	-134	-134

860 PYSÄKÖINNINVALVONTA

Vastuhenkilö: yhdyskuntalakimies

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä siten kuin niistä on säädetty tai määrätty, sekä huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Tulosalueen toimintaympäristöön ja tulojen määrään vaikuttavat torin ympäristön muutokset, vähentyneet maksulliset pysäköintipaikat, keskusta-alueen pysäköintijärjestelyjen muutokset sekä mobiilimaksamisen lisääntyminen.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Pysäköintivirhemaksut kpl	15 275	15 800	14 300	-9,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	3,25	7,00	6,60	-5,7 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	3,00			
Henkilötyövuodet yhteensä	6,25	7,00	6,60	-5,7 %
Toimintatulot	793 677	812 000	738 000	-9,1 %
Toimintamenot	398 505	399 000	391 000	-2,0 %
Toimintakate	-395 172	-413 000	-347 000	-16,0 %
Toimintatulot % menoista	199,2 %	203,5 %	188,7 %	-7,3 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	794	812	738	-9,1	738	738
Toimintamenot	-399	-399	-391	-2,0	-391	-391
Toimintakate	-395	-413	347	-16,0	347	347

870 RAKENNUSVALVONTA

Vastuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Rakentamisen määrän ennakoidaan pysyvän edelleen korkeana.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Saapuneet lupahakemukset	809	720	750	4,2 %
Myönnetyt rakennusluvut kpl	772	700	710	1,4 %
- joista asumisen luvat	187	175	180	2,9 %
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	65	35	40	14,3 %
- joista muita lupia	520	490	490	0,0 %
Keskim. käsittelyaika vrk	20	30	30	0,0 %
Lupa-asioista käsitelty 80 %	11 vrk	15 vrk	13 vrk	-13,3 %
Myönnetyt luvat m ³	549 810	410 000	410 000	0,0 %
- joista asuinrakennuksia m ³	240 675	180 000	180 000	0,0 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	95 044	160 000	160 000	0,0 %
- joista muita rakennuksia m ³	214 091	70 000	70 000	0,0 %
Valmistuneet rakennukset m ³	413 466	450 000	450 000	0,0 %
- joista asuinrakennuksia m ³	156 873	180 000	180 000	0,0 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	102 133	180 000	180 000	0,0 %
- joista muita rakennuksia m ³	154 460	90 000	90 000	0,0 %
€/lupa /brutto)	957,2	1 100,0	1 073	-2,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	10,00	9,9	9,90	0,0 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö		0,32	0,32	0,0 %
Henkilötyövuodet yhteensä	10,00	10,22	10,22	0,0 %
Toimintatulot	822 847	674 000	700 000	3,9 %
Toimintamenot	738 965	770 000	762 000	-1,0 %
Toimintakate	-83 882	96 000	62 000	-35,4 %
Toimintatulot % menoista	111,4 %	87,5 %	91,86 %	4,9 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	823	674	700	3,9	700	700
Toimintamenot	-739	-770	-762	-1,0	-762	-762
Toimintakate	84	-96	-62	-35,4	-62	-62

880 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vastuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelun tuloalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Ympäristönsuojelun lainsäädäntö tulee muuttumaan vuoden 2018 aikana niin, että lupakäsittelyn tarve tulee vähenemään, koska siirrytään entistä enemmän rekisteröinti ja ilmoitusmenettelyyn.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakainainen henkilöstö	4,00	3,50	3,50	0,00 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	2,13	2,66	0,75	-71,80 %
Henkilötyövuodet yhteensä	6,13	6,16	4,25	-31,01 %
Toimintatulot	173 883	180 000	50 000	-72,22 %
Toimintamenot	402 091	434 000	303 000	-30,18 %
Toimintakate	228 208	254 000	253 000	-0,39 %
Toimintatulot % menoista	43,2 %	41,5 %	16,5 %	-60,21 %

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	174	180	50	-72,2	50	50
Toimintamenot	-402	-434	-303	-30,2	-303	-303
Toimintakate	-228	-254	-253	-0,4	-253	-253

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	1 798	1 671	1 493	-10,7	1 493	1 493
Toimintamenot	-1 653	-1 742	-1 595	-8,4	-1 595	-1 595
Toimintakate	145	-71	-102	43,7	-102	-102

90 TEKNISTEN PALVELUJEN JOHTOKUNTA

Vastuhenkilö: teknisen keskuksen johtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tekninen keskus tuottaa kaupungin muiden hallintokuntien tarvitsemia sisäisiä kiinteistöpalveluita sekä sisäisinä tilauksina katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalvelut sekä logistiikka- ja rakentamispalveluita. Pieni osa palvelutuotannosta muodostuu kuntalaisten ja muiden asiakkaiden tarpeisiin liikelatoudellisin perustein tuotettavista palveluista.

Toimintaympäristössä ei ole odotettavissa uusia suuria muutoksia ja palvelut säilyvät pääosin ennallaan.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strategian teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Hyvinvointi	Yhteistyö Siun soten palveluketjujen kanssa on avointa, tehokasta ja asiakasnäkökulmasta sujuvaa. Logistiikkapalveluiden osalta laaditaan Siun soten kanssa toimiva yhteistyömalli.	Yhteistyömalli on hyväksytty ja sen mukaiset tehtävät sovittu
Elinvoima	Ilmasto- ja ympäristöystävällisyyden huomioiminen kone- ja autohankinnoissa. Kevyen ja raskaan kaluston hankinnoissa painotetaan vähäpäästöisyyttä ja materiaalien kierrätettävyyttä.	V.2021 mennessä kaikki henkilö- ja pakettiautot leasing-autoja. Leasing hankintoja valmistellessa huomioidaan tavoitetila hiilineutraali 2025. Noin 20 % autoista tullaan uusiimaan v. 2018 aikana.
Kaupunkiympäristö	Sisäilmanäkökulman huomioiminen kiinteistöjen huolloissa ja uusien toimintatapojen kehittäminen. Tavoitteena on vähentää kiinteistöjen sisäilmaongelmia ja lisätä toiminnallisuutta, viihtyvyyttä, terveellisuutta ja turvallisuutta käyttäjille.	Tavoitteena on saada pitkän tähtäimen korjaus- ja huoltosuunnitelma omistaja- ja käyttäjäpalautteiden pohjalta sellaiseksi, että se mahdollistaa laadukkaan ja asianmukaisen palvelun.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

VASTUUALUE: Kiinteistöpalvelut (1 000 euroa)					
Sisäinen tukipalvelutilaus	ASIAKAS	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Kiinteistöjen hoito ja -ylläpitopalvelut	Tilakeskus	5 560	5 500	5 487	-0,2 %
kiinteistöhoito		2 768	2 726	2 720	-0,2 %
talotekniikka, sis.hankkeet		1 192	1 354	1 377	1,7 %
rakennustekniikka/vuosihuollot ja työohjelman työt		1 607	640	635	-0,8 %
rakennustekniikka/hankkeet		779	780	780	0,0 %
Koulujen vahtimestarit ja kalustonh	Varko	376	357	357	0,0 %
MAS liikuntapaikkojen hoito	Vapaa-aika	294	286	285	-0,5 %
Tekninen huolto	Sote	254	0	0	..
Sisäinen tukipalvelutilaus yhteensä		7 270	6 143	6 154	0,2 %
Muu palvelutuotanto					
Muu palvelutuotanto yhteensä		194	231	216	-6,5 %
Määrätiedot					
Hoidettavien kiinteistöjen pinta-ala h-m ² /kk		249 325	251 436	249 919	-0,6 %
Lämmön ominaiskulutus kwh/rm ³ /a		37,0	39,5	40,0	1,3 %
Yksikkökustannukset €/suorite					
Kiinteistöhoito €/m ²		11,4	10,8	10,9	0,4 %
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²		10,0	5,6	5,7	0,3 %
Talotekninen kunnossapito €/m ²		5,4	5,4	5,5	2,3 %
Kiinteistöpalvelut yhteensä					
Tuotot yhteensä		7 463	6 374	6 370	-0,1 %
Kulut yhteensä		7 460	6 374	6 370	-0,1 %
Toimintakate		3	0	0	..

VASTUUALUE: Kuntatekniikan palvelut (1 000 euroa)					
Sisäinen tukipalvelutilaus	ASIAKAS	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Katujen hoito	krak	2 177	1 714	1 714	0,0 %
Talvihoito		1 291	1 024	1 029	0,5 %
Kesähoito		420	397	397	0,0 %
Puhtaanapito		85	82	82	0,0 %
Kunnostus		321	167	167	0,0 %
Lumenajo		60	44	44	0,0 %
Torinhoito		74	71	71	0,0 %
Puistojen hoito	krak	702	661	657	-0,6 %
Erillislaitteet	krak	35	34	34	0,0 %
Maastomittaus	krak	190	235	227	-3,1 %
Maastomittaus/inv.kohteiden työt	krak	119	57	57	0,0 %
Metsänhoito	krak	512	502	501	-0,3 %
Investointikohteiden työt/ kadut	krak	3 190	2 823	2 724	-3,5 %
Investointikohteiden työt/ puistot	krak	563	320	407	27,2 %
Sisäinen tukipalvelutilaus yhteensä		7 562	6 418	6 398	-0,3 %
Muu palvelutuotanto					
Muu palvelutuotanto yhteensä		3 335	2 343	2 312	-1,3 %
Kuntatekniikan palvelut yhteensä					
Tuotot yhteensä		10 897	8 762	8 711	-0,6 %
Kulut yhteensä		10 534	8 824	8 773	-0,6 %
Toimintakate		363	-62	-62	-0,3 %

VASTUUALUE: Logistiikkapalvelut (1 000 euroa)					
	ASIAKAS	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Sisäinen tukipalvelutilaus					
Logistiikkapalvelut/koulukuljetukset	varko	1 248	2 489	2 325	-6,6 %
Logistiikkapalvelut/sis. Postinkuljetus	toimialat	426	248	216	-13,0 %
Asiointiliikenne	krak	72	74	74	0,0 %
Logistiikkapalvelut/ autot	toimialat	616	266	336	26,3 %
Tukipalvelutilaus yht:		2 290	3 003	2 877	-4,2 %
Muu palvelutuotanto					
Muu palvelutuotanto yhteensä		1 001	2 061	2 107	2,2 %
Logistiikan palvelut yhteensä					
Tuotot yhteensä		3 291	5 065	5 141	1,5 %
Kulut yhteensä		2 863	5 165	5 241	1,5 %
Toimintakate		428	-100	-100	0,0 %

VASTUUALUE: Hallinnon palvelut (1 000 euroa)					
		TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Yhteiset					
Teknisen keskuksen sisäiset		412	375	373	-0,4 %
Hallinnon palvelut					
Tuotot yhteensä		421	375	373	-0,4 %
Kulut yhteensä (sis.johtokunnan)		571	443	441	-0,5 %
Toimintakate		-151	-68	-68	-0,6 %

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos % 2018-2017
Tekninen keskus yhteensä				
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	134,6	149,0	142,2	-4,6 %
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	9,1	8,5	7,9	-6,7 %
Henkilötyövuodet yhteensä	143,8	157,5	150,1	-4,7 %
Toimintatulot	39 206	20 576	20 594	0,1 %
Toimintamenot	38 854	20 806	20 824	0,1 %
Toimintakate	352	-230	-230	0,0 %

TEKNISTEN PALVELUJEN JOHTOKUNTA YHTEENSÄ

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	39 206	20 576	20 594	0,1	20 594	20 594
Toimintamenot	-38 854	-20 806	-20 824	0,1	-20 824	-20 824
Toimintakate	352	-230	-230	0,0	-230	-230

160 JOENSUUN TILAKESKUS

Vastuhenkilö: tilakeskuksen johtaja

Kuvaus 2018 ja keskeiset muutokset

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä ja sen vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto. Tilakeskus on osa kaupunkiympäristön toimialaa.

Joensuun Tilakeskus, vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohdista asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskus on aktiivinen ja tehokas, alan toimijoiden kanssa verkotunut ammattiosaaja. Organisaatio on osaava, kehitysmuuntoinen ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutunut.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niihin käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja muut tilapalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvonsäilymisestä, tuottavuudesta, monikäyttöisyydestä ja tehokkaasta käytöstä. Tilakeskuksen investoinnit ovat pitkävaikutteisia, joissa pyritään varmoihin ratkaisuihin, jotta kaupunkilaisille taataan turvalliset toimitilat ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset tilat.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2018	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2018 lopussa
Vetovoima	Tilakeskus osallistuu kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita koskevaan selvitystyöhön ja auttaa etsimään erilaisia yhteistyömalleja hankkeiden toteuttamiseksi myös ulkopuolisten toimijoiden kanssa	Liikunnan kärkihankkeet valittu ja priorisoitu, kulttuuritiloja koskevan taustaselvityksen valmistelu käynnistynyt. Kulttuurin kärkihankkeiden priorisointi tehdään vuonna 2019.
Kestävä kaupunki	Talonrakennuksen investointi-hankkeissa jatketaan vihreänteknologian kartoittamista ja hyödyntämistä. Näihin kuuluvat mm. energiatehokkaat ratkaisut, ilmaisenergia sekä älykkäät automaatiojärjestelmät.	Investointiohjelman mukaisissa kohdeissa toteutuneet ratkaisut
Elinvoima	Määritellään innovatiiviset hankinnat tarkemmin hankintasuunnitelmissa.	Hankinnat ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti
Kaupunkiympäristö	Toimitilojen terveellisyydestä, turvallisuudesta, esteettömyydestä ja viihtyisyydestä pidetään huolta. Korjausvelkaa vähennetään edelleen. Sisäilmatyöryhmälle tulevien sisäilmailmoitusten määrää seurataan vuosittain.	Korjausvelkalaskelma päivitetään vuosittain ja korjausvelka on vähentynyt. Sisäilmailmoitukset on käsitelty ja tarvittavat toimenpiteet on sovittu.

Kaupunkiympäristö Kaupungin keskeiset hallinnon toiminnot kootaan yhteen paikkaan.	Käynnistetään kokonaisuutta koskevan selvityksen laatiminen yhdessä Konsernihallinnon ja toimialojen kanssa	Selvitys on käynnissä
Hyvinvointi ja sivistys	Tilakeskus on aktiivisesti mukana liikuntapaikkasuunnitelman valmistelussa ja ohjelmoinnissa.	Liikuntapaikkasuunnitelman mukaiset hankkeet on huomioitu ohjelmoinnissa

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Joensuun Tilakeskuksen taloudellinen tulostavoite on -92 000 euroa. Peruspääomalle maksetaan 6 % (5,49 milj. euroa) korvaus.

Toimintavuonna tilakeskus tekee käyttötalousmenoilla käytöstä poistettujen kiinteistöjen purkutöitä ja niihin liittyviä tasearvojen alaskirjauksia yhteensä 1,07 milj. euron arvosta, mikä on huomioitu tulostavoitteessa. Vuosien 2018-2019 osalta purettavat kiinteistöt ja niiden talousvaikutukset on arvioitava erikseen.

Vuokrien indeksikorjaus on 0,73 %. Tilakeskuksen myyntivoittotavoite vuodelle 2018 on 250 000 euroa.

	TP2016	TA 2017	TA 2018
Tulostavoite, €	-219 180	-685 000	-92 000
Korvaus peruspääomasta, milj. €	5,49	5,49	5,49
Investoinnit, milj. € (brutto)	27,6	24,96	9,67
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	336 143	332 255	325 431
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	87 277	56 550	78 051
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ²)	370 473	265 477	283 778
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen vuokra (€/hm ² /kk)	9,82	9,85	9,71
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	7,13	10,31	11,17
Tilojen vuokrausaste (%)	96	97	94
Henkilöstö	16	17	18

Talousarviovuoden 2018 tulosbudjetti sekä vuonna 2018 purettavat tai myytävät kohteet on esitetty [liitteessä 4](#).

Talonrakennuksen investointiohjelma on esitetty investointiosassa.

	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	44 935	40 578	42 794	5,5	42 794	42 794
Toimintamenot	-29 825	-24 854	-25 670	3,3	-25 170	-25 170
Toimintakate	15 110	15 724	17 124	8,9	-17 624	-17 624

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ

	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Toimintatulot	60 686	41 922	40 946	-2,3	40 946	40 946
Toimintamenot	-65 522	-46 792	-47 257	1,0	-46 887	-46 887
Toimintakate	-4 836	-4 870	-6 311	29,6	-5 941	-5 941

* Ei sis. tulosaluetta 160 Tilakeskus

7.2 INVESTOINTIOSA

KAUPUNGINHALLITUS

120 YLEISHALLINTO

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-2 057	-19 161	-1 750	-90,9	-1 300	-1 300
Investointitulot	5 654	23 544	200	-99,2	200	200
Nettoinvestoinnit	3 597	4 383	-1 550	-135,4	-1 100	-1 100

* Vuoden 2017 talousarviolukuihin sisältyy sote- ja pelastustoimen kaluston siirrosta Siun sotelle sekä PKSSK:n purkamisesta aiheutuneet kirjaukset. Investointitulosten kirjauskäytäntö muuttuu vuodesta 2018 alkaen, minkä johdosta vuosien 2018-2020 investointitulot eivät ole vertailukelpoiset vuosiin 2016-2017 nähden.

Tulosalue sisältää tonttien ja maan hankinnan ja myynnin sekä muut yhteiset käyttöomaisuusinvestoinnit tai -sijoitukset. Investointituloihin kirjataan maan myynnistä saatava tulo tasearvosta.

Maanhankintaan on varattu 1,0 milj. euroa. Joensuun Keskusliikenneasema Oy:n osakkeiden hankintaan on varattu 0,45 milj. euroa (KH 14.8.2017 § 294). Osake- ja muihin hankintoihin on varattu 0,3 milj. euroa.

160 TILAKESKUS

	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-27 576	-24 960	-9 670	-61,3	-14 180	-9 800
Investointitulot	713	1 050	50	-95,2	375	50
Nettoinvestoinnit	-26 863	-23 910	-9 620	-59,8	-13 805	-9 750

* Investointitulosten kirjauskäytäntö muuttuu vuodesta 2018 alkaen, minkä johdosta vuosien 2018-2020 investointitulot eivät ole vertailukelpoiset vuosiin 2016-2017 nähden.

Talonrakennuksen investoinnit priorisoidaan seuraavasti:

- Palveluverkon kannalta välttämättömät kohteet (koulut, päiväkodit)
- Tilojen terveellisyydestä/ kunnosta huolehtiminen ja korjausvelan pienentäminen
- Liikuntaa ja vapaa-ajantoimintoja tukevan palveluverkon täydentäminen

Investointiohjelmaa tulee noudattaa hankkeiden järjestyksen ja aloittamisvuoden osalta. Suunnitelmassa yksilöidään yli 0,3 milj. euron hankkeet. Valtion viranomaisille annettavien investointiohjelmien tulee olla yhdenmukaisia tässä esitettävän ohjelman kanssa.

Mikäli investointiohjelmaan merkityn kohteen kustannusarvio ylittyy tai uhkaa ylittyä vähintään 10 %:lla tai ulkopuolinen rahoitus uhkaa jäädä olennaisesti (vähintään 20 % ohjelmaan merkittyä pienemmäksi, hanke on tuotava kaupunginhallituksen käsittelyyn).

Talonrakennuksen investointiohjelma 2018–2020

Hanke

Kust.arv. Aik. 2018 2019 2020
(milj. €)

Palveluverkon kannalta välttämättömät investoinnit						
Pataluodon yläkoulu, muutos yhtenäiskouluksi	2,07	M		2,07		
Enon koulukeskuksen tilaratkaisut **	1,80	M		0,20	1,60	
Tuupovaaran kouluratkaisut *	2,75	M		0,25	1,20	1,30
Marjalan koulu, laajennus *	5,00	M			1,00	4,00
Karsikon Pajakatu, 5-os. päiväkotit *	3,40	M		1,20	2,20	
Siilaisen terveysasema, peruskorjaus ja laajennus	45,90	M	44,90	1,00		
Tilojen terveellisyys/kunnosta huolehtimisen ja korjausvelan alentaminen						
Vesikkopuiston päiväkodin korvaus uudisrak. *	4,30	M			1,00	3,30
Harjoitusjäähalli 2 ja kilpajäähallin sosiaalityötilojen pkor.	6,73	M		3,10	3,63	
Pielisjoen linna, vesikaton korjaus *	0,50	M		0,50		
Wärtsilätalo, keittiön saneeraus	2,50	M		0,15	2,35	
Liikuntaa ja vapaa-ajantoimintoja tukevan palveluverkon täydentäminen						
Vrt. harjoitusjäähalli 2 (4,5 M€)						
Pienet hankkeet		M		1,20	1,20	1,20
Talonrakennus investoinnit yhteensä		M		9,67	14,18	9,80
Rakennusten myyntitulot (tasearvo) ja rahoitusosuudet		T		0,05	0,38	0,05
		N		9,62	13,81	9,75
Kiinteistöleasing hankkeet						
Nepenmäen yhtenäiskoulu, uudisrakennus	22,72	M	16,00	6,72		
Rantakylän normaalikoulu	14,29	M	4,00	10,29		
Hukanhaudan uusi päiväkotit (7-os)	4,15	M	1,70	2,45		
Hammaslahden uusi päiväkotit (5-os)	3,38	M	1,20	2,18		
Heinävaaran yläkoulu (moduulitilat)	4,50	M	3,70	0,80		
Kiinteistöleasing hankkeet yhteensä				22,44		

* Hanksuunnitelma on hyväksyttävä

** Periaatelinjauksen valittavasta ratkaisusta tekemättä, kustannusarvioit tarkentuvat kun ratkaisu on valittu ja hanksuunnitelma hyväksytty

Talonrakennuksen investointihankkeiden kuvaukset on esitetty liitteessä 4

HYVINVOINNIN TOIMIALA

400 HYVINVOINTIPALVELUJEN TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-50	-110	-50	-54,5	-50	-50
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-50	-110	-50	-54,5	-50	-50

Määräraha on tarkoitettu laulurinteen ja suurtahtumien toimintaedellytysten parantamiseen.

410 KOULUTUSPALVELUT

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-997	-850	-1 850	-117,6	-300	-300
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-997	-850	-1 850	-117,6	-300	-300

Nepenmäen koulun tilojen kalustamiseen ja varustamiseen on varattu 1 500 000 euroa. ICT-hankintoihin on varattu 350 000 euroa. Taloussuunnitelmakauden varaus vuosille 2019-2020 on perustaso uusiin hankintoihin. Uusien kohteiden taso ratkaistaan tapauskohtaisesti.

440 VARHAISKASVATUSPALVELUT

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	0	-210	-280	33,3	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	-210	-280	33,3	0	0

Määräraha on tarkoitettu Hukanhaudan ja Hammaslahden uusien päiväkotien kalustamiseen ja varustamiseen. Taloussuunnitelmakauden investoinnit ratkaistaan tapauskohtaisesti.

660 KULTTUURIPALVELUT

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-152	-106	-130	22,6	-100	-100
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-152	-106	-130	22,6	-100	-100

Määräraha on tarkoitettu kulttuuripalveluiden kalusto- ja laitehankintoihin. Vuonna 2018 jatketaan pääkirjaston lukusalin toimintakonseptin päivitystä ja museon varastohyllyjen uusimista. Lisäksi määrärahalta on varauduttu tekemään Bunkkerimuseon uudistamista.

Nepenmäen koulun yhteydessä toimivan kirjaston kalustaminen sisältyy koulutuspalvelujen tulosalueen investointimäärärahaan.

690 LIIKUNTAPALVELUT

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-137	-125	-125	0,0	-125	-125
Investointitulot	11	0	0	0,0	0	0
Nettoinvestoinnit	-126	-125	-125	0,0	-125	-125

Määräraha on tarkoitettu liikuntapalveluiden kalusto- ja laitehankintoihin. Kilpahallin joustokaukalo sisältyy talonrakennuksen jäähalli-investoinnin määrärahaan.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

75 KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA

280 YHDYSKUNTATEKNIikka

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-13 325	-15 640	-17 000	8,7	-15 100	-16 067
Investointitulot	0	0	0	0,0	0	0
Nettoinvestoinnit	-13 325	-15 640	-17 000	8,7	-15 100	-16 067

Yhdyskuntatekniikan investointeihin sisältyvät katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentaminen. Toteutuksessa noudatettava tärkeysjärjestys on seuraava:

1. uudisrakentaminen turvataan ja alueet tehdään valmiiksi asti
2. elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan
3. yhteistyöhankkeet toteutetaan sovitusti
4. omaisuuden arvo pyritään säilyttämään.

Vuodelle 2018 esitettyjen hankkeiden menokehys on yhteensä 17,0 milj. euroa.

Uudisrakentamiseen liittyvät investoinnit:

Uudisrakentamisinvestoinnit ajoitetaan niin, että kaikki luovutettavat tontit pystytään rakentamaan suunnitellusti. Tontin luovutuksessa varaudutaan noin 100 pientalotontin luovutukseen. Vuonna 2018 rakentamisen painopiste on edellisten vuosien tapaan Karhunmäen alueella. Haapajoen alueen, joka on Karhunmäen eteläpuolella olevaa, Karhunmäen kanssa yhtenäistä aluetta, rakentaminen käynnistetään. Karhunmäen ja Haapajoen alueisiin liittyen myös Vanhan valtatiejalankulku- ja pyöräilyolosuhteita parannetaan. Multimäen ensimmäisen vaiheen osalla tehdään vielä vähäisiä viimeistelytyöitä ja käynnistetään Multimäen toisen vaiheen suunnittelu. Myös Penttilänrannassa ja Marjalan saarella tehdään vähäisessä määrin rakentamista ja suunnittelua. Lisäksi Nepenmäen koulun edellyttämät pysäköintialueet toteutetaan ja Pataluodon rantaraitin rakentamista jatketaan. Heinävaarassa ja Louhiojalla käynnistetään uudisalueiden suunnittelu.

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamiseksi jatketaan Papinkankaan teollisuusalueen rakentamista.

Uudisalueiden puistohankkeet sisältävät uudisrakennusalueiden leikkipaikkojen ja puistoraittien rakentamista. Lisäksi tehdään Kiihtelysvaaraan uusi leikkipaikka. Uudisrakentamiseen liittyvään katu- ja puistorakentamiseen on suunniteltu käytettäväksi noin 3,6 milj. euroa.

Peruskorjausinvestoinnit

Katujen ja puistojen peruskorjaukseen on suunniteltu käytettäväksi noin 1,8 milj. euroa. Kauppakatu välillä Yläsatamakatu – Niskakatu peruskorjataan pyöräkatumaiseksi. Jakokunnantielle tehdään uuden päiväkodin edellyttämiä, turvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Mäntyläntie peruskorjataan tarpeellisilta osiltaan. Lisäksi tehdään vähäisessä määrin muita peruskorjaustyöitä. Ulkovalaistuksen muuttamiseen energiatehokkaammaksi valaistukseksi panostetaan edelleen melko voimakkaasti. Liikennevalojen saneeraukseen ja liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitettyjen parantamiskohteiden toteutukseen käytettävän rahoituksen on suunniteltu säilyvän aiempien vuosien tasolla.

Puistojen perusparantamisrahoituksella saneerataan Rauhanpuistoa ja tehdään leikkipaikkakorjauksia.

Vene- ja liikuntapaikkahankkeet

Varsinaisia venepaikkahankkeita ei vuonna 2017 ole toteutusohjelmassa. Ukonniemen sataman länsiosan laajennusosan täyttötöyt jatkuvat. Liikuntapaikkahankkeista toteutetaan Rantakylän kentän saneeraaminen tekonurmikentäksi, mutta tämän hankkeen toteutuminen edellyttää yksityisellä rahoituksella tehtävän hallihankkeen toteutuksen varmistumista. Niittylahdenrantaan rakennetaan pallokenttä. Lisäksi rahoitusta on varattu ulkoilureittiyhteyksien ja lähiliikuntaolosuhteiden parantamiseen. Vene- ja liikuntapaikkahankkeisiin on suunniteltu käytettäväksi noin 1,4 milj. euroa.

Kehittämishankkeet

Kehittämishankkeet ovat kaupunkistrategian toteuttamiskokonaisuuteen liittyviä hankkeita. Valtatien 6 parantaminen Raatekankaan eritasoliittymän kohdalla valmistuu. Symmetrisen kaupungin toteuttamiseen sisältyvistä hankkeista jatketaan Kauppatorin ja keskustan joukkoliikennejärjestelyjen toteutusta ja Rantakadun parantamista välillä Koskikatu – Siltakatu. Asemanseudun rakentaminen aloitetaan Itärannan ja Ket-tuvaarantien kohteista. Hukanhaudantielle varaudutaan toteuttamaan alikulkukäytävä osana ratapiha-hankkeen aloituksen mahdollistavaa rautatien ylikulkusillan uusimista. Tämän hankkeen toteutus edellyttää valtion rahoitusta ylikulkusiltahankeen osalta. Utrantien rantaraitin kehittämistä pyöräilyn olosuhteita paremmin palvelevaksi jatketaan kävelyn ja pyöräilyn toimenpidesuunnitelman linjausten mukaisesti. Itä-Suomen yliopiston muutosten vaatimiin investointeihin valmistaudutaan toteuttamalla Pataluodonkadun kehittämistoimet ja rakentamalla Opiskelijankatu. Mehtimäen alueella toteutetaan pysäköintialueiden ja jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien parantamistoita ja tehdään Mehtimäen pesäpallokentän hiekkatekonurmen saneeraus valmiiksi.

Suurten kehittämishankkeiden toteutukseen esitetään käytettäväksi vuonna 2018 yhteensä noin 10,2 milj. euroa, joka jakaantuu seuraavasti:

-	Telkäntie – Rantamutalantie jk+pp –tie	0,40 milj. euroa
-	Vt 6 Raatekankaan eritasoliittymä	1,15 milj. euroa
-	Symmetrisen kaupungin hankkeet:	
o	Kauppatori ja keskustan joukkoliikennejärjestelyt	4,80 milj. euroa
o	Rantakatu välillä Koskikatu – Siltakatu	0,60 milj. euroa
o	Kauppakatu väl. Papinkatu – Suvantokatu	0,07 milj. euroa
o	Asemanseutu	1,40 milj. euroa
o	Hukanhaudantien alikulku	0,47 milj. euroa
o	Green Park	0,06 milj. euroa
o	Vapaudenpuiston kehittäminen	0,03 milj. euroa
o	Mehtimäen alue	0,47 milj. euroa
-	Yliopiston kehittämistä tukevat hankkeet:	
o	Pataluodonkatu	0,43 milj. euroa
o	Opiskelijankatu	0,25 milj. euroa
o	Siltakatu väl. Länsikatu – Noljakantie	0,05 milj. euroa

Vuosien 2019 – 2020 investointisuunnitelma

Investointien vuosirahoituskehyksen on suunniteltu vuonna 2019 olevan hieman yli 15 milj. euroa ja vuonna 2020 hieman yli 16 milj. euroa. Tontinluovutusmäärä vuosina 2019 ja 2020 on suunniteltu olevan suunnilleen vuoden 2018 tasolla.

Asuinalueista eniten panostetaan Haapajoen alueen rakentamiseen. Karhunmäen ja Multimäen alueiden jatkorakentaminen jatkuu myös vahvana. Penttilänrannan ja Kainulan alueiden rakentaminen jatkuu. Uutena alueena on suunniteltu käynnistettäväksi Niittylahdenranta IV rakentaminen. Rantakylän palvelukeskuksen ympäristöä parannetaan. Hammaslahden Sorsalantien, Heinävaaran ja Louhiojan alueiden täydennysrakentaminen käynnistyy, mikäli tonttikysyntää on riittävästi. Liike- ja teollisuusalueiden rakentaminen keskittyy Papinkankaan alueelle.

Peruskorjausluontoisiin kohteisiin tulisi pystyä varaamaan vuosittain noin 3,5 - 4,0 milj. euroa, ettei korjausvelan määrä kasvaisi nykyisestä. Tähän ei investointisuunnitelmakaudella tultane pääsemään. Suunnitelmakaudella peruskorjaus keskittyy II-kaupunginosan katujen saneeraukseen, koska alue on vielä osittain sekaviemäröinnin piirissä, mikä ei nykyisin ole enää sallittua toimintaa. Lisäksi toteutetaan kiertoliittymät Sörtävalankadun ja Karjalankadun sekä Noljakantien ja Marjalantien risteysiin ja parannetaan joitakin huonokuntoisia jalkakäytäväosuuksia. Ulkovalaistuksen uusiminen energiatehokkaaksi valaistukseksi jatkuu. Puistojen peruskorjaus keskittyy pääosin leikkipaikkojen korjaukseen.

Venepaikka- ja satamahankkeista jatketaan Ukonniemen satama-alueen laajennustöitä ja toteutetaan Kiviniementien venesatama. Merkittävin liikuntapaikkakohde on Keskusurheilukentän peruskorjaus.

Kehittämishankkeet keskittyvät symmetrisen kaupungin hankkeisiin. Näitä ovat Kauppakadun, Koulukadun ja Malmikadun kehittäminen erityisesti jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi ja asemanseudun ympäristön hankkeiden, Green Park hankkeiden ja Vapaudenpuiston kehittämishankkeen käynnistäminen. Itä-Suomen yliopiston kehittämistä osaltaan mahdollistaviin investointeihin varaudutaan myös investointiohjelmassa.

Yhdyskuntatekniikan investointisuunnitelma vuosille 2018-2020

Uudisrakennus-, peruskorjaus- ja vene- ja liikuntapaikkahankkeista on esitetty vuosirahoitus yhteensä ja kehittämishankkeet yksilöityinä.

YHDYSKUNTATEKNIikka		v.2018	v.2019	v.2020	
1. Uudisrakentaminen		3 575 000	5 932 000	5 637 000	
2. Peruskorjaus		1 845 000	2 735 000	2 985 000	
3. Vene- ja liikuntapaikkahankkeet		1 405 000	1 188 000	550 000	
4. Kehittämishankkeet		Kust.arvio	10 175 000	5 245 000	6 895 000
Telkantie - Ranta-Mutalantie jk+pp -tie		800 000	400 000	400 000	
Raatekankaan eritasoliittymä ja Salpakankaankatu		4 566 000	1 150 000		
Oksojantie (Karsikon hypermarket, liikennevalot)		100 000		100 000	
Symmetrinen kaupunki -hankkeet					
Kauppatori, esiintymislava ja keskustan joukkoliikennejärjestelyt		5 581 000	4 800 000		
Rantakatu väl. Koskikatu - Siltakatu		650 000	600 000		
Koulukadun kehittäminen		2 865 000		40 000	725 000
Malmikadun kehittäminen		1 810 000		100 000	800 000
Kauppakatu väl. Papinkatu - Suvantokatu		1 100 000	70 000	1 030 000	
Joensuun asemanseutu		9 150 000	1 400 000	2 000 000	1 500 000
Hukanhaudantien alikulku Tapionkadun kohdalla (edellyttää valtion rahoituspäätöstä)		480 000	465 000		
Green Park		1 275 000	60 000	540 000	415 000
Vapaudenpuiston kehittäminen		680 000	30 000	600 000	50 000
Penttilänrannan venesataman rantarakenteet		5 200 000			1 500 000
Yliopiston kehittämistä tukevat hankkeet					
Pataluodonkatu		460 000	430 000		
Opiskelijankatu		265 000	250 000		
Siltakatu väl. Länsikatu - Noljakantie		1 250 000	50 000	200 000	1 000 000
Ruununnurmenpuiston alikulkuikäytävä		840 000			40 000
Siltakatu - Länsikatu kierto liittymä		700 000		35 000	665 000
Papinkadun puistoalue		200 000			200 000
Mehtimäki		1 542 000	470 000	200 000	
Menot yhteensä			17 000 000	15 100 000	16 067 000
Rahoitusosuus					
Rahoitusosuudet eivät ole vielä varmistuneet					
Menot netto yhteensä			17 000 000	15 100 000	16 067 000

90 TEKNISTEN PALVELUJEN JOHTOKUNTA

730 TEKNINEN KESKUS

1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos %	TS 2019	TS2020
Investointimenot	-1 103	-350	-200	42,9	-200	-200
Investointitulot	18	0	0	0,0	0	0
Nettoinvestoinnit	-1 085	-350	-200	42,9	-200	-200

Määräraha on tarkoitettu teknisen keskuksen kalusto- ja laitehankintoihin. Vuoden 2018 aikana on suunniteltu hankittavaksi kuntatekniikan liikennemerkkiauto, suurtehoruohonleikkuri ja takymetri –laite.

8 JOENSUUN VESI –LIIKELAITOS

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Joensuun Vesi -liikelaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Joensuun Vesi -liikelaitos huolehtii myös hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakennepalvelujen kanssa sovitun mukaisesti.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii teknisten palvelujen johtokunta.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

Joensuun Vesi –liikelaitoksen strategiset päämäärät vuosille 2018-2020

Joensuun Vesi -liikelaitoksen strategiset päämäärät vuosille 2018–2020 on johdettu kaupungin strategian pohjalta ja sen keskeisistä näkökulmista:

Vetovoima

Asiakkaiden luottamus vesihuollon toimivuuteen ja toimitusvarmuuteen säilytetään.

Laitos luo omalta osaltaan toimintaedellytykset niin elinkeinoelämän kehittymiselle kuin viihtyisälle elinympäristöllekin tarjoamalla laadukkaan talousveden ja käsittelemällä jätevedet niin, ettei vastaanottavan vesistön tila laitoksesta johtuvista syistä heikkene.

Puhdistamoprosesseja kehitetään jatkuvasti ja niiden toiminnoista aiheutuneita ilmapäästöjä vähennetään.

Kestävä kaupunki

Pohjavesialueista pidetään huolta ja uusien vedenottamoalueiden tutkimuksia jatketaan.

Talousvedelle asetetut laatuvaatimukset saavutetaan.

Jäteveden puhdistuksen lupaehtojen mukaiset vaatimukset täytetään kaikilla puhdistamoilla.

Omaisuuksien arvo säilytetään ja peruskorjausinvestointeihin varautumalla lisätään toimitus- sekä toimintavarmuutta järjestelmien ikääntyessä.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti ja huomioidaan ympäristönäkökohdat, energiatehokkaat ratkaisut ja uusiutuva energia niin rakentamisessa kuin ylläpidossa.

Talous pidetään tasapainossa huolehtien, että valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan ja toisaalta hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden.

Yhdessä tehden

Henkilökuntamme on ammattitaitoista, motivoitunutta ja sillä on aktiivinen ote oman työnsä kehittämisessä.

Kehitämme tulevaisuuden sähköisiä palveluja sekä teknisiä ratkaisuja yhteistyössä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Mahdollistamme vesihuollon kehittämisen myös toiminta-alueidemme ulkopuolella yhteistyössä alueen vesiosuuskuntien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

- Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta.
- Sähköisiä palveluja ja etäluentateknologiaa kehitetään ja otetaan käyttöön.
- Kuhasalon jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelykenttä siirretään vaiheittain Kontiosuon alueelle.
- Hinnastot päivitetään vastaamaan vesihuoltolaitosten uudistettuja maksuja koskevia ohjeita ja suosituksia huomioimalla elinkeinoelämän erityistarpeet.
- Laaditaan oma vesihuollon verkostosaneerausohjelma.
- Investoinneissa huomioidaan Joensuun seudun vesihuollon kehittämissuunnitelman 2016–2030 toimenpidesuosituksia.
- Arvioidaan ja mahdollistetaan Joensuun vesiosuuskuntien yhdistymisselvityksen mukaiset kehittämiskäytännöt.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Joensuun Vesi-liikelaitoksen taloudellinen tulostavoite (tilikauden tulos) on 2,55 milj. euroa.

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	15,51	15,86	16,07
Investoinnit, milj. € (netto)	6,57	6,29	6,52
Vesijohtoverkosto (km)	798	808	812
Viemäriverkosto (km)	902	909	915
- jätevesiviemäriverkosto	582	580	586
- hulevesiviemäriverkosto	320	329	329
Suoritteet			
Veden myynti (1000 m ³ /a)	4 221	4 250	4 220
Veden hinta €/m ³ (sis. alv)	1,82	1,86	1,90
Laskutettu jätevesi (1000 m ³ /a)	3 365	3 370	3 400
Jäteveden hinta €/m ³ (sis. alv)	2,39	2,44	2,49
Henkilöstö			
Vakinainen henkilöstö	46	48	47

Joensuun Vesi –liikelaitoksen talousarvio- ja suunnitelma esitys on liitteessä 5

9 RAHASTOT

Itsenäisinä taseyksikköinä toimivia rahastoja ovat tulevaisuusrahasto ja elinkeinorahasto. Rahastojen tulot ja menot yhdistellään muihin kaupungin vastaaviin eriin tilinpäätöksessä sekä talousarviossa kaupungin ulkoisessa tuloslaskelmassa ja ulkoisessa rahoituslaskelmassa.

Rahastojen sijoituspolitiikan mukaan (omistajaohjausjaosto 8.5.2017 § 52) rahastojen sijoitusvarallisuus on hajautettu siten, että osakesijoitusten vaihteluväli on 0-35 % ja korkosijoitusten 65-100 %.

Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2018 on 3 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 3,5 milj. euroa.

Tulevaisuusrahaston tuottoa on rahaston sääntöjen mukaan mahdollista käyttää edistämään pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Rahaston tuotosta voidaan käyttää rakennuskustannusindeksin muutoksen ylittävä osa.

Elinkeinorahaston pääomaa ja sen tuottoa voidaan käyttää rahastojen tarkoituksen mukaisesti strategisesti merkittäviin ja/tai välittömästi työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

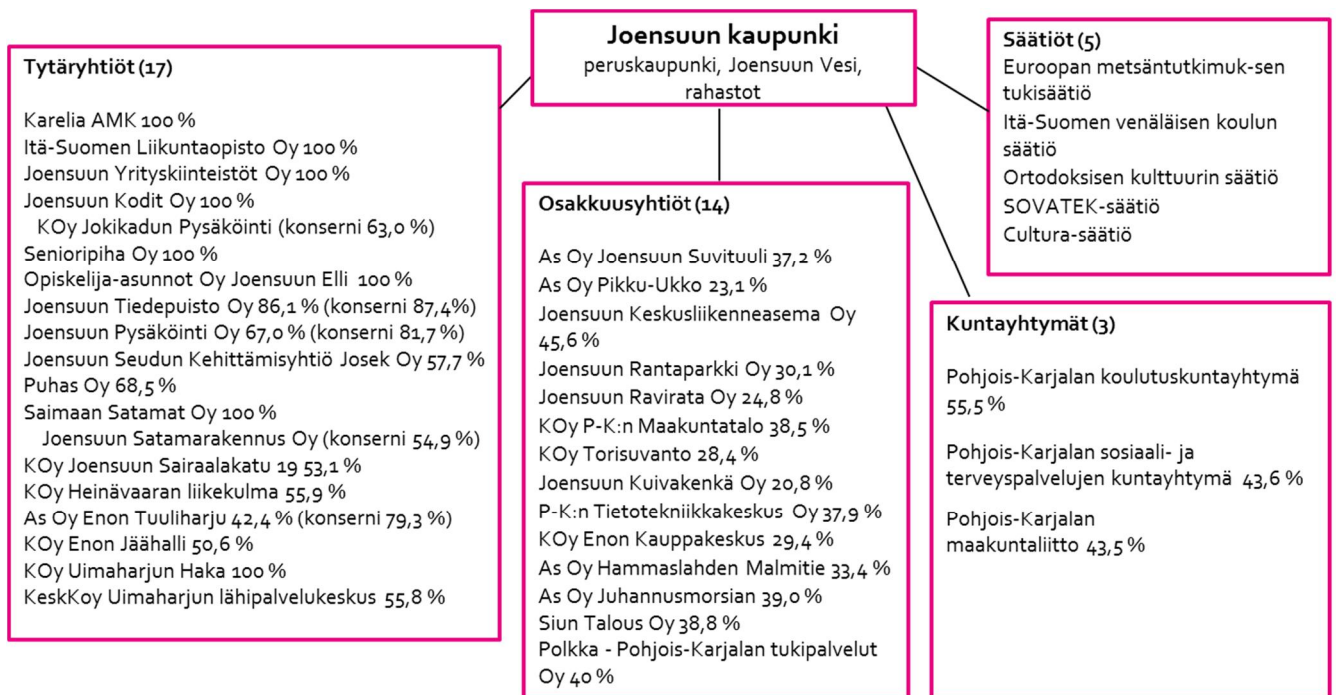
Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelma on liitteessä 6

10 KONSERNI JA KONSERNIYRITYKSET

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaa säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Joensuu konserniin kuuluu 1.9.2017 17 tytäryhtiötä sekä kaksi tytäryhtiön tytärtä. Kaupungilla on lisäksi 14 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20-50 %:n välillä. Kaupunki on jäsenenä kolmessa kuntayhtymässä ja lisäksi osallisena viidessä säätiössä.

Joensuun konserni 1.9.2017:

Konsernirakenteessa on tapahtunut vuoden 2017 aikana muutoksia. Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purettiin ja toiminta siirtyi 1.1.2017 lukien Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymälle. Kaupunki on lisäksi eronnut Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymästä 1.1.2017. Uimaharjun Palvelutalo Oy on fuusioitu Joensuun Kodit Oy:öön, ja KOy Kiihtelysvaaran Oravanyöryn omistus on myyty.

Kaupunginhallitus (KH 14.8.2017 § 294) on hyväksynyt esisopimuksen Joensuun Keskusliikenneasema Oy:n osakkeiden hankinnasta, jonka seurauksena kaupungin omistusosuus yhtiöstä nousee 100 %:iin.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto tulee mm. päättää kuntastrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Konserniohjauksen välineet ovat omistajapolitiikka, konserniohjeet, tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yritysten kanssa sekä hallitusten nimittäminen. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 § 36. Omistajapolitiikka sekä tavoite- ja tulossopimukset valmistellaan hyväksyttäväksi vuoden 2017 loppupuolella.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, elinvoimajohtokunta, kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö ja elinvoimajohtaja.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto vastaa konsernin omistajapolitiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltyjen yritysten osalta, yhteisöjen talouden ja toiminnan seurannasta, yhteensovittamisesta ja valvonnan järjestämisestä.

Konserniohjeiden mukaan omistajaohjausjaoston ohjauksessa ovat seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto antaa ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy
- Siun Talous Oy
- Polkka – Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy

Elinvoimajohtokunnan ohjauksessa ovat seuraavat tytäryhteisöt:

- Josek Oy
- Joensuun Tiedepuisto Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Muut yhteisöt ovat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kuntalain mukaan kaupungin talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja veloitteet, kuten konserniyritysten merkittävät investoinnit tai lainakannan muutokset.

Merkittävät tytäryhtiöiden suunnitellut investoinnit vuonna 2018:

<u>Investointimenot</u>	<u>1 000 euroa</u>
Opiskelija-asunnot Joensuun Elli Oy	38 200
Joensuun Kodit Oy	10 000
Joensuun Pysäköinti Oy	4 500
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	1 980
Puhas Oy	570

Merkittävät tytäryhtiöiden suunnitellut lainakannan muutokset vuonna 2018:

<u>Lainakannan muutos</u>	<u>1 000 euroa</u>
Opiskelija-asunnot Joensuun Elli Oy	38 200
Joensuun Kodit Oy	2 000
Joensuun Pysäköinti Oy	2 000
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	-922

11 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

11.1 TULOSLASKELMA

Peruskaupungin tuloslaskelma vuodelle 2018 on 5,49 milj. euroa alijäämäinen. Ulkoinen tulos (peruskau-
punki, Joensuun Vesi ja rahastot) on 0,56 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikateprosentti on 102 %.

Peruskaupungin tuloslaskelma, 1 000 euroa					
pl. liikelaitokset, rahastot, ml. sisäiset erät	TP 2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintakate	-384 533	-382 252	-383 850	-385 768	-390 740
Kunnallisvero	224 447	219 300	220 200	224 000	228 000
Kiinteistövero	20 727	20 800	20 900	21 100	21 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 132	20 400	21 750	22 400	23 000
Valtionosuudet	140 768	139 300	142 630	141 370	144 904
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	578	575	520	520	520
Muut rahoitustulot	7 859	7 025	7 030	7 020	7 020
Korkomenot	-1 358	-1 500	-1 500	-2 000	-2 400
Muut rahoitusmenot	-5 519	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Vuosikate	20 101	18 048	22 080	23 042	26 004
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-23 445	-25 020	-27 000	-28 000	-29 000
Arvonalentumiset	-684	-4 100	-570		
Satunnaiset erät		2 463			
Tilikauden tulos	-4 028	-8 609	-5 490	-4 958	-2 996
Poistoeron muutos	386	2 327			
Varausten muutos	1 172				
Rahastojen muutos	3				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 466	-6 282	-5 490	-4 958	-2 996

Ulkoinen tuloslaskelma 2018, 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Joensuun Vesi	Rahastot	Elimi- noinnit*	Yhteensä
Toimintakate	-383 850	8377	-10		-375 483
Kunnallisvero	220 200				220 200
Kiinteistövero	20 900				20 900
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 750				21 750
Valtionosuudet	142 630				142 630
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	520		200	-315	405
Muut rahoitustulot	7 030	6	3 610	-818	9 828
Korkomenot	-1 500	-315	0	315	-1 500
Muut rahoitusmenot	-5 600	-818	-300	818	-5 900
Vuosikate	22 080	7 250	3 500	0	32 830
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 000	-4 700			-31 700
Arvonalentumiset	-570				-570
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	-5 490	2 550	3 500	0	560
Poistoeron muutos					
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 490	2 550	3 500	0	560
* Eliminoitu sisäiset korot ja peruspääoman korko					

Ulkoisen tuloslaskelma, 1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Toimintakate	-377 827	-374 115	-375 483	-377 139	-381 921
Kunnallisvero	224 447	219 300	220 200	224 000	228 000
Kiinteistövero	20 727	20 800	20 900	21 100	21 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 132	20 400	21 750	22 400	23 000
Valtionosuudet	140 768	139 300	142 630	141 370	144 904
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	462	260	405	405	405
Muut rahoitustulot	4 684	10 493	9 828	9 816	9 816
Korkomenot	-1 358	-1 500	-1 500	-2 000	-2 400
Muut rahoitusmenot	-366	-5 600	-5 900	-5 900	-5 900
Vuosikate	28 669	29 338	32 830	34 052	37 204
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 808	-29 620	-31 700	-32 960	-34 150
Arvonalentumiset	-801	-4 100	-570		
Satunnaiset erät		2 463			
Tilikauden tulos	-941	-1 919	560	1 092	3 054
Poistoeron muutos	171	2 327			
Varausten muutos	2 109				
Rahastojen muutos	3				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 342	408	560	1 092	3 054

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Vuosikate %	96,8	87,0	101,7	103,3	108,9
Vuosikate €/asukas	377,8	386,1	426,8	440,9	480,0
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 euroa	27 585	27 994	28 554	29 646	32 700
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	364	368	371	384	422

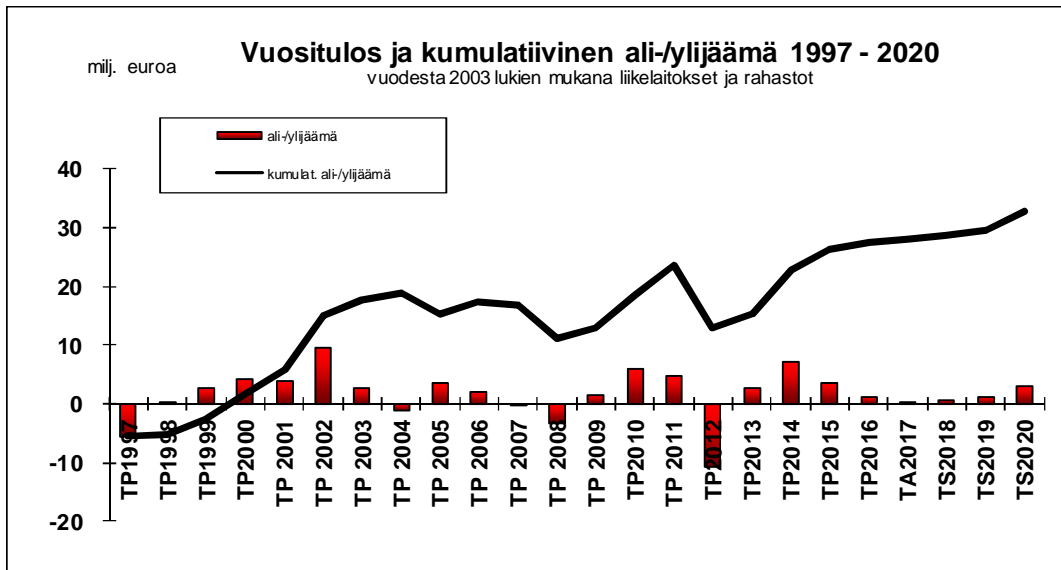
Peruskaupungin käyttötalouden toimintakatteen kasvu muutettuun talousarvioon nähden on 0,4 %. Ulkoisen tuloslaskelman toimintakatteen kasvu on muutettuun talousarvioon nähden peruskaupungin muutoksen tavoin 0,4 %.

Talousarvio ja taloussuunnitelma täyttävät kuntalain 110 §:n 3 momentin edellytykset, jonka mukaan *Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.*

Talousarvio ja taloussuunnitelma täyttävät strategiassa asetetut taloutta koskevat tavoitteet. Kaupungin talous on tasapainossa, veroprosentit kilpailukykyiset suhteessa verokkikaupunkeihin sekä Joensuun seudun muihin kuntiin ja toimintakatteen kasvu verotulojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa. Kaupunki on omalta osaltaan vaikuttanut Siun soten omistajaohjauksen siten, että kuntayhtymän kustannuskehitys säilyy kaupungin oman palvelutuotannon tavoin maltillisena.

Kaupungin vuoden 2016 taseen kumulatiivinen ylijäämä oli 27,6 milj. euroa. Ylijäämäpuskuri säilynee vuoden 2017 aikana ennallaan tai kasvaa hieman. Talousarvion mukainen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2018 lopussa 28,6 milj. euroa ja suunnittelukauden lopussa noin 32,7 milj. euroa. Kumulatiivisen ylijäämän kautta pystytään varautumaan strategiassa asetetun tavoitteen mukaisesti maakuntaudistuksen tiedossa oleviin sekä ennalta arvaamattomiin seurauksiin.

Taloussuunnitelmakauden mukainen ylijäämä edellyttää maltillista käyttötalouden toimintamenojen kasvua. Vuosien 2019-2020 taloussuunnitelma perustuu lähtökohtaisesti vuoden 2018 talousarvion tasolle. Taloussuunnitelmassa on huomioitu kilpailukykysojimuksen määräaikaisten lomarahaleikkauksen vaikutukset vuosille 2019-2020. Siun soten maksuosuuksien kasvu on arvioitu taloussuunnitelmakaudelle noin 1 %:n vuositasolle, mikä vastaa väestön ikääntymisestä aiheutuvaa palvelutarpeen kasvua. Koulutuspalvelujen taloussuunnitelmassa on huomioitu rakenteilla olevien kouluhankkeiden vaikutuksia käyttömenoihin sekä Rantakylän Normaalkoulun vaikutuksia käyttömenoihin sekä kotikuntakorvauksiin. Peruskaupungin poistotaso on viime vuosina noussut merkittävästi korkean investointitason seurauksena. Poistotason nousu jatkuu edelleen suunnitelmakautena. Mahdolliset muut kysynnän kasvusta, lainsäädännön muutoksista tai muista pakottavista tekijöistä aiheutuvat muut muutokset arvioidaan tulevien vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä.

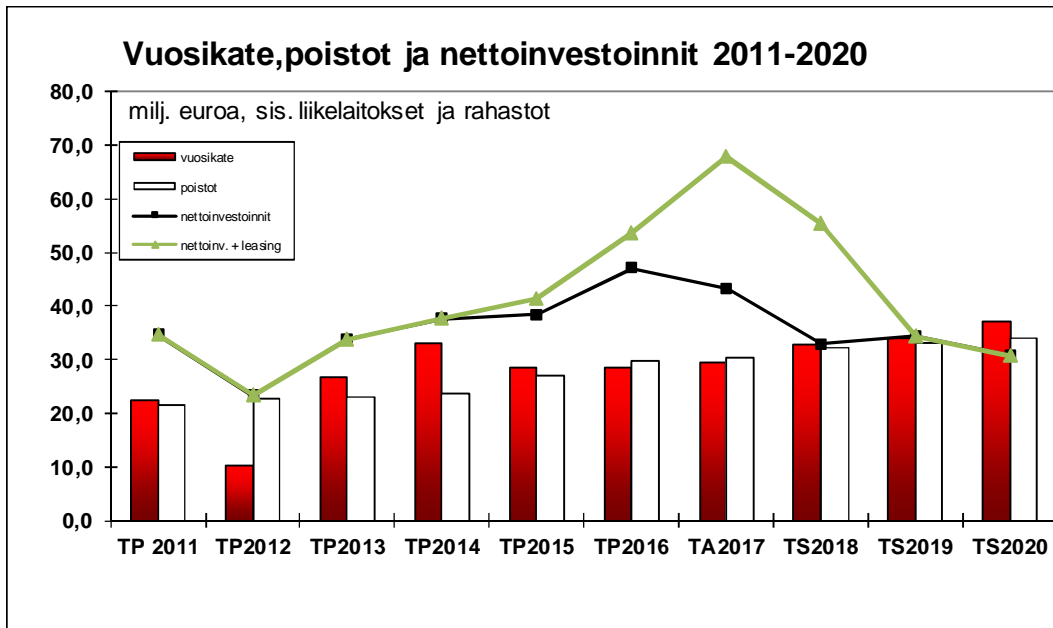
Sote- ja maakuntaudistuksen vaikutukset kaupungin talouteen huomioidaan uudistusta koskevien lakien vahvistuessa sekä muutoksen kuntakohtaisten vaikutusten tarkentuessa.

11.2 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Rahoituslaskelma kertoo, kuinka paljon toiminnan ja investointien rahavirta on yli-/alijäämäinen. Rahoitustoiminnan rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien kassavirta on katettu tai miten ylijäämäinen kassavirta on muuttanut rahoitusasemaa.

Rahoituslaskelma on rahavirtaluonteinen, sen lopussa esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan rahoitusarvopereiden sekä rahojen ja pankkisaamisten muutosta vuoden aikana.

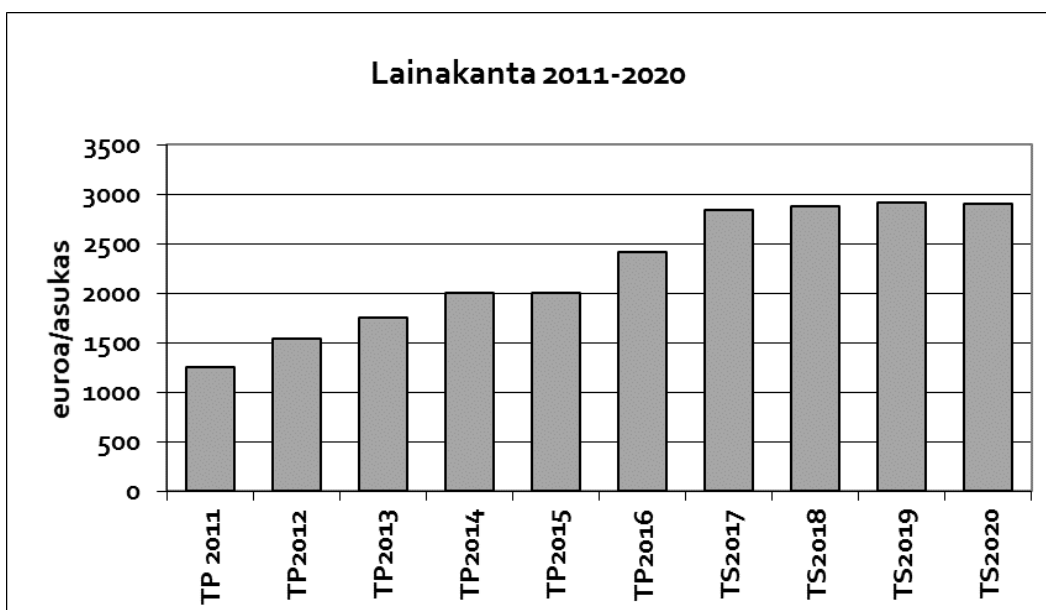
Peruskaupungin vuosikate ei riitä rahoittamaan nettoinvestointeja. Toiminnan ja investointien nettokassavirta vuonna 2018 on -8,7 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden nettokassavirta on -4,5 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoituslaskelman tulorahoituksen korjauserissä on huomioitu käyttötalouteen kohdistuvat myyntivoitot. Peruskaupungin myyntivoitoista Joensuun Tilakeskus –taseyksikölle kohdistuu 0,25 milj. euroa ja 4,2 milj. euroa ovat muun peruskaupungin myyntivoitoja (tonttien myyntivoitot). Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot on esitetty myyntitulojen mukaisina ja sisältävät siten myös myyntivoitot.

Antolainoissa vuokratilohankkeiden III-sijalainoihin on varattu 1,0 milj. euroa.

Peruskaupungin pitkäaikaisen lainan tarve vuodelle 2018 on 62 milj. euroa. Lainasalkun suojausasteen nostamiseksi lyhytaikaisen rahoituksen määrää vähennetään muuttamalla lyhytaikaista rahoitusta pitkäaikaiseksi lainaksi. Pitkäaikaista lainaa lyhennetään 26 milj. euroa. Lainakanta kasvaa 2 881 euroon/asukas vuonna 2018. Taloussuunnitelmakaudella lainakannan kasvu pysähtyisi, jos tulorahoituksen sekä investointien taso toteutuisi suunnitellusti.

Talonrakennushankkeita toteutetaan vuonna 2018 leasing-rahoituksella 22,4 milj. eurolla. Leasing-vastuiden määrä kasvaa siten vuoden 2018 aikana, mutta laskee hitaasti vuodesta 2019 lukien. Lainakanta ja leasingvastuiden kehitys huomioiden talousarvio- ja suunnitelma toteuttaa konsernistrategian lainakantaa sekä pitkäaikaisia vastuita koskevaa kehitystavoitetta.

Rahoitusosan vaikutus maksuvalmiuteen on peruskaupungin osalta -2,7 milj. euroa ja liikelaitos ja rahastot huomioiden 1,5 milj. euroa.

Kaupungin takausvastuut 31.12.2017 olivat 107,7 milj. euroa, joista konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset 106,2 milj. euroa. Takausvastuut nousevat vuosien 2017-2018 aikana vuonna 2017 tehtyjen takauspäätösten johdosta (erityisesti Opiskelija-asunnot Elli Oy:n talonrakennushankkeet).

Peruskaupungin rahoituslaskelma, 1 000 euroa					
pl.liikelaitokset ja rahastot ml. sisäiset erät	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	20 101	18 048	22 080	23 042	26 004
Satunnaiset erät		2 463			
Tulorahoituksen korjauserät	-5 322	-5 713	-4 450	-3 250	-3 250
	14 779	14 798	17 630	19 792	22 754
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-45 937	-45 457	-31 055	-31 355	-27 942
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	442	750		325	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	6 075	7 744	4 700	3 500	3 500
	-39 420	-36 963	-26 355	-27 530	-24 442
Toiminnan ja investointien rahavirta	-24 641	-22 165	-8 725	-7 738	-1 688
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-4 938	-615	-1 000	-500	-500
Antolainasaamisten vähennys	1 403	1 000	1 000	1 000	1 000
	-3 535	385	0	500	500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000	42 000	62 000	36 000	33 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 583	-25 100	-26 000	-32 500	-33 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	12 567	15 000	-30 000		
	30 984	31 900	6 000	3 500	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
		-16 000			
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 808	-5 880	-2 725	-3 738	-1 188

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Lainakanta	183 746	215 646	221 646	225 146	225 146
Lainakanta euroa/asukas	2 421	2 838	2 881	2 915	2 905

Ulkoinen rahoituslaskelma 2018, 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Yhteensä
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	22 080	7 250	3 500	32 830
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-4 450			-4 450
	17 630	7 250	3 500	28 380
Investointien rahavirta				
Investointimenot (-)	-31 055	-7 190		-38 245
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	0	670		670
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	4 700			4 700
	-26 355	-6 520	0	-32 875
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 725	730	3 500	-4 495
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 000			-1 000
Antolainasaamisten vähennys	1 000			1 000
	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	62 000			62 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-26 000			-26 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-30 000			-30 000
	6 000	0	0	6 000
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 725	730	3 500	1 505

Ulkoinen rahoituslaskelma 1 000 euroa	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	28 669	29 338	32 830	34 052	37 204
Satunnaiset erät	0	2 463	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-5 329	-5 713	-4 450	-3 250	-3 250
	23 339	26 088	28 380	30 802	33 954
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-54 098	-52 042	-38 245	-38 405	-34 512
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	849	1 045	670	680	210
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	6 154	7 744	4 700	3 500	3 500
	-47 096	-43 253	-32 875	-34 225	-30 802
Toiminnan ja investointien rahavirta	-23 756	-17 165	-4 495	-3 423	3 152
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-4 947	-615	-1 000	-500	-500
Antolainasaamisten vähennys	1 727	1 000	1 000	1 000	1 000
	-3 220	385	0	500	500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40 000	42 000	62 000	36 000	33 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 583	-25 100	-26 000	-32 500	-33 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	13 706	15 000	-30 000	0	0
	32 123	31 900	6 000	3 500	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-3 442	-16 000	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 704	-880	1 505	577	3 652

YHTEENVETO MUUTOKSISTA TULOSALUEITTAIN		
1 000 euroa		
10 Kaupunginvaltuusto		
<u>100 Valtuusto</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-456	
- vaalien järjestäminen	182	Presidentin ja maakuntavaalit v. 2018, v. 2017 kunnallisvaalit
- valtuustoryhmien toiminnan tuki	-1	Valtuustoryhmien toiminnan tuen korotus
Talousarvio 2018	-275	
11 Tarkastuslautakunta		
<u>110 Talouden ja hallinnon tarkastus</u>		
Talousarvio 2017	-110	
- tark.päivien muutos	6	Tark.päivien määrän vähennys, sote yt-tark.toimikunta pois
Talousarvio 2018	-104	
12 Kaupunginhallitus		
<u>120 Yleishallinto</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-8 221	
- kiky työnantajamaksujen muutos	3	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- myyntivoittojen taso	1 200	Myyntivoittojen taso vuodelle 2018 4,2 me, vuonna 2017 3 me
- valtiosääntöoikeuden prof.rahoitus v.2016-2017	50	Valt.sääntöoikeuden prof.rahoitus jää pois (vuodet 2016-2017)
- tuotantojohtajan palkkavarauus	75	Tuotantojoht.palkka v. 2017 ao. tulosalueella, jää pois
- Enon torialueen katos v. 2017	13	V.2017 tulosalueelle kohdistunut Enon torialueen katoksen varaus
- varautuminen virka- ja työeht.sop.vaikutuksiin	-840	Sopimuskausi päättyy 31.1.2018
- Leader-rahoitusosuus	5	Leader-rahoitusosuuden tarkentuminen
- verotuskustannukset	203	Verotuskustannusten pienentyminen/ennakkotieto
- kohdentamattomat eläkevastuut	200	Eläkevastuiden taso vuoden 2017 toteutuneen tason mukaisesti
- asukas- ja kyläyhdy.toim.avustukset	-2	Asukas- ja kyläyhdy.toim.avustusten korotus
Talousarvio 2018	-7 314	
<u>140 Työllistäminen</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-13 156	
- kiky työnantajamaksujen muutos	8	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- maksuosuus tmt-laskusta Kelalle	500	Tmt maksuosuudet v.2016 tasolle työllisyystil.parantumisen myötä
- aktivointitoimenpiteiden lisäys	-500	Lisäys aktivointitoimenpiteisiin
Talousarvio 2018	-13 148	
<u>150 Konsernipalvelut</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-4 493	
- kiky työnantajamaksujen muutos	12	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- strategian valmistelun määrärahat 2017	20	Vuonna 2017 strategian valmistelun määrärahat, jää pois
- strategisen suunnittelun määrärahatarkistus	-12	Strat.suunn.vastuualueen muiden kulujen varaus
- tietosuojaja-asetus/omarahoitusosuus	-10	EU:n tietosuojaja-asetuksen muutoksiin varautuminen/PTTK hanke
- hallintopalv./henkilöstövaikutukset	-38	Hallintopäällikkö 12 kk, palv.pisteiden henk.muutokset
Talousarvio 2018	-4 521	
<u>160 Tilakeskus</u>		
Talousarvio 2017	15 724	Tilakeskuksen talousarvion mukainen toimintakate
- kiky työnantajamaksujen muutos	5	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- tilamuutosten vaikutus vuokratuloihin	2 216	Tilamuutosten vaikutus vuokratuloihin
- tilamuutosten vaikutus vuokramenoihin	-632	Tilamuutosten vaikutus vuokramen., sis. maa-alueen vuokr.muut.
- vakuutusten ja verojen ym. menojen muutos	-69	Vakuutusmaksujen ja väl.ja välitt.verojen muutos
- vuoden 2017 pohjassa olevat purkukulut	380	Vuoden 2017 pohjassa olleet purkukulut
- vuoden 2018 kohteiden purkukulut	-500	Vuonna 2018 purettavat kohteet
Talousarvio 2018	17 124	Toimintakate, tulostavoite -92 te
<u>170 Siun soten maksuosuudet</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-234 877	
- sotepalveluiden maksuosuuden muutos	-1 796	Siun soten maks.osuudet yht. v.2017 taso, Jns asukasluvun muutos
- sotepalveluiden eläkevastuiden muutos	31	Eläkemen.Kevan kasvuvarion mukaan, varheet v. 2017 tasolla
- ympäristöterveydenhuollon maksuosuuden muutos	36	TA2017 liian korkea, Siun soten maks.osuudet yht. v.2017 taso
- pelastustoimen maksuosuuden muutos	-62	Siun soten maks.osuudet yht. v.2017 taso, Jns asukasluvun muutos
Talousarvio 2018	-236 668	
<u>Kaupunginhallitus yhteensä</u>		
- kiky työnantajamaksujen muutos	28	
- muut muutokset	469	
Talousarvio 2018	-244 527	

18 Elinvoimapalvelut		
<u>184 Elinvoimapalvelut</u>		
Talousarvio 2017	-2 330	
- kiky työnantajamaksujen muutos	1	
- Tiedepuiston rahoitus/yrityshautamo	-100	Yrityshautomo 200te, muu Tiedepuiston rahoitus 200te
- elinvoiman toimintaraha	-50	Elinvoiman toimialan toimintamäärärahan lisäys
- Josekin rahoitusosuuden muutos	-11	Asukasluvun muutoksen vaikutus Josekin rahoitusosuuteen
Talousarvio 2018	-2 490	
<u>190 Joensuun seudun hankintatoimi</u>		
Talousarvio 2017	0	
- kiky työnantajamaksujen muutos	3	
- toimintatulojen muutos menomuutosta vastaavasti	-3	
Talousarvio 2018	0	
<u>Elinvoimapalvelut yhteensä</u>	-2 330	
- kiky työnantajamaksujen muutos	4	
- muut muutokset	-164	
Talousarvio 2018	-2 490	
45 Hyvinvointipalvelut		
<u>400 Hyvinvointipalv. talous- ja hallintopalvelut</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-1 864	
- kiky työnantajamaksujen muutos	4	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- tapahtumapalveluiden vuoden 2017 ta-muutos	163	Vuoden 2017 ylityksen vähennys
- varautuminen ampumahiihdon kisojen tekn.tukeen	-100	Varautuminen ampumahiihdon kisojen tekn.tukeen
- avustukset	-5	Avustusmäärärahan korotus
Talousarvio 2018	-1 802	
<u>410 Koulutuspalvelut</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-66 579	
- kiky työnantajamaksujen muutos	197	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- palveluverkon muutosten vaikutus tilavuokriin	-970	Nepenmäki, Rantakylän monitoimihalli + lisätilat, Heinävaaran yk
- Heinävaaran kouluun liittyvät tilapäisjärjestelyt	180	Vuodelle 2017 kohdistuneet tilapäisjärj.kulut
- Reijolan kouluun liittyvät tilapäisjärjestelyt	20	Vuodelle 2017 kohdistuneet tilapäisjärj.kulut
- koulukuljetusten suunnittelun parantuminen	150	Koulukuljetusten järjestämisestä saatava säästö
- vaikeasti vammaisten opetuksen järjestäminen	-275	Uusien ryhmien perustaminen, valtionosuuskasvu vastaavasti
- maahanmuuttajaopetuksen muutos	50	Oppilasmäärien muutoksen vaikutus käyttötalouteen
- av-laitteistojen uusinta käyttötaloudesta	-50	Av-laitteistojen hankinta ja uusinta, muutos vuoteen 2017
- Rantakylän koulun siirtyminen Normaalkouluksi	1 050	Koulujärjestelyn vaikutus käyttötalouteen
Talousarvio 2018	-66 227	
<u>440 Varhaiskasvatuspalvelut</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-38 979	
- kiky työnantajamaksujen muutos	133	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset	-710	Asiakasmaksulain muutosten vaikutus päiväkodit, pph, yksityinen
- hoitoaik.perust.laskutus	-200	Tulojen muutos, henk.resurssien käytön tehostuminen
- toiminnanohjausjärjestelmä/ICT-kulujen muutos	70	Daisyjärjestelmän myötä järjestelmäkulu pienenee
- tilamuutosten vaikutus vuokramenoihin	-44	Uudet tilat, vanhojen poistuminen, siirtotilat
- perhepäivähoidon muutos	450	Lasten määrä perhepäivähoidossa vähenee
- yksityisen päivähoiton muutos	-800	Vuonna 2017 alkaneiden ryhmien vaikutus vuodelle 2018
- päiväkotiryhmien muutos	195	Metsätähti, Soutajanpuiston ja Tuulikanteleen muutokset
Talousarvio 2018	-39 885	
<u>455 Nuorisopalvelut</u>		
Talousarvio 2017	-1 675	
- kiky työnantajamaksujen muutos	4	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- nuorisovaltuustovaalit	-15	Nuorisovaltuustovaalien järjestäminen vuonna 2018
- avustukset	-5	Avustusmäärärahan korotus
Talousarvio 2018	-1 691	

<u>660 Kulttuuripalvelut</u>		
Talousarvio 2017	-12 804	
- kiky työnantajamaksujen muutos	58	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- Suomi 100v juhluvuoden lisämääräraha	166	Vuodelle 2018 varattu Suomi 100v juhluvuoden lisäys jää pois
- konservatorion juhluvuosi, historiikki	-20	Juhluvuosi, historiikin valmistelun kustannukset
- kansalaisopiston juhluvuoden, historiikki	10	Vuodelle 2017 varatut historiikin valmistelun viivästyminen
- musiikin kärkitapahtuma	-50	Musiikin kärkitapahtuman rahoitus vuodelle 2018
- avustukset	-7	Avustusmäärärahan korotus
Talousarvio 2018	-12 647	
<u>690 Liikuntapalvelut</u>		
Talousarvio 2017	-7 561	
- kiky työnantajamaksujen muutos	14	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- liikuntatiloja koskevat tilamuutokset	-233	Monitoimihalli, painitilan, Noljakan punttisali ja ampurata, Kanervala
- pesäpallokentän katsomon vuokra	-102	Katsomo valmistuu 4/2018, vuokra 12 700 €/kk, 8 kk vuonna 2018
- avustukset	-10	Avustusmäärärahan korotus
Talousarvio 2018	-7 892	
<u>Hyvinvointipalvelut yhteensä</u>		
Talousarvio 2017 (muutettu)	-129 462	
- kiky työnantajamaksujen muutos	411	
- muut muutokset	-1 092	
Talousarvio 2018	-130 144	
75 Kaupunkirakennelautakunta		
<u>210 Kaupunkirakennelautakunnan yhteiset palvelut</u>		
Talousarvio 2017	-1 233	
- kiky työnantajamaksujen muutos	2	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- eläkemenoperusteisen maksun muutos	8	Eläkemenoperusteisen maksun muutos
- Kummuntien kevyenliikenteen väylä	-370	Kummuntien kevyenliikenteen väylän rakentamisen kust.osallistuminen
Talousarvio 2018	-1 593	
<u>240 Yhdyskuntasuunnittelu</u>		
Talousarvio 2017	-2 145	
- kiky työnantajamaksujen muutos	5	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- maankäyttökorvausten muutos	-600	Talousarvio vuonna 2018 0,2 me, vuonna 2017 taso 0,8 me
- joukkoliikenteen tulojen ja menojen tarkistus	-85	Joukkoliik.logistikko, menojen ja tulojen tarkistus v. 2017 pohjalta
- siirto yhdyskuntatekniikan tulosalueelta	-38	Toimielimen sisäinen siirto tulosalueiden välillä
Talousarvio 2018	-2 863	
<u>270 Maaomaisuus</u>		
Talousarvio 2017	6 643	
- kiky työnantajamaksujen muutos	7	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- maankäyttökorvausten muutos	-475	Vuonna 2018 ei ennakoitavissa maankäyttökorvaustuloja
- esirakentamisen väheneminen	-60	Käyttötalouteen tuloutuvat esirakentamisen tulot vähenevät
- tulojen muutos	147	Tulojen kasvu (tonttivuokrat, metsänmyynti)
Talousarvio 2018	6 262	
<u>280 Yhdyskuntatekniikka</u>		
Talousarvio 2017	-7 834	
- kiky työnantajamaksujen muutos	15	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018
- eläkemenoperusteisen maksun muutos	34	Eläkemenoperusteisen maksun muutos
- tulojen muutos	12	Pysäköintitunnukset, muut tulot
- hulevesimaksujen vähennys	50	Hulevesimaksu pienenee
- liikenneväylien hoito	-100	Liikenneväylien määrän kasvu, keskusta-alueen katulämmitys
- siirto yhdyskuntasuunnittelun tulosalueelle	38	Toimielimen sisäinen siirto tulosalueiden välillä
Talousarvio 2018	-7 785	
<u>Kaupunkirakennelautakunta yhteensä</u>		
Talousarvio 2017	-4 569	
- kiky työnantajamaksujen muutos	29	
- muut muutokset	-1 439	
Talousarvio 2018	-5 979	

80 Joensuun alueellinen jätelautakunta			
<u>810 Joensuun alueellinen jätelauta</u>			
Talousarvio 2017	0		
- kiky työnantajamaksujen muutos	1	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- toimintamenojen tarkistus	-5	Lautakunnan kokousten määrä ja koulutukset, ict-kulut	
- toimintatulojen tarkistus	4	Toimintatulojen tarkistus menomuutoksia vastaavaksi	
Talousarvio 2018	0		
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta			
<u>850 Rakennus- ja ympäristölautakunta</u>			
Talousarvio 2017	-134		
- ei muutoksia	0		
Talousarvio 2018	-134		
<u>860 Pysäköinninvalvonta</u>			
Talousarvio 2017	413		
- kiky työnantajamaksujen muutos	2	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- pysäköintivirhemaksujen muutos	-75	Pysäköintivirhemaksut vähentyneet torialueen muutosten johdosta	
- toimintamenojen muutos	7	Toimenpiteiden vaikutus vuonna 2018, eläkemenoper.maksut	
Talousarvio 2018	347		
<u>870 Rakennusvalvonta</u>			
Talousarvio 2017	-96		
- kiky työnantajamaksujen muutos	3	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- toimintatulojen muutos	26	Rakennuslupien määrä ja taksamuutoksen vaikutus	
- toimintamenojen muutos	5	Sähk. rakennuslupahankinta v. 2017, eläkemen.maksujen muutos	
Talousarvio 2018	-62		
<u>880 Ympäristönsuojelu</u>			
Talousarvio 2017	-254		
- kiky työnantajamaksujen muutos	1	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- Ilmastotori -hanke päätty	0	Tulojen ja menojen vähennys -130te, ei katevaikutusta	
Talousarvio 2018	-253		
<u>Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä</u>			
Talousarvio 2017	-71		
- kiky työnantajamaksujen muutos	6		
- muut muutokset	-37		
Talousarvio 2018	-102		
90 Teknisten palvelujen johtokunta			
<u>730 Tekninen keskus</u>			
Talousarvio 2017	-230		
- kiky työnantajamaksujen muutos	33	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- kikyn vaikutus tulokertymään	-33	Kikyn työnantajamaksujen muutoksen vaikutus vuodelle 2018	
- muiden muutosten vaikutus menoihin	61	Muut muutokset, mm. kuljetukset, autojen huolto, Myk	
- muiden muutosten vaikutus tuloihin	-61	Muut muutokset, mm. kuljetukset, autojen huolto, Myk	
Talousarvio 2018	-230		
Peruskaupunki yhteensä	-383 850		

PERUSKAUPUNGIN TULOSLASKELMIEN YHTEENVETO

LIITE 2

Tiliryhmä/toimielin 1 000 euroa	Kaupungin- valtuusto	Tarkastus- lautakunta	Kaupungin- hallitus	Elinvoima- palvelut	Hyvinvointi- palvelut	Kaupunki- rakennelk	Joensuun alueellinen jätelautak	Rakennus- ja ympäristö- lautakunta	Teknisten palvelujen johtokunta	Perus- kaupunki yhteensä
Toimintatuotot	268	0	55 054	695	13 130	15 154	205	1 493	20 594	106 593
Myyntituotot	0	0	2 117	0	2 608	6 502	205	26	19 782	31 240
Maksutuotot	0	0	0	0	6 858	602	0	740	75	8 275
Tuet ja avustukset	268	0	2 896	0	1 467	840	0	5	0	5 476
Muut toimintatuotot	0	0	50 041	695	2 197	7 210	0	722	737	61 602
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	3 500	0	0	0	3 500
Toimintakulut	-543	-104	-299 580	-3 185	-143 274	-24 633	-205	-1 595	-20 824	-493 945
Henkilöstökulut	-385	-41	-17 587	-609	-74 642	-3 258	-148	-1 105	-6 596	-104 370
Palkat ja palkkiot	-357	-40	-8 583	-502	-60 094	-2 273	-124	-856	-5 023	-77 852
Henkilösivukulut	-28	-1	-9 003	-107	-14 548	-985	-23	-249	-1 574	-26 518
Eläkekulut	-22	0	-8 629	-84	-11 875	-887	18	-212	-1 352	-23 043
Muut henkilösivukulut	-6	0	-375	-22	-2 673	-98	5	-37	-222	-3 429
Palvelujen ostot	-106	-58	-248 234	-2 488	-28 860	-19 315	-42	-303	-10 650	-310 054
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10	0	-6 231	-8	-3 158	-842	-1	-34	-2 129	-12 414
Avustukset	0	0	-12 142	0	-10 206	-689	0	0	0	-23 037
Muut toimintakulut	-43	-6	-15 386	-80	-26 408	-529	-15	-153	-1 449	-44 068
Toimintakate	-275	-104	-244 527	-2 490	-130 144	-5 979	0	-102	-230	-383 850
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	-11 990	0	-1 670	-12 900	0	0	-440	-27 000
Arvonalentumiset			-570							-570

INVESTOINTIOSAN YHTEENVETO					
	TP 2016	Ta 2017	TA2018	TA2019	TA2020
12 Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Investointitulot	5 653 959	23 544 000	200 000	200 000	200 000
Investointimenot	-2 056 528	-19 161 000	-1 750 000	-1 300 000	-1 300 000
Nettoinvestoinnit	3 597 431	4 383 000	-1 550 000	-1 100 000	-1 100 000
160 Tilakeskus					
Investointitulot	712 984	1 050 000	50 000	375 000	50 000
Investointimenot	-27 576 034	-24 960 000	-9 670 000	-14 180 000	-9 800 000
Nettoinvestoinnit	-26 863 050	-23 910 000	-9 620 000	-13 805 000	-9 750 000
12 Kaupunginhallitus yhteensä					
Investointitulot	6 366 943	4 250 000	250 000	575 000	250 000
Investointimenot	-29 659 234	-26 260 000	-11 420 000	-15 480 000	-11 100 000
Nettoinvestoinnit	-23 292 291	-22 010 000	-11 170 000	-14 905 000	-10 850 000
45 Hyvinvointipalvelut					
400 Hyvinvointipalv. talous ja hal					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-49 559	-110 000	-50 000	-50 000	-50 000
Nettoinvestoinnit	-49 559	-110 000	-50 000	-50 000	-50 000
410 Koulutuspalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-997 298	-850 000	-1 850 000	-300 000	-300 000
Nettoinvestoinnit	-997 298	-850 000	-1 850 000	-300 000	-300 000
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	0	-210 000	-280 000	0	0
Nettoinvestoinnit	0	-210 000	-280 000	0	0
660 Kulttuuripalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-151 767	-106 000	-130 000	-100 000	-100 000
Nettoinvestoinnit	-151 767	-106 000	-130 000	-100 000	-100 000
690 Liikuntapalvelut					
Investointitulot	10 615	0	0	0	0
Investointimenot	-136 863	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
Nettoinvestoinnit	-126 248	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
45 Hyvinvointipalvelut yhteensä					
Investointitulot	10 615	0	0	0	0
Investointimenot	-1 335 488	-1 421 000	-2 435 000	-575 000	-575 000
Nettoinvestoinnit	-1 324 873	-1 421 000	-2 435 000	-575 000	-575 000
75 Kaupunkirakennelautakunta					
280 Yhdyskuntatekniikka					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-13 325 000	-15 640 000	-17 000 000	-15 100 000	-16 067 000
Nettoinvestoinnit	-13 325 000	-15 640 000	-17 000 000	-15 100 000	-16 067 000
75 Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-13 325 000	-15 640 000	-17 000 000	-15 100 000	-16 067 000
Nettoinvestoinnit	-13 325 000	-15 640 000	-17 000 000	-15 100 000	-16 067 000
90 Teknisten palveluiden johtokun					
730 Tekninen keskus					
Investointitulot	18 000	0	0	0	0
Investointimenot	-1 103 114	-350 000	-200 000	-200 000	-200 000
Nettoinvestoinnit	-1 085 114	-350 000	-200 000	-200 000	-200 000
90 Teknisten palveluiden johtokun yhteensä					
Investointitulot	18 000	0	0	0	0
Investointimenot	-1 103 114	-350 000	-200 000	-200 000	-200 000
Nettoinvestoinnit	-1 085 114	-350 000	-200 000	-200 000	-200 000
PERUSKAUPUNKI YHTEENSÄ					
Investointitulot	6 516 557	4 250 000	250 000	575 000	250 000
Investointimenot	-45 936 829	-43 696 000	-31 055 000	-31 355 000	-27 942 000
Nettoinvestoinnit	-39 420 272	-39 446 000	-30 805 000	-30 780 000	-27 692 000
Nettoinv. myyntivoitto huomioiden			-26 355 000	-27 530 000	-24 442 000

PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUS VUONNA 2018

Ikärakenteen laskennalliset kustannukset

Ikärakenne	Määrä	Perushinta	Lask.kust.
0-5-vuotiaat	4 378	8 333,60	36 484 501
6-vuotiaat	723	8 842,70	6 393 272
7-12-vuotiaat	4 266	7 410,99	31 615 283
13-15-vuotiaat	2 181	12 728,20	27 760 204
16-18-vuotiaat	2 453	4 077,09	10 001 102
19-64-vuotiaat	46 456	1 026,13	47 669 895
65-74-vuotiaat	8 636	2 063,77	17 822 718
75-84-vuotiaat	4 798	5 656,61	27 140 415
yli 84-vuotiaat	1 957	19 223,19	37 619 783
Ikärakenne yhteensä:	75 848	3 197,28	242 507 173

Sairastavuuden laskennalliset kustannukset

Sairastavuuskerroin	1,16
Sairastavuuden perushinta	1 155
Sairastavuuden laskennallinen kustannus	101 757 893

Muut laskennalliset kustannukset

Työttömyys	Joensuu	Koko maa	
Työttömien määrä	6 369	348 082	
Työvoima	35 248	2 621 562	
Työttömyyskerroin	0,1807	0,1328	1,360866
Perushinta			89,72
<i>Työttömyyden perusteella yhteensä</i>			9 260 805

Vieraskielisyys	Joensuu	Koko maa	
Vieraskielisten määrä	3 427	351 738	
Vieraskielisten osuus	0,0452	0,0643	
Koko maan minimi		0,003968	
Vieraskielisyyskerroin			0,0412
Perushinta			1 942,98
<i>Vieraskielisyyden perusteella yhteensä</i>			6 073 786

Asukastiheys	Joensuu	Koko maa	
Maapinta-ala	2 382	302 359	
Asukastiheys	31,85	18,10	
Asukastiheyskerroin			0,57
Perushinta			39,08
<i>Asukastiheyden perusteella yhteensä</i>			1 685 111

Koulutustausta	Joensuu	Koko maa	
Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat 30-54-vuotiaat			
	2 166	251 421	
30-54-vuotiaat	21 447	1 730 909	
	0,1010	0,1453	
Koko maan minimi		0,0648	
Koulutustaustakerroin			0,036
Perushinta			397,19
<i>Koulutustaustan perusteella yhteensä</i>			1 090 524

Peruspalvelujen valtionosuus

€/asukas	-3 599
Asukasmäärä	75 848
<i>Kunnan omarahoitusosuus yhteensä</i>	-272 983 020

Lisäosat

Työpaikkaomavaraisuus	<i>Joensuu</i>	<i>Koko maa</i>	
Alueella työssäkäyvät (työpaikat)	32 863	2 240 778	
Työlliset	28 656	2 241 988	
osuus	1,1468	0,9995	
Koko maan minimi			0,4145
Työpaikkaomavaraisuuskerroin			0,7323
Perushinta			63,11
<i>Työttömyyden perusteella yhteensä</i>			3 505 226

Valtionosuuksiin tehtävät vähennykset ja lisäykset

Vähennykset	<i>€/asukas</i>	<i>euroa</i>
Todennetun osaamisen rekisteri	-0,03	-2 275
Vakiomuotoisten tietoluovutusten hinnoittelumuutos	-0,24	-18 204
Lääkäri- ja lääkäntähelikopteritoiminnan rahoitus	-4,10	-310 977
Opiskelijavalintajärjestelmän uudistuksen rahoitus	-0,28	-21 237
Aloittavien koulujen rahoituksen vähentäminen	-0,03	-2 275
Järjestelmämuutoksen tasaus	-1,43	-108 463
Kotikuntakorvausjärjestelmän muutos; siirtymäajan rahoitus	-0,04	-3 034
Indeksikorotusten jäädytys 2017	-6,32	-479 359
Indeksikorotusten jäädytys 2018	-7,73	-586 305
Tasauksen neutralisointi	-9,84	-746 344
Kilpailukykysovimuksen vaikutus valtionosuuteen	-85,47	-6 482 729
Eläketukivähennys, "Lex Lindström"	-4,41	-334 490
Perustoimeentulotuen siirto Kelalle; valtionosuusvähennys		-5 153 191

Vähennykset yhteensä -14 248 883

Lisäykset	<i>€/asukas</i>	<i>euroa</i>
Työmarkkinatukikompensaatio (+/-)		1 312 533
Vuoden 2010 järjestelmämuutoksen tasaus		12 210
Veromenetyksen kompensaatio vuodelta 2010		5 466 814
Veromenetyksen kompensaatio vuodelta 2011		1 850 095
Veromenetyksen kompensaatio vuodelta 2012		4 594 015
Veromenetyksen kompensaatio vuodelta 2013		215 632
Veromenetyksen kompensaatio vuodelta 2014		465 003
Veroperustemuutosten vaikutus vuodelta 2015		2 009 552
Veroperustemuutosten vaikutus vuodelta 2016		3 964 397
Veroperustemuutosten vaikutus vuodelta 2017		5 401 227
Veroperustemuutosten vaikutus vuodelta 2018		2 000 364
Maakuntien kehittämistäraha	0,09	6 826
Työmarkkinatuki uudistukseen liittyvä valtionosuustasaus		702 011
Lisäykset yhteensä		28 000 678

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tasausta 106 649 293

Verotuloihin perustuva valtionosuus tasaus 38 702 628

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tasausta 145 351 921

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet
1 000 euroa

	Yksikkö- hinta	Suorite- määrä	Vos-%	TA yhteensä 1 000 euroa
<u>Valtionosuudet, jotka eivät kuulu kunnan omarahoitusosuuden laskennan piiriin</u>				
Aamu- ja iltapäivätoiminta	26 €/h	19 596	57 %	290
Kansalaisopisto	83 €/h	32 605	56 %	1 518
Musiikkioppilaitos	76 €/h	27 422	56 %	1 158
Liikunta	12 €/as	75 848	30 %	270
Nuorisotyö	15 €/alle 29-v as	27 464	30 %	122
Museo	64 479 €/htv	16	46 %	477
Orkesteri	49 550 €/htv	39	36 %	696
<u>Perusopetuksen lisärahoitus</u>				
Pidennetty oppivelvollisuus				
- vammaiset	18 755 €/oppilas	117	99 %	2 172
- vaikeimmin vammaiset	30 058 €/oppilas	7	99 %	208
Opp.velv.ylittäneet	290 €/kurssi	433	99 %	124
Lisäopetus	7 957 €/oppilas	11	99 %	87
Joustavan perusopetuksen lisä	3 100 €/oppilas	27	100 %	84
Muut kuin oppivelvolliset				
- 5-vuot.opetusvelvollisuus	8 904 €/oppilas	1	99 %	9
Maahanmuutt.valmistava opetus	1 175 €/kuukausi	603	100 %	708
<u>Ylläpitäjämallin mukaiset valtionosuudet</u>				
Lukiot				
- lukiokoulutus	5 823 €/oppilas	1 255	99 %	7 231
- lukiokoulutus yli 18 v	3 377 €/oppilas	152	99 %	508
- lukiokoulutus valm.koulutus	7 346 €/oppilas	2	99 %	15
- lukiokoul.yli 18 v valm.koulutus	4 261 €/oppilas	2	99 %	8
Ammatillinen koulutus	13 368 €/oppilas	71	99 %	939
Kunnan rahoitusosuus	-255 €/asukas	75 848		-19 341
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet yhteensä				-2 722

TILAKESKUS

TULOSBUDJETTI 2018, 1 000 euroa

	TP2016	TA2017	TA2018
Toimintatulot	44 935	40 578	42 794
Toimintamenot	-29 825	-24 854	-25 670
Toimintakate	15 110	15 724	17 124
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot (sisäiset)			
Muut rahoitustulot			
Korkomenot (sisäiset)			
Korvaus peruspääomasta	-5 486	-5 486	-5 486
Muut rahoitusmenot			
Vuosikate	9 624	10 238	11 638
Poistot ja arvonalentumiset	-9 843	-10 923	-11 730
Tilikauden tulos	-219	-685	-92
Poistoeron muutos	-101		
Varausten muutos	1 172		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	852	-685	-92

Toimenpide	Salkutus luokka	Kustannussäästö		Huom.
		Vuositasolla m2	1 000 €	
Vuoden 2018 toimenpiteet:				
Kiihtelysvaaran koulu, yläkoulu	B	-1 486	-162,3	Puretaan Heinävaaran yläkoulun valmistumisen jälkeen
Kiihtelysvaaran koulu, alakoulu	C	-962	-90,8	Puretaan, uusi koulu on Kiihtelysvaaran koulukeskuksessa
Penttilänkatu 7-9	A	-3 736	-336,2	Myydään, Siun soten toiminnot ovat siirtyneet Siilaiselle, arkiston siirto selvitetään
Enon ala-koulu	B	-1 279	-36,0	Puretaan, koulu on poistunut käytöstä
Karsikon päiväkotinuorisotalo	C	-563	-36,3	Puretaan, paikalle tehdään uusi päiväkotikoulu
Oksatie 3, TeeKoo-tuote	C	-480	-23,0	Myydään, Siun sote on irtisanonut vuokrasopimuksen
Vaahterapiha, vanha osa	C	-500	-9,0	Puretaan, käytöstä poistettu vanha rakennusosa
Kotilahden sairaala	C	-5 784	-782,3	Myydään, toiminnot siirtyvät Siilaisen terveysasemalle
Hukanhaudan koulu	C	-536	-8,3	Myydään Nepenmäen uuden koulun valmistuttua
Kanervalan koulu	B	-2 886	-114,2	Myynti/purku, kaavoitus
As Oy Enon Tuuliharju, osakehuoneisto		-275	-17,5	Myydään osakkeet Joensuun Kodit Oy:lle
Kiinteistö Oy Sepänmökki, Sepänkatu 33 (puheterapia yms.)		-243	-14,5	Myydään osakkeet, Siun sote siirtää toiminnot Siilaisen terveysasemalle
Vuosi 2018 yhteensä		-18 730	-1 630	

Vuoden 2018 investointisuunnitelman hankekuvaukset

Nimetyt kohteet

Nepenmäen koulun uudisrakennus käsittää uuden yhtenäiskoulun (E-9) rakentamisen vanhan alakoulun paikalle. Kohteen rakennustyöt käynnistyivät syksyllä 2016 ja uusi koulu on valmis kesäkuussa 2018. Kohteen kustannusarvio on 22,7 M€ (alv. 0 %). Hanke toteutetaan jaettuna urakkana Lemminkäinen Talo Oy:n toimiessa pääurakoitsijana. Investointi toteutetaan rahoitusleasingilla.

Rantakylän normaalikoulu tulee toimimaan Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuksen harjoittelukouluna, osana kaupungin kouluverkkoa. Kohteen rakennustyöt käynnistyivät keväällä 2017 ja koulu on valmis vuoden 2018 lopussa. Hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 14,3 M€ (alv. 0 %). Kohde toteutetaan kiinteistöleasingilla. PJU-urakoitsijana toimii Skanska Talonrakennus Oy.

Pataluodon yläkoulun muutos yhtenäiskouluksi liittyy Rantakylän normaalikouluhankkeeseen. Rantakylän normaalikoulun lisäksi myös Pataluodon koulu tulee toimimaan syksystä 2018 alkaen yhtenäiskouluna. Hankkeeseen sisältyy piha-alueen rakennustöitä sekä sisätilojen toiminnallisia muutoksia ja korjaustöitä. Kohteen hankesuunnitelma valmistuu syksyllä 2017.

Heinävaaran yläkoulun (moduulikoulu) rakennustyöt alkoivat kesällä 2017 ja kohteen tuli olla valmis lokakuussa 2017. Kustannusarvio on 4,5 M€ (alv. 0 %) KVR-urakoitsijan tuotanto- ja toteutusvaikeuksista johtuen kohteen valmistuminen siirtyy vuodenvaihteeseen. Lisäksi rakennuksen ulkovaippaan ja piha-alueeseen liittyviä töitä jää kesälle 2018.

Hukanhaudan uusi päiväkotitulee korvaamaan käytöstä poistetun Punahillan päiväkodin. 7-osastoinen päiväkotitoteutetaan KVR-urakkana ja investointi toteutetaan kiinteistöleasingilla. Rakennustyöt käynnistyivät elokuussa 2017 ja kohde valmistuu lokakuussa 2018. Hankkeen kustannusarvio on 4,1 M€ (alv. 0 %). Kohteen KVR-urakoitsijana toimii Rakennustoimisto K. Tervo Oy.

Hammaslahden uusi päiväkotitulee korvaamaan alueen vanhaa päiväkotikantaa ja samalla päiväkotitoimintaa saadaan keskitettyä. 5-osastoinen päiväkotitoteutetaan KVR-urakkana ja investointi toteutetaan kiinteistöleasingilla. Rakennustyöt käynnistyvät syyskuussa 2017 ja kohde valmistuu lokakuussa 2018. Hankkeen kustannusarvio on 3,4 M€ (alv. 0%). Kohteen KVR-urakoitsijana toimii Rakennustoimisto K. Tervo Oy.

Karsikon uusi päiväkotit on suunniteltu rakennettavaksi Pajakadulle helpottamaan Karsikon alueen päivähoidon tilatarpeita. 5-osastoinen päiväkodin valmistuttua syksyllä 2019, jolloin tavoitteena luopua Karsikossa olevasta vuokratilasta. Mikäli kohteen hankesuunnitelma saadaan hyväksytyä loppuvuodesta, käynnistyvät rakennustyöt elokuussa 2018. Hanke toteutetaan KVR-urakkana. Tontilla oleva vanha nuorisotila/neuvolarakennus puretaan kevään 2018 kuluessa. Nuorisotoimella joudutaan hakemaan korvaavat nuorisotilat alkuvuodesta 2018.

Siilaisen terveyskeskuksen peruskorjaus ja laajennus käsittää vastaanoton tilojen saneerauksen ja laajennuksen sekä uudiskohteena tehtävät hallinto- ja vuodeosastot sekä keskuskeittiön. Hanke valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2017 lopussa. Talousarvioon tarvitaan määrärahaa vuoden 2018 puolelle viimeisten maksuerien maksua varten. Hankkeen kustannusarvio on 43,1 M€ (alv. 0 %). Tämän hetkisen ennusteen mukaan kokonaiskustannus tulevat olemaan n. 45,9 M€ (alv. 0 %).

Harjoitusjäähalli 2 uudishakkeessa ja kilpajäähallin sosiaalitilojen peruskorjauksessa rakennetaan lisää jääurheilukapasiteettia sekä korjataan elinkaarensa päähän tulleet ja toiminnallisesti puutteelliset sosiaalityilat. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat n. 6,7 M€ (alv. 0 %), joka koostuu harjoitusjäähallista 4,8 M€ ja sosiaalitilojen peruskorjauksesta 2,0 M€. Rakennustyöt pyritään saamaan käyntiin kesällä 2018. Kohde valmistuu kesällä 2019. Hankkeelle haetaan valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta.

Pielisjoen linnan vesikattokorjauksessa uusitaan teknisen käyttöikänsä tulleen suojellun arvorakennuksen vesikate ja vaurioituneet yläpohjarakenteet. Arvio hankkeen kustannuksista on 0,5 M€ (alv. 0 %).

Wärtsilätalon keittiön saneeraus käsittää vuonna 1986 valmistuneen keittiön ja ruokasalin saneerauksen sekä teknisesti että toiminnallisesti tämän päivän määräysten mukaiseksi. Keittiön ja ruokasalin tilat eivät sisällyneet Wärtsilätalossa vuosina 2004–2007 tehtyyn peruskorjaushankkeeseen. Kohteen suunnittelu ja urakoiden kilpailutus toteutetaan vuoden 2018 aikana ja työt aloitetaan heti vuoden 2019 alusta. Hankkeen kustannusarvio on 2,5 M€ (alv. 0 %).

Enon koulukeskuksen ja Tuupovaaran koulukeskuksen tilaratkaisut odottavat luottamusmiesten linjauksia sekä päätöksiä.

Pienet hankkeet

Pienet hankkeet täsmentyvät ja nimetään loppuvuoden kuluessa. Pienenä hankkeena toteutetaan mm. Niittylahden koulun pihakorjauksen II-vaihe ja Vesikon vesikaton korjaustyö. Pieniin hankkeisiin jätetään myös ns. sitomatonta määräraha-avarausta ylläpitäviin ja kyseisen vuoden aikana nimettäviin investointirahalla toteutettaviin hankkeisiin.

JOENSUUN VESI -LIIKELAITOS

TULOSBUDJETTI 2018, suunnitelma 2019-2020, 1 000 euroa

	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatulot	16 733	15 910	16 117	16 450	16 650
Toimintamenot	-8 611	-7 633	-7 740	-7 861	-7 921
Toimintakate	8 122	8 277	8 377	8 589	8 729
Rahoitustulot ja -menot	-1 126	-1 127	-1 127	-1 129	-1 129
Muut rahoitustulot	7	6	6	4	4
Korkomenot (sisäiset)	-315	-315	-315	-315	-315
Korvaus peruspääomasta	-818	-818	-818	-818	-818
Vuosikate	6 996	7 150	7 250	7 460	7 600
Poistot ja arvonalentumiset	-4 198	-4 600	-4 700	-4 960	-5 150
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 198	-4 600	-4 700	-4 960	-5 150
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 798	2 550	2 550	2 500	2 450
Tilinpäätössiirrot	379	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-321	0	0	0	0
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai	700	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	3 177	2 550	2 550	2 500	2 450

JOENSUUN VESI -LIIKELAITOS

RAHOITUSBUDJETTI 2018, suunnitelma 2019-2020, 1 000 euroa

	TP2016	TA 2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 996	7 150	7 250	7 460	7 600
Tulorahoituksen korjaukset	-1	0	0	0	0
Investointimenot	-6 914	-6 585	-7 190	-7 050	-6 570
Rahoitusosuudet investointimenoihin	343	295	670	355	210
Omaisuuksien myyntitulot	2	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	426	860	730	765	1 240
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-9	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-9	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-225	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	192	860	730	765	1 240

JOENSUUN VESI -LIKELAITOS

INVESTOINTIBUDJETTI 2018, suunnitelma 2019-2020, 1 000 euroa

	TA2018	TS2019	TS2020
TALOUSVEDEN TUOTANTO			
Niinivaaran ylavesisäiliön saneeraus <i>ilmanvaihto, rak.</i>	0	0	900
Erolanniemen vedenottamon saneeraus	0	0	300
Kerolan alkalointilaitos <i>var.säiliö, lisääntaat, alt.san.</i>	2000	2000	500
Hammaslahden alavesisäiliö	500	250	0
Enon vesitorni	0	0	350
Automaation uudistaminen	50	30	0
Investointimenot	2 550	2 280	2 050
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTOT			
Yhteishankkeet, katu/JV, LIITE 1	2 500	3300	2700
Pielisjoen vesistöalitus Enon kk:n kohdalla	60	0	0
Viemäreiden suj. Suvantok. väli Kouluk. - Rantak.	0	150	0
Verkostosaneeraukset	0	200	1000
Jätevesipumppaamot	180	200	200
<i>Pienet jvp:t</i>	0	200	200
<i>Sortavalankadun jvp</i>	180	0	0
Investointimenot	2 740	3 850	3 900
JÄTEVEDEN PUHDISTUS JA LIETTEEN KÄSITTELY			
Kuhasalon jätevedenpuhdistamo	1 600	800	500
<i>Yhteisviemärointisopimusosuudet</i>	-670	-355	-210
<i>Kuivainlinko 2</i>	0	130	0
<i>Kaasugeneraattori</i>	0	600	0
<i>Ilmastuksen tehostaminen 1. ja 2. linja</i>	260	0	0
<i>Välpepesuri</i>	80	0	0
<i>Investoinnit varaus</i>	0	0	440
<i>Rakennusten peruskorjaus</i>	60	70	60
<i>Lietteenkäsittelykenttä</i>	1200	0	0
Investointimenot	1 600	800	500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-670	-355	-210
Nettoinvestoinnit	930	445	290
KALUSTO			
Ajoneuvot	300	120	120
Investointimenot	300	120	120
INVESTOINTIMENOT	7 190	7 050	6 570
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	-670	-355	-210
NETTOINVESTOINNIT	6 520	6 695	6 360

RAHASTOJEN TULOSLASKELMA
1 000 euroa

	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-48	-140	-10	-10	-10
Tuet ja avustukset kunnalta					
Toimintakate	-48	-140	-10	-10	-10
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	199	0	200	200	200
Muut rahoitustulot	3 146	4 280	3 610	3 610	3 610
Korkomenot					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoitusmenot	-333	0	-300	-300	-300
Vuosikate	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500
Tilinpäätössiirrot					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500

RAHASTOJEN RAHOITUSLASKELMA
1 000 euroa

	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 965	4 140	3 500	3 500	3 500